

MARIJA VAŠTAG

# NEOČEKIVANA ZBRKA



[marivadiana@gmail.com](mailto:marivadiana@gmail.com)

<http://bit.ly/washtag>

**MARIJA VAŠTAG**

**NEOČEKIVANA ZBRKA**

Novi Sad 12. Maj 2017.

MARIJA VAŠTAG

„NEOČEKIVANAZBRKA“

TEMA ROMANA:

Ovo je priča o savremenom životu u modernoj državi, o surovim egzistencijalnim uslovima i nasilju nad ljudima - ženama i muškarcima.

Ovo je istovremeno i priča o tome, da ima ljudske solidarnosti i u nepoznatoj sredini, i u najsirovijim uslovima života.

Ovo je ujedno priča, da ljudi ne smeju nikad gubiti nadu i veru u sebe, a takodje ni veru u ljude iz svih krajeva sveta.

Marta sedi i gleda u zid. Zid je prazan, bez slika. Pisaća mašina sa praznim papirom. Ni jednog slova nema na papiru. Beo je, tako beo kad je prazan. Isto kao i zid. Baš beo.

Gde su nestale boje? Treba joj svetlosti i boja.

Podiže ruke iz svog krila i pruža ih na mašinu:

Biće svetlosti! Napraviću svetlost!

Evo dolazi. Vidim svetlost i sunce...Eno ga, podiže se na pučini...Sunce...More...

Vidim... Došla sam! Ja vidim bokakotorski zaliv! Evo me. U Kotoru sam. U pristaništu.

Beli brod. Eno ga, pristaje, Došao je moj veliki brod.

Da, ovo će biti moj brod - jer kreće - polazi - ide...plovi...

Ide - ići će morima - krenuo je - eto vidim pučinu i plovimo, plovi brod, veliki beli brod plovi morem - Jadranskim...

Dubrovnik! Zidine grada kakvog nigde nema! A cveće - oleandri u svim bojama, a divno ljubičasti cvetovi !.... Tereza Kesovija – pa to si ti! Ti nam pevaš tvojim divnim glasom! Pa ceo Dubrovnik odjekuje, svi se okreću, traže te po Stradunu!..... Pevaj Tereza, pođi sa nama, mi te volimo, pevaj!

Sad ovo nije više Jadran i nema ga više, jer idemo dalje i dalje...brod plovi...

O, O, Oh pa ja vidim Atinu!

Atina - Melina, draga Melina Merkuri pevaj molim te, pevaj jednoj Marti koja te tako voli - pevaj joj tvoju „Deci Pireja“

Pevaj je draga Melina, pevaj da slušamo celo vreme dok smo u Atini.

Nemoj ostajati sa decom, pevaj je celim putem, da je čujem i da je slušam na svim morima gde plovimo.

Hajde samnom Melina, hajde lepo polako.

Idemo na izlet. Dođi samnom, samo pevaj, pevaj...

Đenova! O draga Milva! Otkad te nisam čula.

Pusti Melinu neka se odmori. Ti nama pevaj Milva – neka tvoj divan glas odjekuje po celom brodu - neka se čuje, neka se širi po celom Sredozemnom moru...

Barselona! O kakva lepota, kakav divan grad, kakve dugine boje - a ti naša omiljena Maria Dolores Pradera - pa ti si nas tu sačekala, tu ćeš nam pevati onu „Tekjero mućo“ jer ti nas tako mnogo voliš.

Samo nam to pevaj dok ne krenemo, pevaj nam i ne ostavljaj nas same na brodu. Tvoj baršunasti glas neka nas prati jer mi putujemo sve dalje i dalje ...

Idemo do Amalije Rodrigez - more se uzburkalo, talasi tuku, a Gibraltar tako uzan, a naš brod tako velik, jao kako ćemo proći i doći do tebe i naći te draga naša Amalija...

Hoću dalje. Moram dalje. Moram te naći.

Zove more. Zove me more, naći ću te...

Gibraltar...Atlantik - samo more, more, svuda plavo more...

Ogromni talasi, pa veliki... pa tiho i mirno i sija se... plavo more je glatko... kao staklo obasjano suncem. ..

More, svuda more, plavo more, pučina beskrajna...

Ne... više nije beskrajna... ima kraja... nešto se nejasno pojavljuje na kraju... neka siva sivkasta crta... pa crta raste...raste...raste...

Vidi se... vide se neke razbacane stene... pa iza, i tamo ih ima još većih...pa to je, to je obala, pa tamo je neki svetionik na visokoj steni, a iza, iza toga se vide neke gradjevine visoko gore na steni...

Lisabon! Divni Lisabon na stenama Atlantika! Čuveni glavni portugalski grad!

Tu ćemo slušati Amaliju Rodrigez! Ona će nam pevati na svakom koraku, iz svake kafane i restorana! Tu ćemo uveče tugovati sa njom, plakati i pevati zajedno sa njenim portugalcima! O Amalija, pevaj, pevaj...

Lisabon je bio sve bliži, sve veći, sve šareniji, sve glasniji... Oni su stigli, došli do Lisabona.

X                      x                      x

To je naš glavni grad - počeo je gostima kruzera da govori njihov portugalski turistički vodič – koji ih je poveo u panoramsko i pešačko razgledanje po Lisabonu.

Njihovom oduševljenju nije bilo kraja, dok im je pokazivao čuveni Trg obnovitelja, Trg Komersio i Trg Markes de Pombal i samostan Svetog Žeronima - remek delo manuelinske arhitekture, stila gradnje koji je mahom obeležio Srednji vek u Portugaliji.

Posebno su se uzбудili, kada su stigli u čuvenu Belem četvrt na obali reke Težo, koja je povezana sa velikim geografskim otkrićima.

U izuzetno živom gradu Lisabonu - koji živi u vrtlogu i šarenilu svih mogućih boja - od bele, modroplave, tirkizne, zlatnožute, crvene, narandžaste do... ljudi se od radoznalosti i želje teško umaraju. Samo idu, idu, ako treba vuku se sve dalje, okolo i naokolo. Da vide, da vide još, još...

Treba videti Alfamu - odakle se pruža veličanstven pogled na grad, vidi se tvrđava Svetog Djordja i Katedrala SE. Zatim se spuštati po slikovitim ulicama Alfame i stići do galame u centru grada.

I gosti kruzera su stigli zajedno sa Martom! Obišli su taj dan ceo Lisabon, iznemoglo stigli u centar! Tu su našli divan restoran-baštu da provedu večer, pa i noć - u neprekidnom žagoru glasnog govora i veselog smeha meštana Lisabona.

A kada je došla noć, onda je polako, neprimetno počela da se šunja tišina, tišina, tišina...

Ne, to se samo učinilo.... To je muzika, tiha i lepa muzika, instrumentalna muzika koja se širi... Idemo da je tražimo, da je čujemo glasnije... Da, glasnije, jer sad se peva... Peva se tuga... jako velika tuga... stoletna tuga portugalskog naroda... peva se Fado...

X                      x                      x

Došli smo... stigli smo... pa ovo je Porto, čuveno pristanište na Atlantiku, nekadašnja prestonica Portugalije.

Grad Porto se uzdiže uz levu i desnu obalu reke Duro. To je duboka reka, koja se tako sa brodovima, čini kao uži morski zaliv. Uliva se u Atlantik. Svuda okolo se šarene srednje visoke spratnice oslikane keramičkim pločicama. To je kod njih tradicija još iz Srednjeg veka. Gledajući sa visokog kruzera - vide se nebrojeni mostovi, na kojima je živ saobraćaj, posebno na gvozdenom mostu Luiš Prvi. A u vazduhu se zapažaju žičare koje voze putnike gore i dole do stare Tvrdjave. Na visinama je i čuveni Manastir Seragotilar - odakle se vidi ceo grad kao na dlanu.

Marta je sva uzbudjena, glasno čitala prospekt i prosto skakućući, pokazivala rukama u jednom i drugom pravcu. Ljudi su je sa osmehom gledali i slušali, jedva čekajući da pristanu i krenu u obilazak grada. Zajedno su pročitali sve detalje i uputstva za turiste, razjasnili program kretanja. Takođe su se uputili u ponudu jela i pića po restoranima, bistroima i na čuvenom, zelenilom obraslom otvorenom prostoru sa imenom Ferigos.

Društvo je krenulo vrlo opušteno, takoreći oduševljeno. Sastavljeno pretežno od ljudi srednjih godina iz Srednje Evrope - temperatura od dvadeset dva stepena uz opojni miris maslina, koji se širio prostorom - za njih je predstavljao bajkoviti doživljaj.

Uputili su se uz obalu širokim ulicama i ubrzo stigli do velikog reda ljudi ispred jednog bistrea - pisalo je da se zove „Kafe Santjago“. Saznali su za jedno popularno, vrlo ukusno i hranljivo jelo od mortadele, šunke, faširanog mesa na dvopeku, sa zapečenim sirom i jajem od gore. To i izgledom interesantno jelo, traži se kao „Francesini“, pa su i oni stali u red, iako nisu bili gladni posle doručka.

Marta nije trebala da brine za njih. To su bili školovani ljudi sa znanjem stranog jezika. Pošto ona nije bila gladna, a redovi su je odmah uznemirili i podsetili na ružnu prošlost, oprostila se uz dogovor i krenula sama.

Dobar dan, komšinice Marta! I ti si došla ovamo u Portugal?

Baš se radujem da te vidim!

O Stefane! Ti! Otkad te nisam videla!

Čekaj, pa zadnji put smo se videli u liftu našeg solitera. Sećam se, kao da je juče bilo. Tad sam stigla sa maturantske ekskurzije! Ti si mi pomagao oko prtljaga.

E, Marta, kad je to bilo! Pa to je bilo pre više godina!

Da, da u pravu si. Od onda je prošlo više godina. Zaista se dugo nismo sreli. U stalnoj trci svaki dan, na kraju ne znam ni juće šta je bilo. A probleme... njih bolje da ne spominjemo.

Jesi ti ovde u Portu? Došla si u Portugal?

Jutros sam stigla u Porto, brodom – velikim kruzerom. Na kružnom sam putovanju.

I tako sama šetaš ovde u nepoznatom gradu?

A zašto da ne šetam? Došli smo jutros, ostajemo celi dan i celu noć. Posle doručka idemo dalje.

Pa mislim, gde ti je društvo, gde su ostali putnici?

Ja putujem sama, a ostali imaju svoja društva. Zajedno smo na brodu. Hoću da uživam sama, da što više šetam i upoznam Porto, da ga upamtim, dok se ne vratim.

Šta kažeš? Dok se ne vratiš?

Da. Tako, kako si čuo.

Marta, daj da sednemo tu preko u baštu i lepo popričamo. Baš me zbunjuješ. A toliko me raduje da te vidim. Za ovih pet godina nikog od naših nisam sreo ovde.

Ušli su u jednu kafe-baštu sa nekoliko stolova. Bio je poluprazan, još je bilo rano, tek negde oko podne.



Pa čekaj Stefane, ti si sad stalno ovde? Već pet godina? I tvoja mama je došla? I ona je tu? Pa ni nju ne pamtim kad sam srela.

Nije. Mama nije mogla da krene. Nismo imali dosta para. Ja sam se tu i tamo nešto snalazio preko Studenskog centra I davao časove iz matematike I računarstva srednjoškolcima. Mama je gubila posao i jedva se izborila za novi.

I? Otkud ti ovde?

Sasvim slučajno. Nemoj me tako gledati. Veruj mi. Iznenada se stvorio pljusak i ja sam utrčao u jednu turističku agenciju. Tu sam počeo iz dosade da prelistavam neke nemačke velike turističke kataloge - i već sam hteo da prekinem, kad mi je u oči pao Portugal. Ti znaš, da kod nas ponuda staje sa Španijom, nikad niko nije nudio Portugal. Pa ni sad ne nude. Ja sam iz radoznalosti počeo da gledam i začudio se, kako je jeftino. Istina, bilo je tek proleće, ali svejedno. U momentu su mi se počele rojiti kombinacije u glavi. Hvatala me je panika od moguće mobilizacije, jer su već neke moje kolege pokupili sa faksa. Nisam imao šta da izgubim. Toliko para sam imao. Odjurio sam kući i to veče sam već bio u avionu za Frankfurt, a posle odatle nastavio za Portugaliju.

I? Gde si stigao? Šta dalje?

Stigao sam u Lisabon. Zato sam i krenuo. Mislio sam, da ću ako ništa drugo, u glavnom gradu naći posao da čistim ulice. A dok ne nađem, neću baš umreti od gladi. Imao sam sreće, nisam morao čistiti ulice. Lutao sam na periferiji i nabasao na jednu malu pilanu. Tamo sam video starijeg čoveka kako radi i ušao da ga pitam. Baš je podizao jedno veće deblo drveta i ja sam priskočio da mu pomognem. On je bio gazda i primio me kod njega. Tako sam počeo. Dalje je duga priča. Evo sad sam tu u Portu. Uspeo sam da dobijem svoj posao, jer sam naučio jezik.

Čekaj, ti si u Novom Sadu završio Fakultet tehničkih nauka – jel tako?

Da, informatika i elektronika na Tehničkom. Bio sam na zadnjoj godini, nisam diplomirao. Da nisam pobeo, ko zna da li bi bio živ. Ili šta bi se samnom dogodilo. Čuo sam mnoge strašne i tužne priče. Jedan moj dragi kolega je poginuo. Mama mi je rekla, da su me tražili posle desetak dana od mog odlaska. Pobeo sam u zadnji čas. Sva sreća, da sam imao važeći pasoš.

Radim u jednom velikom najsavremenijem računarskom sistemu - kao pomoćni izvršilac pod strogom kontrolom. Ništa me dalje ne pitaj - ni kako se zove firma, ni koja joj je zvanična delatnost, ni ko su vlasnici, ni šta ja konkretno radim. Ne smem o tome da ti govorim. Uostalom, to tebi ionako ništa ne bi značilo i ništa ne bi razumela, kad je to čisto stručno – a tebe i tvoju umetničku prirodu, takve grozote nisu interesovale, ni kad smo nabavili prvi kompjuter u našem soliteru! Hahaha, sećaš se?

Kad ste u vašoj ekonomskoj počeli učiti binarni sistem, pa heksadecimalni i oktalni sistem brojeva i pretvaranje iz jednog u drugo - hahaha! Ti si lomila jezik, sećam se ko danas, od heksadecimalnog si poludela, jer si skroz pobrkala izgovor, nešto si stalno obrnuto rekla, hahaha! Sećaš se?

Naravno, hahaha! To je stvarno bilo ludo, one zadatke sam učila napamet, ko pesmice! Izludelo me, jako sam bila uplašena! A tek onaj Paskal lele, to je tek bilo. Ja i programiranje! Ni danas ne razumem ništa, odmah me uhvati nervoza kad slučajno negde ugledam te silne brojeve, slova i crte, kako ja to kažem, jer veze nemam čak ni šta vidim. Odmah ne vidim ništa, hahaha...

E Marta! Kako smo mi onda bili veselo društvo - naš soliter, naše carstvo! A tek napolju, okolo, izgubi nam se trag...super... A ipak smo uvek i učili...slušali roditelje, pomagali starijima, čistili dvorište... Bili smo dobri za sve - i za život i za učenje i za provod!

A naše igranke u Elektrotehničkoj! I posle na Mašincu!

Da Stefane, i posle u Točku! To je tek bilo! Naše pravo vreme!

Bože, kad se setim kako smo do Petrovaradina stizali! Kad smo se u Zoričin Spaček utrpale nas šest hahaha... Nas pet je bila uobičajena varijanta... u onaj mali žuti Spaček... jedna na drugoj hahaha

Jel se ti sećaš, naš Točak je bio najbolji u Jugi! Tako su nam rekli beograđani koji su dolazili svakog petka i subote. Stvarno smo imali lep život onda...bili smo skromni, radovali se svakoj sitnici, jedno pivo ste vas trojica delili celo veče i sve u redu! A ja - koliko puta, sa čašom vode iz česme i OK...

E, uspomene, uspomene, te uspomene me ovde drže. One mi daju nadu, snagu i volju da istrajem, da progutam sva poniženja koja doživljavam, sve ucene i pretnje. Sva sreća, dobijam tri puta veću platu nego kod nas, tako da sad ja izdržavam mamu, koja je opet ostala bez posla. Dobro Marta, a ti? Otkud ti ovde? Tako ti se popravio standard, da kružiš?

Hm, Stefane, nije baš, ali je bolji. Duga je to i jako ružna priča... Sećaš se... Pa i ti si bio tu u tim strahotama raspada Jugoslavije i početka užasnih međusobnih ratova. Pošto sam ja jednu godinu ranije krenula u školu, maturirala sam sa osamnaest godina i upisala Ekonomski fakultet. Bila sam na drugoj godini, kada su nas izbombardovali. Za vreme rata, ja sam isprodavala sav naš skromni zlatni nakit. Zlato se prodavalo za budzašto, a ja i drugi ljudi nismo imali izbora. Bili smo srećni, da smo uspeli i tako prodati, da nam ga nisu oteli.

Kao i tebi, slučaj je doneo nastavak priče. Lutajući ulicama u potrazi za hranom po praznim prodavnicama i na pijacama, sreća sam svog dobrog drugara Bogdana. On me je zgrabio za ruku i uveo u jednu burekdžinicu. Odmah je naručio porcije zajedno sa jogurtom. Možeš misliti kako sam se obradovala i srećno pojela taj burek! Pitao me je za Mamu i odmah i njoj kupio, zajedno sa dva velika hleba.

Bogdan me je otpratio kući i usput pričao šta radi, kako se snalazi kao poljoprivredni inženjer stočarstva. Obećao nam je paketić mesa za sutradan. I ostvario je obećanje. Ušao je kod nas sa širokim osmehom i na sav glas razdragano rekao, da ima odličan posao za mene. Znao je da govorim nemački i mađarski jezik, a da se snalazim i učim engleski - pa me je preporučio svojim prijateljima, koji su otvorili firmu u Budimpešti. Oni su odmah tražili da me upoznaju, da dodjemo na dogovor. Tako sam otišla da radim u Budimpeštu kod tih naših Jugovića. Firma je bila registrovana za svemoguće delatnosti, u stvari se bavila švercom u tom posleratnom vremenu. Dobro da na kraju nisam završila u zatvoru ili ko zna kako, pošto me uopšte nisu prijavili, nego sam, bez svog saznanja radila na crno više od pola godine. Bila je jesen kad sam počela - septembar mesec.

Onda su oni na proleće bankrotirali i ja sam se već spremala natrag, kad su mi neki domaći mađarski poslovni partneri ponudili, da se zaposlim u njihovoj firmi. I da ostanem stanovati kod gazdarice, gde sam u komšiluku imala sobu. Gazdarica je starija udovica, bez dece. Ona me je zavolela jer sam joj pomagala spremati ceo stan i išla sa njom vikendom u velike nabavke po robnim kućama na periferiji Pešte. Vremenom sam se kod nje predplatila i na hranu, za jako skromnu cenu. Ispala sam i njena družbenica, jer sam više puta pošla sa njom u pozorišta ili da gledamo neke gradske predstave na otvorenom. Verujem, da je njena preporuka doprinela da me zaposle. Oni su njeni prijatelji, možda i rođaci.

To je spoljnotrgovinsko-turističko preduzeće sa filijalama po celoj Evropi. Tu sam odradila već skoro dve godine. Izgleda da ću svoj dvadesetdrugi rođendan proslaviti ovde - ili u Španiji ili u Portugalu - a ne u Budimpešti. Znaš, firmi se posao sve više širio. Oni su bili zadovoljni mojim radom i ponudili su mi mogućnost, da učim portugalski. Mađarskim kolegama taj jezik nije bio interesantan. Eventualno španski, ali najviše engleski i italijanski. Tako sam ja dobila šansu da učim i vremenom pređem u njihovu buduću filijalu u Portu. Naravno, za duplo veću platu. Pre toga su već uhodali filijalu u San Sebastianu, u Španiji. Tu je prvobitno trebalo moje znanje nemačkog jezika.

I šta, ti sad u ovom kruzeru vučeš turiste ovamo?

Ovo je sad prva grupa nekih njihovih bogatih prijatelja. Ja formalno ovde nisam vodič, nego isto putnik, ali naravno, da im se nađem na usluzi.

Želeli su da krenu iz nekad austrougarskog Kotora - jer ga obožavaju i dan danas - da vide Atinu i da kruže pored divnih mesta celog Sredozemnog mora, da prođu Gibraltar, da izađu na Atlantik i vozažu se do San Sebastiana. Tu će posle odmora sesti u avion i vratiti se za Budimpeštu.

A ti Marta?

Ja prvo moram ostati u San Sebastianu i onda ću doći sa njima ovamo. Uskoro. Tako su mi rekli.

Dakle Marta, da mi je ovo neko rekao, da ćemo ti i ja jednog dana raditi u Portu - pa baš bih ga gledao u belo. Drugo bi bilo Beč, Minhen ili Italija, pa već i Njujork - u današnje vreme za naše ljude - ali Porto... i Portugalija...

Pazi Marta, nešto da ne zaboravim da ti kažem. Pazi, jako je važno. Upamti to. Ne smeš ovako sama bazakati okolo-naokolo po Portu. Ovo nije Novi Sad. Ovo je Porto. Tu ti uličari, dileri i takozvani fini ljudi mogu doći glave. Ovo je opasan grad. Upamti za u buduće – stalno dobro otvori oči i pamet! Posebno, pošto si mlada, atraktivna žena. Ovde žive temperamentni portugalski, koji na momente mene podsećaju na osvajače sveta, kolonizatore, vladare. Posebno neki pojedinci koje često vidjam.

Njih dvoje su se zamišljeno pogledali dubokim pogledom - i svako negde odlutao u svojim mislima.

Pošto je došlo vreme ručka, Stefan i Marta su krenuli u šetnju prema centru i otišli u jedan pravi domaći restoran – da jedu ribu i razne portugalske specijalitete. Doživljaj im je upotpunilo domaće slatkasto ukusno crno vino.

Sve više su se opustili i iskreno radovali ponovnom susretu, uz evociranje uspomena iz rodnog kraja.

Do popodneva je trajalo njihovo razgledanje grada. Pošli su u glavnu trgovačku ulicu Svete Katarine, pa sišli do reke Duro. Tu su prešli čuveni gvozdeni most Luiša Prvi, pa ju je Stefan poveo po strmim uličicama starog grada, kako bi se popeli do čuvenog manastira Seragotilar. Iznenada je počeo pljusak, koji je tamo vrlo čest, pa su onako bez kišobrana, polupokisli, potrčali prema žičari. Tako se Marti pružila nezaboravna prilika, da vidi grad Porto iz vazduha.

Vraćajući se ulicama, oni su svojim izgledom i ležernim ponašanjem izazivali pažnju domaćina. Oboje su bili lepo građeni visoki mladi ljudi, bele puti i svetle kose, koja ih je odavala kao strance.

Kada su zajedno stigli do kruzera, dogovorili su vreme večernjeg susreta i Stefan se žurno vratio na posao, a Marta na brod.

Ceo dan je bio sunčan, a blagi povetarac davao lep osećaj prijatnosti i donosio im miris maslina. Marta je veselo obilazila putnike zavaljene u sedištima po palubi. Svi su kao i ona bili dobro raspoloženi, umorni od šetnje, puni doživljaja. pa im se ona sa olakšanjem pridružila sve do večeri. Do sumraka su mirno sedeli a posle, omamljeno gledali zalazak sunca.

Nisu ni primetili, kada se Marta vešto udaljila i brzo spremila za izlazak. Stefan je došao po nju i odveo u restoran nedaleko od kruzera. Tamo se širio neodoljiv miris sveže pržene hrane, pa im je večera protekla u smehu i šali, u prijatnom ambijentu. Kada se zaista dobro najela i već je počelo hvatati slatkasto crno vino, kakvo je i inače najviše volele da pije, Marta je iznenada skočila sa svog sedišta i počela da uzvikuje:

Pa gde je moja Amalia Rodriguez? Stefane, pa ja sam zato ovo prihvatila, što obožavam i ludujem da slušam fado! Vodi me! Idemo!

Otišli su gore u stari grad. Stefan ju je poveo po strmim uličicama gore do vrha - da gledaju grad noću, da čuju zvuke fada okolo- naokolo i njihov odjek svuda oko njih.

Ulazili su i izlazili iz jedne konobe u drugu, stisnuli se pored ljudi na starim klupama i starim drvenim sedištima i stolicama - i slušali fado - i tugovali i plakali, sa njima zajedno.

Tako su u zanosu dočekali zoru.

On ju je sanjalački gledao svojim krupnim plavim očima na ovalnom licu sa pravilnim crtama i gustom tamno smeđom kosom. Smešio joj se punim usnama kroz koje su se belili njegovi lepi zubi.

Marta se polupijana zagledala u njegova senzualna usta, a potom, onako zaboravljena, zavalila u naslon stolice i prikovala svoje krupne zelene oči u njegove. Njeno blede lice se svo zacrvenelo od vina i strasti. Njena svetlosmedja duga kosa i njeno strašću opijeno duguljasto lice padali su sve više u oči muškaraca oko njih. Najbliži do nje, podiže svoju čašu porta i počeo da joj glasno nazdravlja. To prihvate još dva muškarca - a Marta je samo gledala i gledala Stefana i ništa nije primećivala.

Stefan je uživao u prizoru, ali se trgao kad je čovek do Marte ustao i hteo napraviti korak prema njoj. Skočio je, čvrsto uhvatio Martu za ruku, povukao je sa stolice i zaklonivši je svojim telom, izgurao napolje iz konobe. Žurnim korakom, bez reči, stigli su do kraja uličice i zaokrenuli za ćoškom. Tu ju je Stefan uhvatio ispod ruke i lakšim korakom poveo sve do obale. U blizini kruzera on ju je privukao sebi i zagrlio. Ona ga je pogledala svojim vatrenim očima i istog časa počeli su da se ljube u beskrajno strastvenom poljupcu, sve dok nisu izgubili dah. I tada su ostali u prilepljenom stisku, upijajući poglede jedno drugog.

Oprostili su se ispunjeni radošću i nadom za ponovni susret - i život u istom gradu.

Prolećno jutro. Kruzer kreće. Ide dalje u blještavilu sunčanih zraka svuda oko..

Marta na palubi. Gleda u more, gleda u daljinu, gleda, misli, seća se:

Stefane, Stefane... kada bi znao da sam još od puberteta bila zaljubljena u tebe!

Jedva čekam, da te ponovo vidim. Ali, kad će to biti? Koliko ću morati čekati?

To je zato da se radujem do suza, da se radujem do iznemoglosti, da vrištim od radosti...

Stefane... Stefane...

More, more, moje more - ja na Atlantiku! Konačno! Marta mornar! Marta u beloj mornarskoj uniformi. Čekaj - Marta mornarica, pa tako bi trebala da kažem, hm, ja sam mornarica hahaha - mor-na-ri-ca la la la ... la la la ...

Titova mornarica, pa to je jedina mornarica, pa zar nas nisu tako učili u školi! Pa Tito onako lep čovek u uniformi generala - bela uniforma i zlatom paspulirane epolete... i on na svom Galebu!

Da, tako se zvao onaj njegov divni brod kojim je krstario po Jadranu...Naš Jadran... Naš Tito...

Marta! Marta! Pa gde ste se vi sakrili?

A, ovde ste došli da vas malo uhvati sunce! Baš je divno u ovom ćošku, tu na palubi. Mogu li i ja ostati sa vama?

Naravno, ako umete malo da ćutite i gledate ovo divno more.

Da, da, svakako. Treba znati i ćutati! Posebno mi pričljive peštanke, što ne zatvaramo usta i većito laprdamo nešto! Evo, staviću ruku na usta, za početak, za opomenu.

Pučina, beskrajna pučina, tišina, lete galebovi... u daljini plovi neki brod ... ne, dva su to broda... plove... dolaze u susret... proći će pored... Svi prolaze... svi idu nekud pored.. i mi smo u prolazu....

Došlo je vreme ručka. Gospođa i Marta su se priključile velikom društvu iz Budimpešte.

Kako je dan prolazio, njihovo uzbuđenje je sve više raslo.

Dolazi granica, nije više Portugal. To je Španija - još malo, još malo i San Sebastijan.

Sad prolazimo naš portugalski san! Stižemo u Španiju! Da tamo sanjamo naš san! - uzviknu jedna lepa gospođica iz društva.

Da, da. ti i tvoji snovi! Večito sanjaš! Otvori oči, sija sunce, u Španiji stalno sija, probudi se! - reče joj njena starija drugarica.

San Sebastian. Čuveni San Sebastian. Sanjano letovalište ljudi iz Srednje Evrope, njihov nedosanjani san.

Mesto o kojem su se pričale mnoge romantične priče. O kojem su drugarice slušale tako lepe ljubavne priče. Sve sa hepiendom.

Ništa tužno, nema plakanja, nema beznadežnog čekanja na momka, nema prevario je sa drugom, nema... Samo sunce, more, ljubav, smeh, radost...

X                      x                      x

San Sebastian je svojim prostranstvom obuhvatio ceo osunčani jutarnji vidik. To je grad čije je baskijsko ime Donostia. Prostire se u pitomom morskom zalivu sa obe strane obale. Usred zaliva se nalazi zelenilom obraslo ostrvo Santa Klara, sa spomenikom stare baskijske kulture. Duž obale je široki slobodan prostor pre poredjanih zgrada od nekoliko spratova, koje ne zaklanjaju bregoviti, zelenilom obrasli vidik planine Adara. Kuće su izgrađene u neoklasičnom baskijsko – španskom stilu. Pogled pleni veličanstvena kraljevska palata baskijskog vladara iz devetnaestog veka. Po celoj desnoj strani grada u San Sebastianu je peskovita plaža koju zasipaju blagi morski talasi, valjajući se do nje. Zovu je plaža "La Konća" - predstavlja jednu od najlepših peskovitih plaža u Evropi.

Marta i putnici su očarano, sa divljenjem gledali oko sebe i jedva od uzbuđenja dočekali iskrcavanje u pristaništu. Tu im je mahala direktorka sa dva svoja pomoćnika, koja ih je dočekala i uz prijazno objašnjavanje, pvela na odredište.

Gosti su brzo stigli do svog hotela Dolores, blizu obale. Bili su odmorni i raspoloženi. Lako su se smestili i radoznalo izjurili napolje, izjurili u život. Da ga pokušaju ugrabiti koliko mogu. Da im ništa ne umakne, da ništa ne propuste - jer oni su na bajkovitom letovanju, na letovanju svojih snova.

Znaš Marta, moraš ih razumeti. - reče Eva, direktorka Filijale njihovog preduzeća Balatonkop. Bila je to punačka žena prijatnog izgleda. Njeno okruglo lice sa toplim smeđim očima i farbanom plavom kosom klasične frizure, ostavljali su dobar utisak. Crveno nakarminisana usta nisu prestajala sa smeškom, dok je govorila svojim zvonkim glasom.

Ti se nisi rodila i živela u socrealističkoj Mađarskoj - ti si iz bivše Jugoslavije, ti to ne znaš. Vi ste u Jugi bili na Zapadu, za sve nas. Svi ste imali crvene pasoše sa kojima ste mogli putovati gde ste hteli, svi su vas primali, vama je to sve Tito sredio...Imali ste slobodu, vi mladi tamo kod vas...

Da, da, znam. U pravu si.

Zato sad naši ljudi prosto hrle na Zapad, da vide, da osete, da dožive...

Posebno, starije i srednje generacije... Njih hvata melanholija za izgubljenim vremenom, da ne kažem životom, koji im je uskraćen, oduzet voljom nekih nedoraslih ljudi u našoj istoriji.

Znaš i sama, mislim ne samo mađarskoj istoriji, nego... da ih ne imenujemo, jer ćemo odmah pasti u depresiju od svih tragičnih sećanja ...

Eva, šta je sad s tobom? I tebe je ophrvala neka seta. Osećam to, iako se trudiš da veselo pričaš.

Da, ovi ljudi su me sad podsetili na velike tuge moje familije još iz 1956. godine - kada su ruski tenkovi gazili naše devojkice po bulevarima Budimpešte! One, uhvaćenih ruku, poredjane svom širinom ulice jedne do druge, idu i pevaju. Iza njih drugi red devojaka, pa treći pa... A bile su to mirne studentske demonstracije! Bar je tako počelo!

Oh, toga se vremena i ja sećam preko mojih roditelja ! Često su o tome pričali pa sam upamtila, da su kod nas svi ljudi slušali emisije na radiju, da se čulo silno pucanje pušaka i tenkova, pa jauka i vike ljudi... Rekli su za silne izbeglice u celoj Vojvodini. Da, dolazili su kod nas, ljudi su im pomagali. I naša je kuća jedno vreme bila puna ljudi i dece... Išli su većinom za Australiju. Manji deo kod rodbine u Ameriku.

Znaš, kad ne vidim naš svet i dugo budem samo sa špancima - onda mi se to nekako izgubi.Hm, dok ne naiđe Atila - onda se u momentu štreknem.

Ne razumem te?

Upoznaćeš ga. Doći će ovih dana. Vas dvoje ste planirani za Porto. On je već povremeno tamo sa nekim svojim poslovnim obavezama. Ali, do sad je dolazio – odlazio. Kad bude tamo naša filijala, onda ćete vi biti tamo stacionirani.

On će mi biti direktor?



Verovatno. Još ne znam te poslovne obaveze. Čućemo. Ni ja ne znam šta me čeka. Do sada sam ja bila ovde sama od osnivanja - skoro dve godine, dok nedavno nije stigao Atila. Uskoro će doći delegacija naše firme iz Budimpešte - kad se ova grupa turista vrati kući. Prvi put će doći i vlasnik naše firme, zajedno sa direktorom i nekim stručnjacima.

Dotle, udri brigu na veselje. Odmaraj. Idi se sad i ti malo spremi u svoju sobu, pa ćemo kasnije ti i ja poći u život, hahaha...

Dobro Eva. Idem. Sva sam se ošamutila od sunca i ovog morskog zraka.

Marta pođe prema hotelu Dolores, koji se nalazio blizu kancelarije preduzeća. Sve zgrade su bile izgrađene u karakterističnom baskijsko - španskom stilu, okružene zelenilom i rascvetanim cvećem svih mogućih boja. Ta ju je lepota ispunila zadovoljstvom i ona veselo udje u hol, gde je bila potpuna tišina. Ljudi su se odmarali u svojim sobama ili su već krenuli u šetnju i razgledanje okoline. Sem recepcionera, nikog nije bilo.

Ušavši u svoju sobu, sručila se u veliku fotelju i ispružila svom dužinom. Zavaljene glave, ona se zagledala u zelenilo do prozora - i počela budno da sanja. Obuze je neka neizmerna sreća i ona neprimetno zaspala mirnom snom.

Probudilo ju je kucanje na vratima. Bila je to Eva. Došla je po nju, da je vodi na ručak.

Tako je počelo njihovo lepo i iskreno prijateljsko druženje. Pre toga su se srele nekoliko puta u Budimpešti, a skoro svakodnevno bile u telefonskom kontaktu.

Eva ju je prvo odvela u restoran Madeira, blizu kancelarije i predstavila vlasnicima i osoblju. To je bilo njihovo službeno mesto - za sve zaposlene i njihove goste. Za vreme ručka, već ju je počela učiti španski - nazive jela, pozdravne izraze i sve čega se setila. Marta je disciplinovano slušala i ponavljala za njom - one su se sve vreme smešile i smejale. Tako raspoložene, krenule su u šetnju gradom i hodale okolo - naokolo, dok Marta nije zamolila da se vrati u hotel. Savladana od umora, zaspala je dubokim snom.

Sutradan je bio četvrtak sa predviđenim radnim programom za ceo dan. Marta je već rano ujutro požurila u kancelariju. Eva je baš kuvala kafu i njih dve su raspoložene sele, da čekaju goste na doručak.

Znaš Eva, nisam ni znala da je moj Tata imao špansko ime! Zvao se Franciskus! Malopre sam od recepcionara saznala, da se Franciskus tepa sa Pako! To je uobičajeno i vrlo je često ime. Zamisli, Mama mi je pričala, da su se ona i Tata svadjali oko mog imena, jer je Tata hteo da se zovem Franciska! Tog imena kod nas nije bilo i Mama je plakala, dok se nisu dogovorili da budem Marta. Ima neki čuveni muški parfem „Pako Rabane“. Jesi čula za njega? Divno miriše, stvarno posebno. Tako su kod nas u naše vreme mirisali neki razmaženi frajerčići - kremaši, kako smo ih mi zvali. Istina, i neki fini obrazovani muškarci su ga koristili, jer su imali para da ga kupe.

Baš interesantno. Tako i ti i ja imamo biblijska imena, hahaha... Parfem? Ne, nisam čula. Pa ja nisam iz Titove Jugoslavije, mi nismo živeli na Zapadu kao vi onda...

Evu su prekinuli gosti, koji su u grupi stigli i veselo uzvikivali dobro jutro na madjarskom i španskom jeziku. Odmah su uz veliku galamu, svi zajedno požurili na doručak u Madeiru. Nije bilo vremena za gubljenje, jer je dnevni program bio prilično natrpan.

Na obali ih je čekao manji brod za izlete. Kada su se ukrkali, pozdravio ih je kapetan i svečano otvorio flašu šampanjca za dobrodošlicu. Brod je krenuo, a vodja puta - Eva je na madjarskom jeziku pričala, objašnjavala i pokazivala sve znamenitosti u čuvenom zalivu grada San Sebastiana. Objasnila je, da je San Sebastian glavni grad Baskije, da se planina iza grada zove Adara, da su uz ceo kraj raširene plantaže groždja jer su oni proizvođači čuvenih svetskih vina. Onda se prekinula, jer su svi putnici pažnju usmerili na vrisku mladih sa mora u blizini plaže. Zaista je bio veličanstven prizor - devojke i mladići su se klatili, padali i penjali na svoje ploveće daske i od zadovoljstva vriskali i smejali se.

Marta je stala na pramac, slušala i gledala okolo sa velikim zanosom i uživanjem.

Na pola puta, već prema kraju zaliva, muzika na brodu je postala glasnija i pojavili su se pevači i plesači, koji su doneli euforično raspoloženje svim prisutnima. Eva ih je sa uživanjem snimala kamerom. Marta ih je gledala i cupkala u ritmu, pa se ponovo okrenula moru i svojim talasima. Ta slika ju je ponela i ona se iznenada seti Grčke, Leptokarije - izleta brodom na čuveno ostrvo Skiatos... I grci su tako pevali i svirali na brodu celim putem... A brod pun njih - maturanata iz mnogih srednjih škola Novog Sada...

Brod je krenuo na drugu stranu zaliva sa zelenim šumama u zaledju. Tu je pristao kod jednog velikog restorana-bašte i oni su se iskrkali za ručak. Vladala je tišina, svi su se zavalili na stolice, čekajući u miru posluženje. Čak ni piće nisu tražili.

Marta je pošla u toalet. Posle toga, ona je radoznalo počela da baca poglede svuda okolo, pa krenula da obilazi oko motela. Videla je put iz pravca šume i manje parkiralište iza pomoćnih zgrada. Tu je bilo nekoliko automobila veoma skupe marke. Pogledala je registracije - bile su nemačke i španske. Iznenada je začula neke glasove, pa se trgla, srce joj je počelo udarati i ona brzim korakom krenu natrag. Nikog nije srela sve do restorana. Požurila je, da sedne na svoje mesto i uzme daha. Kada je došla sebi od uzbuđenja, nehotično je besno počela da razmišlja:

Ti i tvoj nemir i radoznalost! Opet ti djavo nije dao mira. Kog vruga si krenula da razgledaš iza toaleta u usamljenu mračnu šumu. Šta da te je neko zgrabio na parkiralištu kad si tamo došla i ispitivački gledala okolo. Ti nisi normalna!

Jao Stefane! Ova luda Marta je zaboravila tvoj savet! Stefane... Stefane...

Posle ručka, put ih je vodio do svetionika na kraju zaliva i stare tvrđave u brdima Adara planine. Nije bio naporan strmi put - a pogled sa te visine pružio im je fantastičnu sliku celog kraja sve do pučine. Svi su bili ushićeni i srećni i tako raspoloženi - sve do kraja puta i povratka u hotel.

Marta je bila jako umorna i jedva je dočekala, da se osami u svojoj sobi.

Ležeći u krevetu, neprestano se preispitivala i nije u ništa bila sigurna. Mučile su je misli i želja, da se što pre sretne sa Stefanom:

On mi je rekao, da ne sme ništa reći o firmi u kojoj radi. A gde stanuje? Pa ni to mi nije rekao! Uopšte nismo o tim važnim stvarima stigli da pričamo.

A ja? Šta sam mu ja rekla ? Da idem u San Sebastian, da tamo imam obaveze za jedno vreme i da ću se vratiti u našu firmu u Portu. Da ću onda ostati da radim u Portu. A kako se zove moja firma u kojoj radim? Balatonkop ja nisam izgovorila! Ni na kraj pameti mi nije bilo! Sigurna sam, da nisam!

I ? Šta ćemo mi ? O moj Bože! ... Kako ćemo biti na vezi? Kako ćemo se naći?... zarida Marta i plakala je i plakala i plakala...

Ujutro se teško probudila i nije imala volje da ustane. Nevoljno i umorno se u devet sati pojavila kod Eve u kancelariji. Tešila se, da će taj dan obilaziti muzeje i galerije, pa će joj to zaokupiti pažnju. Tako je i bilo. Posebno, kad su posetili svetski čuveni „San Tehno Museum“ gde su se svi zbunjeno zagledali. Raspoloženje joj se sve više popravljalo i ona je zadovoljno istraživački koračala dok je slušala kustosa Muzeja.

Posle kafe pauze u „Kohtao kafe“ Marta je u jednoj galeriji otkrila slike obožavanog El Greka iz Toleda. To ju je neizmerno obradovalo i ispunilo dušu:

Moram otići u Toledo! To mi je san još od maturantskih dana, kada mi je Tata doneo knjigu reprodukcija remek dela El Greka! O moj Tata! Tatice moj! Kada bi znao da sam konačno ipak stigla u Španiju!

Eva je njihovu grupu taj dan odvela u čuveni španski restoran Eldorado - u centru grada. Tu su se pored ručka mogli zabaviti celo popodne, po želji.

Marta je kružila medju njima, povremeno bila uz Evu, a povremeno sama - ali se nikud nije udaljavala od grupe. Rešila je, da posluša Stefana.

Za vreme posluženja kafe, sedela je uz Evu - koja je upravo počela iznositi program posete za borbu sa bikovima. Rekla im je, da se ta borba španski kaže "Korida". Da se održava u velikim arenama svake nedelje popodne. Da skoro u svakom velikom i malom gradu Španije postoje arene za Koridu. Podelila je ljudima prospekte ističući imena čuvenih toreadora, koji će se boriti sa bikovima. Marta ju je sa užasom slušala i grčevito razmišljala, kako to da izbegne.

Dok su tako sedeli, iznenada se pojavio jedan atletski gradjen preplanuo crnokosi, crnooki mladi muškarac i na sav glas, mađjarski rekao „Dobar dan“. Svi su se iznenadjeno okrenuli u njegovom pravcu, a Eva sva srećna povikala: „Atila“! Mladić se osmehnuo širokim osmehom, njegovi beli zubi su zasvetlili medju ružičastim, takoreći ženskim ustima na njegovom lepom licu. Napravili su mu mesta, pa je seo preko puta od Eve i Marte i osmehujući se, gledao u celo društvo.

Eva ga je predstavila i rekla, da će sad on od nje preuzeti vodjstvo programa.

Atila je počeo da im govori svojim melodično-zvonkim glasom. Imao je vešt način komunikacije, dobru mimiku lica, lepo naglašavao reči, umeo da napravi prave pauze, nije gestikulirao. Dok ga je gledala i slušala, Marta mu je odala priznanje. Bio je pravi zanatlija u svom poslu. To se odmah primetilo i po reakciji svih prisutnih gostiju. Stvorio je atmosferu poverenja i radoznalosti.

Po njegovim rečima, sutradan je bio dan odmora na plaži i po želji, a u nedelju ih je čekao put u manji grad unutrašnjosti, gde se u velikoj areni tog malog grada tradicionalno održavaju borbe sa bikovima, zvane po španskom „Korida“. Usput je bio predviđen i obilazak jedne plantaže groždja sa posetom njihovom vinskom podrumu i ručkom u restoranu.

Većernji program i večera su taj dan bili slobodni za sve goste, pa su se oni brzo pokupili i nestali. Kod stola su ostali Eva, Marta i Atila. Bila je to prilika za njihovo opuštanje i zbližavanje. Eva je u tome sa svojom dobrodušnošću u mnogome pomogla. Rekla je, kako se jako raduje, da je Marta došla umesto jedne uobražene peštanke Žuže. To je odmah prihvatio Atila i iz njihovog razgovora je Marta saznala, da su oni svi izbeglice iz Vojvodine. Prvo je stigla Eva iz Bečeja, onda Atila iz Subotice i na kraju Marta iz Novog Sada.

Atila sav razdragan počeo da govori, dok je dubokim pogledom gledao Martu:

Reci joj Eva, da sam se odmah zaljubio u nju, kad je stigla u Peštu. Znam da me se ne sećaš Marta. Ja sam došao sa našim gazdama, bilo nas je četvorica muškaraca, plus dvojica tvojih gazdi - a ti onako zbunjena u vašoj maloj kancelariji - sagla si glavu i nikog nisi gledala, jer si preturala u haosu dokumentacije i dodavala je gazdama. Posle sam te špijunirao na ulici, sedeći u kafiću preko puta. Svaki put si žurno prolazila, sva ozbiljna i zamišljena.

Istina je Marta - reče Eva. Još onda je počeo meni da priča o tebi i pravio planove, kako da te prebacimo u našu firmu. A posle, kako da i ti stigneš ovamo.

Ona ih je iznenadjeno i zbunjeno gledala - ali je osećala sve veću radost ,dok su joj pričali, jer je shvatila, da su oni njeni prijatelji, da više nije usamljena. Povelu su je u restoran „Heria“ da bi za večeru jeli - domaćinima najomiljenije jelo po imenu Pinčos. To su fini pečeni komadići mesa jedno na drugom, poredjani u visinu. Uz to su pili crno vino i dižući čaše, da nazdrave - uzvikivali na španskom „Salud“, „Salud“.

Marta se u svoju sobu vratila sva srećna i ošamućena. Zaspala je mirnim i dubokim snom, spavajući neprekidno sve do jutra. Požurila je na doručak, a potom u kancelariju, gde ju je Atila već čekao.

X                      x                      x

Tu slobodnu subotu su planirali za upoznavanje i dogovore. Prvo su krenuli uz mirnu obalu iznad plaže „La Konća“. Atila joj je govorio i objašnjavao šta je sve čeka ovde. Koristio je dosta španskih reči i rekao joj, da će već to večer početi sa intenzivnim kursom učenja španskog, kod recepcionerke-profesorke Elene u njenom hotelu. Na recepciji postoji jezička kabina sa slušalicama i mikrofonom, tako da će imati sve najsavremenije za učenje.

Umorivši se od šetnje, pošli su na kafu, a kada je pripeklo sunce i začula se velika graja i vriska, oni su produžili do divne plaže „La Konća“. Bacivši se na pesak, sa uživanjem su posmatrali egzibicije mladeži na daskama. Iznenada je Atila skočio i povikao:

Ajde da se kupamo. Idemo i mi u ove lepe talase, da se ljuljamo.

On se u momentu skinuo i ubacio stvari u svoj ruksag. Eva se sramežljivo smeškala i polako krenula da raskopčava i skida svoju haljinu. Videći to, on se nasmeja, zgrabi je za ruku i povuče da ustane. Njena se svilena haljina na vetru rastvori i poleti kao krila - pa su se oni, grabeći haljinu, od srca nasmejali. Eva je stajala u crnom bikiniju, a on u crnim kupaćim gaćicama. Odmerivši je zadivljeno, uhvatio ju je za ruku i potrčao sa njom u more. Tako su proveli vreme do ručka. Kada su u blizini plaže našli bistro sa roštiljem, kupivši sebi pljeskavice, oni su ih pojeli usput, dok nisu stigli do hotela Dolores. Dogovorili su popodnevni susret i Atila je otišao u svoj dosta udaljeni pansion.

Popodnevni program je počeo u četiri sata. Povetarac je stao, bila je bonaca, mirno more se na suncu sijalo kao ogledalo. U pristaništu je stajao izletnički brod, na koji su se ukrcavali putnici. Tu su i oni ušli. Povezli su ih do ostrva „Santa Klara“ na sredini zaliva.

Marta je zadivljeno izašla sa broda i spontano uhvatila Atilu ispod ruke. Tako su krenuli okolo-naokolo uživajući u celom ambijentu. Seli su u sam kraj jednog restorana-bašte i tu jedno vreme meditirali - odlutali u svoje misli. Prekinuo ih je konobar. Naručivši osvežavajuća pića, Atila je počeo da govori:

Doveo sam te ovamo, da se nadišeš čistog vazduha i da na miru porazgovaramo. Molim te, imaj poverenja u mene, veruj mi. Ovo što ću ti reći, niko ne zna. Želim da te upozorim i naučim, da pomognemo jedno drugom, jer smo mi oboje ucenjeni gubitnici.

Ti imaš dvadesetdve godine, ja dvadesetpet. Mi smo mladi školovani ljudi, kojima treba šansa da uspeju u životu. Kod kuće je nismo imali, zato smo pobjegli. Ovim našim novokomponovanim gazdama nije dovoljno naše znanje, naš trud i predanost u radu. Oni nas vide kao svoje robove, jer znaju da nemamo egzistenciju i da sto posto zavisimo od njihove volje. Kada sam ja došao u Peštu da spašavam život, gazda pederčina me je ucenio, da iskreno kažem silovao i ja sam postao njegov ljubavnik. Sva sreća, ne jedini - jer on sa svojim parama može da radi šta mu je volja. Šta misliš, kako je meni, koji se toga užasavam. Evi sam zahvalan do groba, da je prošle godine uspela da me ovamo dovuče.

Marta ga je preneraženo, bez reči gledala, širom otvorenih očiju. On je podigao svoju čašu i kucnuo njenu, da bi popili malo voćnog soka. Nervozno se mičući na svojoj stolici, on je nastavio da govori:

Ti si ovamo stigla zahvaljujući Evi, tvojoj Gazdarici i meni. Direktor je od početka hteo da te ugrabi za ljubavnicu, ali nije našao načina od njegove opasne žene, zatim od dugogodišnje ljubavnice i tvoje Gazdarice, sa kojom su obe dobre. Složio se, da te ovamo pusti, pa da sedne povremeno u avion i dodje na službeni put. Upravo zato sada insistira, da brzo naučiš španski, jer u Portugalu si daleko. Tamo nam ionako teško ide sa dozvolama rada i opasno je, pa mu se ne žuri sa otvaranjem Filijale. U našem razgovoru prekjuče, interesovao se kako si i bezobrazno se smejući, rekao da te doteram dok on stigne. Dobio sam zadatak, da te odvedem kod kozmetičara i frizera na doterivanje i da ti se kupi nova, ženstvena, da kažem mačkasta, izazivačka garderoba koju službeno treba u buduću da nosiš. To je radi reklame preduzeća, pošto treba da pecaš goste i povećamo domaći promet. On uskoro, najverovatnije za dve nedelje, stiže sa neakvom delegacijom. Ovaj put sa njim dolazi i glavni gazda. Shvataš li?

Ja ću sutra pobeći! Ja ovde neću ostati! Atila, ajde da pobegnemo u Francusku, pa tu je odmah granica! Toliko para imam!

E moja draga, pokaži mi tvoj pasoš, izvadi ga iz tašne. Naravno, nemaš ga, jer si ga dala Evi, a ona predala za dobijanje raznih dozvola. Načekaćeš se, dok ti ga vrate. Oni lepo polako rade. Ovo je Jug, tu uvek imaju vremena. I ako otrčiš kod Eve, ona tu ništa ne može, mora zvati Direkciju u Pešti.

A ti? Ti imaš pasoš, svoja dokumenta?

Ja sam tu već godinu dana, a idem i gore–dole do Portugala. Zato sam i počeo grčevito razmišljati otkad si ti u sredi stigla. Da sam bar onda bio tu, a ne na putu. Pokušao bih ti sve objasniti, pa možda ne bi predala svoj pasoš Evi.

Gledali su se u nedoumici, zatečeno, grčevito su razmišljali. I on i ona su nešto prebacivali sebi u mislima - to je bila sasvim neočekivana zbrka za njih. Premalo vremena poznanstva. A ipak u tome toliko poverenja jedno u drugo. Gledaju se kao stari znanci, bez nepoverenja. Kako to objasniti? Nisu znali naći reči. Sedeli su i ćutali, upijajući ispitivačke poglede jedno drugog.

U šest sati je zazvonila truba za povratak na brod. Ustali su i krenuli bez reči, ozbiljni, jedno pored drugog. Marta je, ne gledajući u korak, zapela za grm trave i skoro pala. To je Atila iskoristio i uz smešak, stavio njenu ruku na svoju mišicu. Tako su ušli na brodić i vratili se do hotela.

Ja danas nisam sposobna da učim, ne mogu danas početi sa španskim. - reče Marta. Idem u svoju sobu, moram biti sama, strašno me boli glava, ne treba mi večera, ništa mi ne treba, samo da legnem sama u tišini u svoju sobu.

Bila je sva prebledela, na ivici plača - i Atila je shvatio. Pozdravili su se i rastali.

Prošlo je osam sati, kad je Atila sa večerom u ruci, zakucao na Martina vrata. Ona se pojavila u svetloplavom pripijenom trikou, bez grudnjaka. Njene velike bradavice su štrčale, vitko telo ocrtavalo. Atila se od toga zbunio i počeo da joj pruža paketić, neodlučno i bez reči. Marta onako bunovno, jer ju je probudio, stane na stranu i pozove ga unutra.

On sede na fotelju i na stolu otvori paketiće sa tortiljom i voćnom salatam. Marta sede uz sto na stolicu, zgrabi tortilju i gladno počne da jede. Tek kad je pojela već polovinu, ona ga pogleda, pa nastavi do kraja. Pošto je ožednela, seti se vode, skoči, uze flašu mineralne i dve čaše, pa ih bez reči postavi na stolić ispred Atila, onda uze voćnu salatu i sede na drugu fotelju naspram njega. On je isto šutke, natočio vodu u dve čaše i počeo da je pije. Marta svoju takodje. Tada su se pogledali i zapiljili jedno u drugog. Bez reči. Ni on ni ona nisu znali kako da počnu. Neočekivana zbrka od popodneva se nastavila dalje. Marta je bila željna voćne salate i iz pristojnosti je ponudila, da je podele. Tako je razbila nenasnosnu tišinu. On je sa olakšanjem uzdahnuo i zahvalio se. Dok je ona jela, odlučio je, da progovori:

Izvini Marta, ako su te moje reči u nečemu povredile. Molim te, da ih pre svega shvatiš, kao kolegijalan razgovor. Namera je prijateljsko upozorenje. To nema veze sa mojim emocijama. Ali, ja sad tu moram nešto da nastavim, kako bi nam sve bilo jasno, kako bi znali na čemu smo. Mi smo kolege, zaposleni u istoj firmi. Ja ću ti biti dobar drug, u to budi sigurna, pomoći koliko mogu.

E, sad da ti dalje kažem. Ja nemam devojku i voleo bih, da mi ti budeš devojka. Ako ti nisi slobodna, ako imaš dečka i svoje planove, molim te reci mi. Ako si slobodna, a ja ti se ne svidjam i ne želiš samnom nikakvu bližu vezu, sem kolegijalne, odmah mi reci. Mi to moramo da znamo i da se onda u budućnosti tako ponašamo. Ponavljam, uvek ću ti biti drug, a nadam se i ti meni.

Kada je Atila ućutao, Marta je podigla pogled sa salate koju je prestala jesti i pogledala u Atilu sa suzama u očima. On je razrogačio oči, a onda sa osmehom pružio ruke prema njenima na stolu i stisnuo ih. Ona je uzvratila stisak i rekla:

Hvala ti na poverenju. Ja nemam dečka, nikad ga nisam imala. Samo simpatiju iz mladosti, mog komšiju. Neverovatno kako život piše priče. Baš njega sam, sad na putu srela u Portu. On je izbegao već više godina tamo, živi sam. Ako odem u Porto, srešćemo se valjda, jer smo zaboravili razmeniti adrese.

I ti bi se Marta sa njim tamo zabavljala?

Ne znam Atila. Mi samo imamo zajedničke uspomene. Kakav bi mogao biti nastavak, ne mogu zamisliti, jer se u stvari ne poznajemo. Vreme bi pokazalo.

Jel on tvoj tip muškarca? Jel ti se više sviđa od mene?

Tebe sam upoznala pre par dana i postao si mi tako blizak. Zbunjena sam.

Ja sam tvoj dečko, jesam li, reci mi Marta, devojko moja - govorio je Atila uzbuđeno, dok je skočio sa fotelje i kleknuo ispred nje, stisnuvši je za ruke. Ona ga je zaneseno gledala i klimnula glavom. On joj je uzvratio dubokim pogledom i srećno, poljupcem dodirnuo njena usta. Onda je ustao i nervozno počeo da šeta po sobi.

Ja ću poludeti, ako te ona svinja od direktora dodirne. Moram te spasiti od toga, pa taman podmetnuo guzicu i njemu. To je sasvim drugo - ona pederčina od gazde i on. Mene su već upropastili, da mi se zgadio mladi život. Ali, od onda sam ja ojačao i kad-tad ću im se osvetiti. Kad pomislim na tebe - tako nežnu i nevinu, koju sam zavoleo na prvi pogled - pa da ti oni nanesu bol i upropaste te za ceo život! Ne, to ne može! Moram nešto hitno smisliti! Moramo se spasiti i pobeći odavde!

Prišao je fotelji, podigao je i nežno zagrlio. Poljubio joj je obraze i kratko dodirnuo usta, pa je pustio.

Moram sad požuriti u grad, da se informišem i dogovaram. Vreme nam leti, druga nedelja je jako blizu, one kurve mogu banuti svaki čas. Ne smeju nas iznenaditi. Sutra je nedelja - izgubićemo ceo dan na izletu, to nam uopšte ne odgovara, ali šta ćemo, moramo odraditi. Vidimo se ujutro u sedam.

Marta je, sva ispunjena nežnošću, otišla do prozora i gledala za njim.



Sutradan nije imala izbora, iako se već na pomisao - užasavala od borbe sa bikovima. Morala je da ide. Pošli su autobusom i vozili se više od dva sata do odredišta. Tu su ih čekali domaćini iz vinograda i povelili na doručak. Zatim je sledila šetnja medju stabljikama groždja i uživanje u prirodi do ručka u podne, ispred vinskih podruma koje su prethodno obišli. Uz ručak sa roštilja služilo se vino domaćina, a kada su se ukrkali u autobus, svako je dobio po flašu - da kvasi grlo usput i na koridi dok navijački viče "Ole".

U arenu su stigli na vreme i prisustvovali ceremonijalu otvaranja početka borbi. Uzbudjenje koje je vladalo svuda oko njih, zahvatilo je celu grupu njihovih gostiju. Čak se i Marta potpuno uživala u dešavanja, jer je to bila prava svečanost. Veoma lepa i originalna. Svirala je muzika. Prvo je počeo zabavno - klovnovski program na temu borbe sa bikovima. Ljudi su se grohotom smejali i aplaudirali, zaista je bilo vrlo duhovito. Kada je taj deo završen oduševljenim aplauzom cele arene, nastade tišina nekoliko sekundi, da bi iznenada počela veoma živa španska koračnica. Uz veliku buku, otvorila se cvećem ukrašena izlazna kapija - za dva protivnička toreadore i njihovu celu pratnju. Po tom taktu koračale su prema središtu arene obe grupe učesnika, poredjanih po rangu. Svaku je predvodio njihov toreador. Svi su bili svečano obučeni, prvo su se poklonili ispred lože predsedniku koride, a zatim se klanjali publici koja ih je pozdravljala. Tako su se na kraju povukli i time je bio završen svečani deo otvaranja koride.

Kada je počeo pravi - drugi deo i iznenada prema sredini arene potrčao ogromni stari bik, koga su kroz veliku crvenu gvozdenu kapiju pustili napolje iz mračne komore - u kojoj je držan ceo dan, da bi podivljao - publika je navijački euforično počela da viče, a Marta se trgla i jako uplašila. Atila je to primetio i brzo je uhvatio za ruku. Borba sa bikom je bila žestoka i dugo je trajala, jer je bik bio jako vešt borac. Ranio je jednog toreadora i dva pikadora - tako zovu pomoćnike toreadora. Srećom, uspeali su da ih spasu i da na kraju teškom mukom ubiju tog starog bika. Masa u areni je urlala, slaveći toreadora pobednika, posebno oni koji su se na njega kladili i tako ostvarili dobitak.

Atila se trudio da drži svoju grupu na okupu. To mu nije bilo lako u ogromnoj gužvi ljudi, koji su pohrlili napolje iz arene. Autobus im se probio uz dosta zakašnjenja i oni su se u San Sebastian vratili tek kasno uveče.

Marta je ostala uz Atilu, dok svi putnici nisu otišli u svoje sobe. Onda su se oni zbunjeno pogledali.

Kako bi bilo, da ti i ja sad malo prošetamo pored obale? - iznenada upita Marta.

On ju je malo iznenadjeno pogledao, pa se nasmejao:

Ja sam to hteo tebe da te pitam, ali sam odustao misleći, da ti ne bude previše za danas.

Nasmejani, oni su pod ruku krenuli na obalu i uživajući, koračali jedno uz drugo u tišini. Ta šetnja u dvoje, jako im je bila potrebna za smirenje i razmišljanje. Nisu ni primetili, da su stigli u drugi kraj grada, da su u šetnji proveli ceo sat i više. Osvestio ih je miris sveže pržene ribe. Osetili su glad i oni su iznenadeno počeli da traže pečenjaru na slobodnom. Bila je blizu, a oko nje puno ljudi.

Stigli su do njih brzo, jer su raspoloženo potrčali, držeći se za ruke uz glasni smeh. Onda se Atila progurao, vukući nju za sobom i ugrabio jednu veću prženu ribu, bacivši novac na tezgu. Ribu je držao visoko iznad glava ljudi, a kada su se izvukli, počeo da zadirkuje Martu, golicajući joj usta i bežeći. Ona je razdragano prihvatila igru, trčala za njim, otvarala usta da ga iznenadi i ugrabi ribu.

Odjedanput je zasvetlila kamera i oni su iznenadeno stali pred čovekom, koji se pojavio iz mraka i slikao ih. Došavši blizu njih, Atila je uzviknuo, prepoznavši ga. Bio je to njegov prijatelj Pedro, poznati fotoreporter, koji je radio i za budimpeštanske i druge svetske časopise.

Ala si našao mačku! Nisi mi se ni pohvalio! Ja treba da te otkrijem ovde u mraku! Ajde da je slikamo i zaradimo dobre pare! Deluje drugačije, to možemo da unovčimo! Kukaš mi, kako nemaš načina da dodješ do love, a bogami i ja sam dosta švorc! Evo nam prilike! Ostaće i za nju!

Dok je tako govorio, on je nekoliko puta škljocnuo aparatom, a onda povikao: zagri je! Pa kad je učinjeno, opet škljocnuo.

Atila ga je zamišljeno gledao, bez reči. Onda je dao Marti da jede ribu i ostavio je sa Pedrom, dok je on kupio još nekoliko riba. Pošli su u jednu baštu u blizini, seli da pojedu ribu i piju crnog vina. Jeli su u tišini, ali kad su nazdravili i počeli piti vino, krenuo je žustar razgovor. Marta ih ništa nije razumela, jer su pričali na španskom. Osetila je, da je spominju, jer ju je Pedro nekoliko puta pogledao. Na kraju su se nešto sporazumevali i objašnjavali, pa opet ispočetka, dok jedno drugom nisu pružili ruke. Tada je Pedro skočio, njoj se naklonio i poljubio joj ruku, pa nestao u mraku. Ona je na Atili videla, da je to bio ozbiljan razgovor, da je on zabrinut i zamišljen. Da olakša situaciju, rekla je, da joj je hladno i da moraju požuriti kući. On je to odmah prihvatio i kad su krenuli, zaustavio prvi taksi koji je naišao. Tako je ubrzo stigla do svoje sobe i zavukla se u krevet da spava.

X x x

Uzbudjen i zabrinut, Atila je trkom krenuo natrag, da nadje Pedra na dogovorenom mestu. Čim je seo, njih dvojica su nastavili objašnjavanje tamo gde su stali:

Ona je moja devojka. Ja je volim i oženiću se sa njom. Pa ti si nam kum! Onda ćemo zajedno pobeći kod mojih rodjaka u Australiju! Stigla je pre pet dana, sa gostima. A ja iz Portugala u petak uveče. Zato nisam stigao da te tražim.

Lepo. A gde su ti pare?

Trebao sam ih dobiti u Portugalu, ali su me oni mafijaši preradili i iskoristili moje posredovanje, a onda šutnuli. Dobro sam izvuko živu glavu. Znaš dobro, koliko je bilo opasno, pa pričao sam ti.

Jesi, zato te sad i pitam. Ona linija u Portugalu ti je propala, ja ovde nisam još ništa uspeo da dogovorim i ko zna, da li ću. Znaš da je to posao sa velikim rizikom, a mi nemamo para, da podmazujemo okolo. Da si svoj projekat prodao i kidnuo, bili bi na konju, sad ne bi ovde sedeli i mozgali. A kako ćeš ići okolo kad ti sad gazda i direktor stignu? Onda ćeš morati njihove prljavštine da odradjuješ i da gledaš, kako zgrću pare.

Moraš me odvesti kod nekog sveštenika, da se odmah oženim sa Martom. Mi smo katolici kao i vi, pa to nije problem. Onda ćemo preći najbližu francusku granicu, za početak. Ti si spominjao i francuze za moj projekat, pa hajde da tamo krenemo zajedno. Oni su kulturniji svet.

Ha ha ha... ti si Atila totalno šenuo. Kulturniji... kakve to veze ima sa izbegavanjem zakona? A zašto tako hitno treba da bežiš?

Ne mogu dočekati direktora, jer ću ga ubiti ako pipne Martu! On ju je planirao za stalnu ljubavnicu! To je lično meni rekao! A moja Marta je još nevina, jer nije imala dečka pre mene! To sam i ja tek juče saznao!

Razumem, zaljubljen si u nju. A kako i ne bi, kad je tako lepa i zgodna, a uz to i tako fina devojka. Pa kad je već takva, mogla je to unovčiti i do sada. Još u Budimpešti. Očigledno, nije imala prilike. Sada je ima. Uz to, u opasnosti je, a para nema. Spasićeš je od poniženja ljubavnice. Oženićeš je. Kao svoju suprugu, ti možeš da je nagovoriš da svojom lepotom pozira svetu. Neka vam zavide. Imam ideju da se i ti pokažeš zajedno sa njom. Šta vas briga, kad se danas lepota traži i dobro plaća. Naći ću najbolju cenu i onda ćemo zdimiti u Australiju, da živimo i radimo normalno.

Ti si me Pedro, sad potpuno pobrkao. Slike, slike... to je tvoja struka... da ne znam kako si dobar, sad ne bi bio zbunjen. Ali, kako? Ne mogu zamisliti, kako to da izvedemo.

Ovako: Ja sutra ujutro idem kod svog sveštenika Dominga. On je duša od čoveka i moj veliki prijatelj još iz mladosti. Ne znam jel neki svetac sutra? Ponedeljak je obično slobodan dan. Ako može uveče da vas venča, venčaće vas odmah. Ako ne, onda čim može. Ja kao kum sam vam garancija. Donesite neke crkvene papire, fotokopije ličnih dokumenata, znaš već, da mu ostavite.

Ona ima crkveni list i svoje fotokopije ličnih dokumenata od kuće. Jedino pasoš nema kod sebe, jer je u preduzeću, ali fotokopirala ga je.

Odlično. Rešena stvar. Jesi li kupio novi mobilni telefon? Ne možemo se ovako bezveze vijati. Znam, držaćemo u tajnosti, da ti ne saznaju broj. Onda se čujemo, čim dogovorim sa Domingom. A ti sad trk kod tvoje Marte.

Tako je bilo. Iako je već prošla ponoć, Atila je zakucao na Martina vrata i čekao. Kucao je pažljivo zbog suseda, na razmake još dva puta. Čuo je korake do vrata, ali je ostala tišina.

Marta, Marta, to sam ja, Atila - šaputao je on.

Atila - šapnu ona u neverici.

Da, Marta, ja sam, otvori, molim te, jako je važno.

Ona je okrenula ključ pa polako bojažljivo odškrinula vrata i provirila. Razrogačila je oči i ostala tako, dok joj se on nije nasmešio i sastavio svoje šake da moli. Shvativši, ona otvori vrata i Atila udje. Bez ikakvog dodira, on je seo u fotelju i pogledao je. Onda se i ona pokrenula i sela u drugu fotelju.

Draga Marta, molim te, oprosti što sam te probudio i zastrašio. Morao sam. Hitno je. Našao sam rešenje za naš problem i kako da pobegnemo odavde!

Šta kažeš? - uzviknu Marta probudjeno.

On je počeo da joj priča, kako mu je Pedro dokazani prijatelj, koji želi i može da im pomogne. Tražio je od nje, da mu pokaže dokumente koje ima i video, da je sve u redu. Ali, kad je trebalo da kaže za venčanje, on se sav zbunio i nije znao kako da počne. Napravio je pauzu, sagnuo glavu i tako ostao, dok ga ona nije pozvala upitno po imenu. Onda se trgao, pogledao je, skočio i u drugom trenutku, već je klečao pred njom, čvrsto je uhvativši za ruke:

Marta, budi mi žena! Udaj se sutra za mene!

Ona ga je iznenadjeno, širom razrogačenih očiju, sa nekim polusmeškom gledala.

Pedro će nam biti kum! On ima prijatelja sveštenika Dominga, koji hoće da nas venča! Sutra Marta, sutra da nas venča!

Konačno ga je Marta shvatila - i glasno nasmejala od sreće. Čuvši to, on se počeo smeјati na sav glas, zagrlio je - i oni su se smeјali i smeјali i smeјali od sreće...

Sa njenim papirima u džepu, on je odjurio svojoj kući, a ona se sručila na svoj krevet. Te noći nije bilo sretnijih ljudi od njih dvoje.

Sutradan su oboje bili zbunjeni, svaki na svoj način. Ona zbog toga što nije znala šta uopšte treba da radi, a on u grču iščekivanja poziva od Pedra. Pošto se Atila ujutro nije pojavio, ona je pošla na doručak i produžila do Eve na posao u devet sati. Za Atilu to nije bila obaveza, jer je bio terenski čovek, što im je sad bio spas. Ipak je oko pola deset navratio, da ih usput pozdravi. Zapravo, da poverljivo namigne Marti i kaže im, da će danas biti u blizini. Ona ga je razumela i odahnula. Prošlo je više od dva sata bez poziva i Atilu je počela da hvata nervoza. Nije znao šta da radi i dokle da čeka. Srećom, njegov telefon je kvrcnuo kao ptičica i on ga je zgrabio, u grču ga stavljajući do ušiju. Javio se Pedro i rekao mu gde da dodje. On je pojurio u momentu i oni su ubrzo zajedno sedeli.

Sveštenik Domingo je prihvatio njihovu molbu i on će ih u svojoj sakristiji tajno venčati, da niko ne zna od osoblja u parohiji. Papire će redovno arhivirati i njihovo venčanje uvesti pod rednim brojem. On nije dužan da proverava, kad je službeno venčanje u opštini. Tih dana je svako popodne bila misa u crkvi od šest do sedam, zato ih je sveštenik naručio u pola osam, na svoj službeni ulaz. To je nešto uobičajeno, neće izazvati nikakvu sumnju, jer ljudi posle mise uveče, dolaze kod njega na razne dogovore i savetovanja. Posle tog dogovora, njih dvojica su se nasmejano rastala.

Dobar dan, kako ste? Imate puno posla? Gde su vam gosti? Rasterali ste ih ? Ha ha ha

Nevaljali naš dečko - viknu mu Eva - da, da, šta će nam oni kad si ti tu! Ha ha ha

Doneo sam vam malo sladoleda, da se zasladite. A ja da odahnem i čujem šta je novo. Ponedeljak je, šta nam je zapovest iz Pešte?

Još se nisu javili, valjda su pospani od nedeljnog odmora - ha ha ha

Ajde ih ti pozovi Eva, kao da se konsultuješ, oko daljih programa za njihove goste i da ih pitaš da li su gosti zadovoljni. Najvažnije, da usput čujemo, znaju li precizno kad direktor stiže.

Dobro Atila, pa već je podne, neće biti upadljivo, a red je da se čujemo svaki dan.

Eva ode u svoju kancelariju, njih ostavi same, pa je Atila Marti brzo šapnuo, da bude mirna, da će se svi zajedno popodne naći na ručku, pa će posle on i ona otići u šetnju. Sedeli su i čekali Evu.

Svi su jako zadovoljni, prezadovoljni! Naši budžovani neće doći ove nedelje, tek sredinom iduće bi trebalo da krenu, hvala Bogu! Bar dotle možemo odahnuti.

Pogledali su se raspoloženo, kao istomišljenici i klimnuli glavom

Jeli Eva, hoće li do njihovog dolaska biti završena papirologija za Martu? Što ne odšetaš sa njom u opštinu, da je malo vide, a I ona da upozna kretanje ovde. Možda će vredeti.

Dobro kažeš. Šetnja nam neće škoditi. U ovom zatišju, Izabela pored knjiženja može i da dežura.

Atila je raspoloženo odjurio, a njih dve veselo krenule u šetnju i do opštine. Nije bilo puno clijenata, službenik je bio ljubazan, radoznalo je odmeravao Martu I obećao sve papire do kraja nedelje. Eva je sva srećna zahvaljivala i pozvala službenika u obližnju poslastičarnicu, jer je bio kraj prijema clijenata. Dok su tamo jeli sladoled, službenik je udvarao Marti i učio je španke reči. Tako je taj dan ispao vrlo neobičan i bogat lepim stvarima. Jedva su dočekale Atilu, da mu sve ispričaju u toku ručka.

Dok su jeli, Evi se priključilo veće društvo, pa se Marti i Atili pružila prilika, da se brže izgube. Držeći se za ruke, odjurili su do Martine hotelske sobe i tamo pali jedno drugom u zagrljaj. Tad su se prvi put istinski poljubili u beskrajnom poljupcu i nezasito grlili i grlili. Osvestivši se, on ju je nežno odveo do fotelje i oni su seli da se ispričaju. Opet se od silnog uzbuđenja zbunio i nije znao kako da počne, šta da joj i kako kaže, a šta još ne sme ni da nagovesti. Bilo je to previše za njega, pre svega zbog , do juće neverovatne činjenice, da će se ona udati za njega.

Uspeli smo Marta! Sveštenik Domingo će nas venčati večeras! Ako ti do kraja nedelje dobiješ sve papire i još pasoš natrag, mi se u nedelju možemo venčati i u opštini. To onda uopšte nije više problem, a Pedro ima veze i ako ne bude mesta, ubaciće nas prekoreda!

Marta je sva srećna zavriskala od smeha, skočila i počela da pleše po sobi širom podignutih ruku! On ju je zadivljeno posmatrao, a onda i on skočio i zagrlivši je svom snagom, zaplesao sa njom - pevajući joj pesmu "Besame mućo" . Pevali su je zatim zajedno - pevali i pevali i okretali se I okretali...

Do crkve su stigli pola sata ranije i seli u parku parohije, da tu dočekaju kuma. Bili su svečano, ali neupadljivo obučeni. Tako se pojavio i Pedro, koji ih je u pola osam uveo u sakristiju. Sveštenik Domingo je bio izrazito lep mlad čovek, po izgledu pravi španac sa crnom talasastom kosom, sjajnim crnim očima i polupreplanulim tenom. Atila je pored njega delovao kao zemljak, dok je kum Pedro ličio na ljude sa Balkana, sa svetlom srednjom kosom i sredjim očima, bledjeg tena. Po gradji su bili podjednako višlji ljudi od većine španaca.

Sveštenik je imao neposredno držanje, nije bio krut kakva je većina u tim prilikama, pa su se za vreme celog ceremonijala osećali opuštano. Smešio se, dok je svojim baršunastim glasom govorio, a jedan svečaniji deo, on im je divno otpevao. Onda je opet nastavio da govori i tako i završio. Marta i Atila su ga očarano gledali celo vreme i srećno mu poljubili ruku na kraju.

Sa burmama na rukama, zbunjeno su uhvatili kuma sa obe strane ispod ruke i tako otišli u Kafe Izolda na večeru. Tu su se smestili u jedan ćošak i tako izdvojeni, posvetili jedno drugom. Srećno su otvorili flašu šampanjca, kucali se uz najlepše želje, pili, jeli i uživali, dok se nisu umorili.

Onda je Atila Marti objasnio, da za njihovo venčanje niko ne sme da sazna, dok se ne stvore prave okolnosti. Burme treba da sakriju, ona da samo nosi verenički prsten koji joj je tada poklonio. Njih dvojica će nju sad otpratiti kući, na uobičajeni način. On ne može ostati i spavati u njenoj sobi, jer ga recepcioner neće pustiti ili će ga prijaviti. Tamo gde on stanuje je druga situacija, jer je to iznajmljeni službeni stan. Ali, tamo je kaos, jer se delom koristi za arhivu preduzeća i ima samo jedan rasklimani kauč, na kojem on spava.

Rekao je, da će Pedro rano ujutro dovesti jednu spremačicu, a njih dvojica će kupiti moderan veliki francuski krevet na rasklapanje i montirati ga, da to niko ne sazna. Onda će Marta moći biti i u hotelu i u stanu, a da to niko, čak ni Eva ne sazna. Marta je samo srećno polupijana klimala glavom i stisnula se uz njega. Tako su stigli do hotela i dopratili je do sobe. Tu ju je Atila izljubio i smestio u krevet da spava. Njih dvojica su se umorno uhvatili ispod ruke i dovukli do Atilinog stana. Slagali su Martu, bilo je dva kauča i jedan pomoćni ležaj. Odmah su legli i zaspali.

Sutradan su se probudili sveži i odmorni i odmah prionuli na posao, jer nisu imali vremena za gubljenje. Pozvali su spremačicu, a oni odjurili u kupovinu kreveta i potrebnog nameštaja. Vratili su se sa majstorom, koji je sve brzo montirao. Zadovoljno su otišli na ručak, pa se vratili u spremljen stan i počeli da kuju realizaciju plana.

Večeras ću te otpratiti do hotela, kad budeš išao po Martu. Ja kao vaš kum pozvaću vas u jedan kafić na piće. Posle toga ćeš ti produžiti sa njom do stana. Ovo je potrebno, da se ona privikne na moje prisustvo i da postane opuštena. U tome je tvoja velika uloga, da se stalno nešto zafrkavaš i sa njom i samnom - pa da se non stop zbog nečega smejemo. U stanu ćeš cila-mila ali samo jako polako i obazrivo, jer se ona plaši. To će za nju prvo veče biti dovoljno. Usput ćete večerati i ti ćeš je do pola noći otpratiti kući.

Dobro Pedro, dobro, razumem sve. I ja tako mislim. Samo za ono što sledi - za ono brinem, jer me je sramota i sam sebi prebacujem. Taj prokleti novac! Ali kad moramo bežati odavde i ti i ja, a sad još i ona!

Oženio si je! Ona je sad tvoja žena! U braku se deli i dobro i zlo! Vi ste sada izloženi zlu! Čovek od zla mora da se brani, da nadje načina kako da se odbrani. Mi nemamo drugi način, a da budemo i ostanemo svoji gospodari. Po profesiji se bavimo trgovinom, živimo u takvom vremenu gde svi nešto kupuju i prodaju. Treba se raditi po zakonu, to je jedino ograničenje. Mi smo zbog velike love pokušali ilegalnu trgovinu, ništa nismo uradili, jedva spasili živu glavu. Ostali smo izloženi na milost i nemilost, zato moramo bežati. U Australiji će nam za početak pomoći tvoji rođaci, tako ćemo izbeći opasnosti koje vrebaju neupućene pridošlice. Šta ćeš više! Ali, tamo trebamo stići!

Ali golotinja! Prodavati slike golog ženskog tela! I to još sopstvene žene!

Droga, kocka I golotinja vladaju svetom! Mislim na nas običan svet. Ti to vrlo dobro znaš. Onako kako ćemo mi odraditi, biće elegantan posao, da kažem takoreći umetnost. Ti znaš da sam ja u materiji i da znam šta govorim. Dok sam radio za Plejboj i slične časopise - radio sam kako gazda kaže i plati. Ali sam usput ispekao i taj deo zanata, video mnoge nedostatke. Misliš, da ja ne bi više voleo snimati neke privredne ili političke stvari? Ili prave umetničke?

Tešim se, da je lepota ljudskog tela - i muškog i ženskog - slavljenja još od Antike I Rimskog carstva, da ne spominjem ranija vremena i druge kulture po svetu. Zar se ne ide u muzeje Pariza, ovde kod nas Madrida i na druga mesta, da se tamo divimo golim skulpturama. Zar nema golih kipova na javnim mestima velikih gradova, konkretno Evrope?

Šta da ti kažem, kad si sve u pravu. Ali...

Razuem te. Ako shvataš i mene boli, zato toliko govorim - i tebi i sebi. Ako ne možemo, nećemo, pa šta nam bude.

Na kraju su krenuli po Martu i da urade večernji program. Odluka je odložena do sutra. Na neki način im je to donelo olakšanje, jer su dospeli u fazu očajanja. Utoliko je šala u kafeu, za njih predstavljala spas, u kojem su svim srcem učestvovali.

Marta je bila presrećna, sva je sijala, dok ih je gledala i smejala se sa njima. Njeno oduševljenje se nastavilo, i kada je ušla u stan i videla kako je sve lepo uredjeno. Prepustila se Atilinom milovanju i željno mu uzvraćala, sve više i više se opuštajući. Kada je on osetio, da može doći u iskušenje, brzo ju je taktički usmerio na povratak njenoj kući.



Pedro je i tu noć spavao u stanu. Nije bilo potrebe da odlazi. Ujutro su se pokupili i otišli da prošetaju, kako bi se nadisali svežeg zraka i osamili za razgovor. Dugo su sedeli zagledani u daljinu, zamišljeni i zabrinuti. Onda ih je izdalo strpljenje i skoro u glas, istovremeno počeli da govore. Doneli su odluku! Teškim srcem prešli na razradu detalja plana:

Imam inspiraciju i uradiću originalne umetničke slike. Videćeš. To divno Martino telo je samo po sebi inspiracija. Trebalo bi još danas da je opuštamo zajedno, i ti posle u stanu. Tu polako da je skineš i da sa njom imaš lepu predigru, koju će upamtiti za ceo život. Tako ćeš i kod nje probuditi želju i više se neće stideti pred tobom golišava. Onda ćeš je u kasnu noć vratiti kući uz stalno podsećanje, da niko ne sme znati da ste muž i žena. Pošto joj to ponavljaš, ona postaje sve željnija da bude sa tobom. A nama to treba za sredu. Malo ćemo je više morati napiti, jer onda je vesela i opuštena.

Unapred joj ništa nećeš reći. Moramo je staviti pred gotov čin. Uvešćeš je unutra, zajedno sa njom nameštati divne prekrivače i jastuke, jer to žene jako vole. Stalno ćeš joj naglašavati da je to vaš krevet i da ćete za koji dan, kada se budete venčali i u opštini, ovde uživati i spavati. Usput do kuće nazdravićete u kafeu sa konjakom, a u stanu ćeš otvoriti flašu šampanjca. Ja ću iz hodnika špijunirati i dočekati vašu predigru. Kada Marta bude pala u vatru, ti ćeš joj u polušali, sav nasmejan reći, da ću ja sad stići, jer si me pozvao, da vas snimim za uspomenu prve bračne noći. Ona neće imati vremena ni da shvati, jer ja ću već biti pred vama sa kamerom u ruci, sav nasmejan.

Ti ćeš praviti gegove i govoriti, da je to sad moderno, da sad to svi mladi rade. Tako će sve u tom trenutku za nju postati normalno. Posebno, pošto ćeš je predamnom celo vreme milovati po najintimnijem mestu i po grudima, a ja vas nasmejane snimati. Onda ćeš je početi nežno nameštati i okretati, i malo, pomalo mi ćemo doći do kraja.

Taj kraj je jedino pornografski elemenat - originalni snimak oduzimanja nevinosti. Tu ćemo prikazati i krv na belom čaršavu, a snimićemo i njenu vrisku, možda čak i plač, iako mislim da će biti samo spontan, nekontrolisan vrisak, kao kod svih žena. Nije mi prijatno, što ćemo i to uraditi - ali, za to ćemo dobiti najviše para i to odmah, u kešu. Znam gde se to kupuje, i sve više traži ovde u Španiji. Oni to onda nose dalje u bogati arapski svet.

Otići ću kod mog mlađeg kolege Safeta iz Granade. Kad mi treba pomoćnik, uzimam njega, dugogodišnji smo saradnici. On ima arapsku, kako mi kažemo mavarsku krv po poreklu, ali je naš čovek, tu je rođen i vaspitan. Povezaćemo se sa kupcima i dogovoriti hitnu kupoprodaju za našu noć u sredu, odmah po obavljenom snimanju. Dobiće svoj procenat, biće i za njega spas.

Atila ga je zamišljeno gledao. Nije imao snage da govori. Pedro je uzdahnuo, potapšao ga po ramenu, mahnuo rukom i otišao žurnim korakom. Do večeri je svako od njih radio svoj program. Atila je požurio da obilazi teren i svoje goste, bio im na usluzi. Sa Evom je kontaktirao samo preko telefona, izbegavajući rizik od susreta sa Martom pred njom.

Trudio se, da po Martu ode uveče odmoran i svež, pa je popodne skočio u more i plivao jedno vreme, a zatim legao na La Konći u pesak i malo zadremao. To mu je pomoglo - da doslovno sprovede Pedrove reči od početka do kraja. Marta je sijala od sreće i zaljubljeno ga gledala. Kada ju je otpratio kući, on se od umora stropoštao na sporedni ležaj i duboko zaspao.

Pedra nije bilo sve do jutarnje kafe. Došao je i pokazao mu hrpu dolara u ruci! Bacio ih je smejući se na sto, seo i počeo da mu priča:

Vidiš ove pare? To je kapara! Deo para! Jer ćemo večeras na licu mesta utvrditi ceo iznos!

Safet je odneo dve hiljade za njegovo posredovanje! Meni je isplaćen deo - ovih deset hiljada dolara, koje vidiš na stolu! Ja ću sad otići u moju banku i uplatiti ih na izdvojeni devizni račun. Ovo su naše pare! Već iz ovoga možemo ladno kidnuti za Australiju. Taj račun se bez mog odobrenja, ne sme dirati za tekuće troškove. U stvari, koliko ja radim preko računa, tamo imam i previše. Jesi li me razumeo? Šta me tako gledaš i ćutiš?

Šta da kažem? Zbunjen sam. Dok ovo sve ne prodje, ja ću poblesaviti! Ti si sva sreća. trezven i koncentrisan, usmeravaš me od početka do kraja, a ja sav u grču, ko neki automat, ponavljam u sebi, šta i kako treba sve da uradim, da ne doživimo fijasko!

Kakav bre fijasko? Jesi li ti normalan? Jesi se ljubakao sa njom noćas i odradio sve kako treba? Jel te ona srećno i zadovoljno ljubila i onda, kad si je skinuo golišavu? Znači, oseća sve kako treba, voli te, zaljubljena je u tebe, pa te već i želi, iako još ne shvata svoje stanje, zbog neiskustva. A to je ono što nam treba za večeras! Posle toga ćete biti ko, i svi drugi mladi i zaljubljeni!

Idemo da doručujemo! Idemo na vazduh! Prvo u banku, da odnesemo lov na sigorno, pa onda na mirno mesto, da jedemo i da ti ispričam svoje doživljaje od noćas.

Uhvatio je Atilu, smejući se, za ruku, povukao ga, da ustane i izgura napolje iz stana.

Rekao mu je, da je Safeta tražio ceo dan, jer je radio negde na terenu. Kada su seli i počeli razgovarati na temu slika golih žena, on se kao mladić odmah raspoložio i nije bio umoran. Čuvši sve detalje posla, rekao je Pedru, da uveče dodje u njihov restoran. Dotle će on naći kupca ili arapskog posrednika sa parama. Kao stari poslovni prijatelji, oni su gazdi restorana, a i mnogim gostima već davno bili poznati, pa je za Pedra bilo normalno, da u prolazu i sam udje i pojede ili popije nešto kod njih. Prihvatio je dogovor.

Safet ga je čekao sa večerom i pićem. Rekao mu je, da će im prići jedan moderan mladji arapski gospodin, gazdin prijatelj. Tako je i bilo, došao je u dogovoreno vreme. Oni su se upoznali i zajedno ušli u izdvojeni separe restorana. Tu je kupcu Pedro ispričao ceo sadržaj svoje ponude. Pošto je procenio, da je to ugledni čovek sa visokom kulturom, koji sve može da plati, a razume se u sve, Pedro mu je potanko objasnio i onaj deo nameravanog snimanja, koje će predstavljati takoreći umetničke slike. Gospodin se iznenadjeno oduševio na taj deo ponude. Videlo se, da ga to inspiriše, dok je porno deo gubitka nevinosti, za njega predstavljao samo deo posla. Kada mu je Pedro pokazao sliku Martinog lica i njenu celu snimljenu figuru na venčanju - on se zamišljeno zagledao u nju. I rekao, da ulazi u posao. Čekaće ga ovde na istom mestu i zajedno će pregledati sve snimke. Kupiće od njega sve što bude imao, a napraviće plan i za buduće poslove, jer je Pedro za njih čovek od poverenja.

Ja sam onda njemu rekao - objasni Atili Pedro - da moram dobiti solidnu kaparu od najmanje pet hiljada dolara, jer tebi moram platiti za početak snimanja. Fini gospodin me je gledao i klimnuo glavom. Onda je izvadio svoj novčanik i otvorivši ga, pokazujući silne dolare rekao, da će dati duplo više. Zna on, da je to vrlo vredan posao. Ali, posao je posao. Ako da kaparu, mora da zna da će on biti obavljen. Pošto meni Safet već godinama inače pomaže u poslu, sad treba isto da mi bude pri ruci i priskoči u pomoć. Kada sve završimo, nas dvojica ćemo otići do separea, gde će nas on čekati. Snimke ćemo pregledati zajedno, dogovoriti da li želi i posebno izradjene umetničke fotografije ili će nositi samo snimke, pa on sam se posle pobrinuti za njih. Tu će mi onda reći, koliko je voljan za sve da me isplati. Napomenuo je, da će mi dati bar još toliko, koliko je dao. Safetu je dao dve hiljade i rekao, da će i on kao moj angažovani pomoćnik, dobiti još. Rastali smo se u neko doba noći, pa ja crknut umoran, ali prezadovoljan, seo u taksi i otišao kući.

Jao Pedro! Da jedan takav Safet bude celo vreme tu i gleda na licu mesta moju Martu!

Ne sekiraj se, umem ja sa njim. Sešće u drugu sobu i tamo čekati. To što će sve slušati, pa šta ima veze. Kad neko vrišti, to čuju ljudi i po kućama, čuje se do ulice, pa nikom ništa, čudna mi čuda. Ne drami Atila, molim te, budi razuman čovek. Imamo pare! Obezbedjeni smo! Još ovo noćas i ćao, možemo da kidnemo za koji dan, bez traga i glasa.

Pedro ga je raspoloženo zagrlio i prodrmao. Kada su doručkovali, otišli su prvo u banku i uložili novac. Onda su se sakrili na jednu usamljenu plažu, da niko ne vidi Atilu. Tu su se kupali i ležali na pesku, dok nije došlo vreme, da Atila podje sa Martom i Evom na ručak. Ponašao se sa njima vedro i opušteno, zabavljao ih je celo vreme. Taj put se izgovorio nekom obavezom, pa su Eva i Marta same otišle do svog hotela. Požurio je do svog stana, da sve sredi do Martinog dolaska. Pri zalasku sunca, on je uzbudjeno krenuo po nju.

Osećao se kao nekad u pubertetu, kad ga je spopao strah od susreta sa prvom devojkom, u njenom stanu. Setio se kako mu je srce udaralo, da iskoči. Da mu devojka nije pomagala, on bi tad pobegao i nikad je ne bi poljubio! A sad nevinost! Ko bi to pomislio kod devojke sa dvadesetdve godine, u današnje vreme! Bože! On je bio do sada sa nekoliko devojaka, neke je pomalo i voleo, ali nije bilo problema, one su znale znanje i šta žele. Kada su i kako to obavile, ni na pamet mu nije došlo, jer to nije bila tema, to nikad niko oko njega nije spominjao. Zato je sad potpuno šokiran! I jako uplašen! Da ona sad noćas vrišti zbog njega! Da joj on bude kriv! Da joj on nanosi bol! Bože! Pa on je voli najviše na svetu! Pa kako to sve da razume i obavi? I još pred njih dvojicom! Možda od straha neće ni moći! Daj Bože da bude tako! Ona neće shvatati ništa i sve će biti u redu, odložiće se. Mora reći Pedru, ali na kraju. Jer će ga inače ubiti u pojam, izgubiće inspiraciju.

Stigao je do hotela. Ona je prvi put izašla ispred njega, da ga napolju sačeka ispod rascvetalih leandera. Srećno su se zagrlili i poljubili, pa tako zagrljeni pošli prema šetalištu i posle u jedan prijatan kafić.

Tu su posedeli uz naručene slatkiše i veću dozu francuskog konjaka. Atila ju je uz smešak učio, kako da drži okruglu čašu sa postoljem u kojoj je konjak poslužen. Ona takve čaše ranije nigde nije videla. Pošto je radoznalo ispila sve iz svoje čaše, on joj je smejući se, stavio do usta svoju sa ostatkom konjaka i Marta ga je željno srknula. Počela je da se sve više glasno smeje, pa je Atila shvatio, da moraju krenuti do stana.

Ušli su unutra zagrljeni, Atila je upalio sva svetla, ostavio za svaki slučaj otključan stan, iako je Pedro imao ključ. Smejući se na sav glas, pokazao je na pun sto hrane i pića. Seli su zagrljeno stišnjeni u veliku fotelju i on je počeo da je hrani. Ona je prihvatila to kao igru, pa mu je smejući se, gurala sve više zalogaja u usta. Onda je on pokazao na flašu šampanjca - a ona radosno počela da tapše rukama. Zatvarač je pukao i poleteo do plafona. Napunjenim čašama, oni su srećno nazdravljali i nazdravljali, potpuno zaboravljeni. Slučajno pogledavši zidni sat, Atila se trgao i istog momenta podigao Martu u zagrljaj. Ona ga je očarano gledala polupijanim očima i sva mu se prepustila.

Poljubivši je, on ju je polako doveo do kreveta i počeo sve strastvenije i strastvenije ljubiti i grliti, pa malo- pomalo oslobadjati od odeće i nju i sebe, dok nisu ostali potpuno goli. Ona se ponašala prirodno i sve više i više počela da ga ljubi i grli.

On se srećan opet potpuno zaboravio, dok na vratima sobe nije primetio ispruženu Pedrovu ruku. Setio se šta mu je činiti i na kraju je Pedro, nasmejan, sa kamerom u ruci, počeo da ih snima. Atila se grohotom smejao, dok ju je posvuda milovao, dizao joj grudi, širio noge, okretao je i milovao njenu guzicu i celo telo. Ona je iskreno prihvatila njegov smeh, očarano ga gledala - u stvari nesvesna - šta joj se dešava.

Ni onda nije bila drugačija, kad su prešli na ozbiljna snimanja, kad je trebala da pozira tako, da je Atila drži u pozama koje je Pedro tražio. To je Pedra opustilo od straha da neće uspeti kako je zamislio, pa je srećno uzvikivao, smejao se i hrabrio ih. Radio je sve više i više, pao u stvaralačku strast, dok Atila nije jauknuo, jer je nezgodno stao i teška flaša vina mu pala na nogu. Brzo je vratio Martu na krevet i nagnuo se nad nju, ljubeći joj grudi i velike nabrekle bradavice.

Pedro je srećno uhvatio i tu scenu - pa je onda dobio inspiraciju, da joj posebno snima samo grudi i neuobičajeno velike bradavice - koje su u Evropi retkost, a najviše ih imaju žene po Južnoj Americi i Africi. Kada je konačno stao, Marta se zatvorenih očiju opustila na krevetu, na putu da zaspi. Njih dvojica su se pogledali sa nedoumicom. Atila je iskoristio situaciju i počeo da moli Pedra. On ga je zabezeknuto gledao, dok ga odjedanput nije uhvatila panika, kad je video da je Marta zaspala.

Šta? Šmokljane jedan! Ti ne možeš da tucaš svoju ženu? Zar ja treba da je silujem, da bi imali obećani snimak! Treba mene Safet da snima, a ti da gledaš kao magarac šta ja to radim!

Dok je urlao, on je sasvim prišao krevetu okrenut prema Marti. Gledajući je, iznenada je ućutao i nastade mrtva tišina.

Atila je ostao iza njega, bez reči, sagnute glave, gledajući u Martu.

Začuo se neki tresak. Pedro počeo da se okreće, da vidi šta se dešava. Uspeo je da vidi Atilu na zemlji i nekoliko crnih mladića oko sebe, kad ga je jedan od njih udario po glavi i on onesvešćen pade.

X                      x                      x

Vozili su se izletničkim kombijem srednje veličine. Nju su postavili na ležaj, a oni seli oko nje. Safet joj je pažljivo oslobodio glavu i vrat, podmetnuo joj umotano parče ćebeta za jastuk. Ugledali su Martino lice očajnog izgleda, sa crvenim natečenim očima od plača. Safet joj je nežno skinuo nalepljenu traku sa usta, a ona je istog časa glasno počela da rida, zatvorenih očiju. Pustili su je, da se isplače, oni sedeli umorni u tišini.

Svuda oko njih je bio mrak, nije bilo potrebno da zavlāče zavese na prozore. Ostavivši San Sebastian, krenuli su sporednim putevima preko malih mesta, da bi se posle sto kilometara uključili na put, koji preko brdovitih predela vodi prema Granadi.

Bili su gladni i žedni. Zora je počela da sviće. Potražili su svoje sendviče i počeli da jedu i piju. Safet se nagnuo nad Martu i stavio joj flašicu vode na usta. Ona je i dalje držala zatvorene oči. Prvo nije reagovala, ali kad joj je Safet kapnuo vodu na obraze pa prineo flašicu ustima, ona je počela da pije. Pila je dosta jer je i ona bila žedna. Kada su pojeli svoje sendviče, Safet je rekao, da moraju stati kod jednog motela gde ih čekaju pomoćnici. Tu su je uneli u jednu sobu, kao zamotan tepih i stavili na krevet.

U sobi su bila dva mladića i jedna devojka. Imali su veliki kofer, koji su brzo otvorili i počeli da pokazuju žensku garderobu. Safet se vidno uzbudjen, obratio muškarcima i zamolio, da izadju. Onda je pažljivo odmotao ćebe sa golišavom Martom. Ona se trgla, otvorila oči i u panici počela sebe pokrivati rukama. Devojka ju je sa saosećanjem gledala i prišla bliže krevetu, da joj pomogne.

Safeta je malo gurnula, da se skloni, a ona nežnim glasom počela da govori i pokazuje prema koferu. Kada joj je on objasnio, da Marta ne razume španski, ona je zgrabila lepu žutu haljinu i raširila je pred Martom, pa je sa njom uz smešak pokrila. Marta je shvatila i njih dve su se počele gledati dubokim ozbiljnim pogledom. Onda se Marta počela okretati na stranu, a devojka priskočila da joj pomogne, kako bi mogla da sedne.

Ajša, Ajša - zavapi Safet - ona je moja žena! Pomozi joj, da se na plaši više od nas. Vi ste ženske, vi ćete se lakše razumeti. Ja ću ovde sesti u ćošak na fotelju, a ti je prvo uvedi u kupatilo. Sve češ ostaviti otvoreno, da ne bi u panici pokušala neku glupost.

Dok je govorio, Marta ga je počela gledati, pa je on krenuo da joj pokazuje i objašnjava kupatilo i kupanje. Onda joj je prišao sa nežnim osmehom, naklonio se, pa kleknuo pred njom, uhvatio joj ruku i počeo da je ljubi. Ona ga je gledala širom otvorenih očiju, zapanjenog izraza lica, pa u momentu trgla svoju ruku i stisnula uza se. Safet se zbunio, ali ju je shvatio i brzo ustao. Onda ga je Ajša teatralno počela gurati u ćošak prema fotelji, gde je on seo. Napravili su pauzu, dodali joj flašicu sa vodom i malo pakovanje peciva. Devojka je sela na drugi krevet i počela da vadi lepu garderobu, donji veš i neke letnje ženske patike. Sve je to poredjala po krevetu i čekala.

Marta je sagnute glave brzo počela da pije vodu. Onda je polako ispružila ruku prema pecivu da ga pipne - da bi ga u drugom momentu, već sva izbezumljena od gladi, brzo progutala. Tužnim pogledom, pogledala je prema devojci i njihove oči su se srele. Ajša je ustala, prišla joj bez reči, uhvatila je ispod ramena i povukla gore, pa koraknula prema kupatilu. Marta je mirno stajala pored nje, pa kada je devojka krenula, ona je polako pošla uz nju. Među njima je strujala neka energija poverenja i saosećanja, ženske solidarnosti. Shvatale su se, žalile jedna drugu i svoju žensku sudbinu.

Dalje je sve teklo u najvećem redu, uz gestove i mimiku sporazumevanja. Safet je odahnuo sa olakšanjem i strpljivo čekao. Kada je Marta obučena i očešljana mirno stala nasred sobe, on ju je očarano gledao iz fotelje. Devojka joj je prišla, uhvatila ispod ruke, povelala prema vratima - a Safet priskočio da ih otvori. Izašli su iz sobe i motela u sveže, sunčano jutro, ušli u kombi i produžili dalje putem, pa se mirno uključili na auto put.

Kao domaći španski građani, oni više nisu bili u opasnosti, mogli su mirno putovati gde su hteli. Devojka je bila supruga Safetovog brata, koji je došao po njega u motel sa svojim kumom. Četvorica mladića iz San Sebastiana su nastavili dalje put sa njima. Ajša i Marta su sedele na najudobnijem mestu u ćošku kod stola, a oni se poredjali oko i na smenu vozili kombi. Pošto su u motelu kupili dosta hrane i pića za svoj dugi put, odmah su prionuli na doručak. Ajša je uzela sendvič, preseklala ga i polovinu stavila Marti u ruke. Ona ju je ozbiljno pogledala - a pošto je sveže pečenje primamljivo mirisalo i svi oko nje su navalili da jedu - ona je prvo polako zagrizla, da bi sagnute glave za tili čas ispraznila ruku. I Ajša je brzo pojela svoj deo, pa ohrabrena i gladna, zgrabila za Martu i sebe po veliki, dok ga još ima. One su se pogledale.

Do podne su prešli veliki put. Morali su napraviti pauzu, poći u toalete, osvežiti se a potom i ručati u otvorenom restoranu-bašti. Marta je uz Ajšu, radila sve kao deo grupe. Shvatila je svoju situaciju, savladala prvobitnu paniku, koncentrisala se da uključi mozak radi svoje odbrane. Zнала je, da ne zna ništa - ni gde se nalazi, ni kuda je vode, ni šta će sa njom biti. Jedino što je sigurno znala, bilo je - da mora biti jaka i koncentrisana i da mora učiti značenje njihovih reči i gestova. To ju je na neki način umirilo i dalo joj snagu da se prilagodi situaciji. Zabranila je sebi da se bilo čega seti, da bilo šta razmišlja:

Toga sad nema! Bilo je! Ti si sad tu sama! Nemaš nikoga! Nemaš ni jedan papir o sebi! Ti si sad niko! Ti si niko i ništa jer ništa nemaš! Tebi se sad svašta može desiti! Ne možeš se nikako odbraniti! Jedino mozgom i pameću! Jedino strpljenjem - po onoj narodnoj strpljen-spašen! Moraš biti jaka! Jaka! Jaka!

Nastavak puta je protekao u miru. Marta je gledala kroz prozor u lepe brdovite krajeve kraj autoputa. Na više tabli su bile oznake za skretanja, a ponegde je uspela da pročita nazive mesta i oznaku kilometarske daljine. Zapazila je da piše Granada, a onda više puta Alhambra. Zadnji put je pisalo pedeset kilometara Alhambra. Bilo je već predveče. Oni su ubrzo skrenuli sa autoputa i nastavili običnim putem prema jednom mestu. Tu su stali kod jedne velike kamene spratnice i smejući se veselo, počeli da trube.

Kapija se u momentu otvorila i na njoj istrčala mala deca prema kombiju. Zatim su se pojavile starije i mlađe žene, a za njima i neki muškarci. Videlo se, da su to ljudi sa sela, koji tu žive. Oni su ih lepo dočekali i uveli u kuću na večeru. Marta je sela uz Ajšu. Safetov brat je pokazujući na svoju ženu rekao da je ona Ajša, a onda dodirnuo Martino rame i rekao, da je ona Merima, žena Safetova.

Četiri mladića je ostalo tu u selu, jer su bili odatle rodom i tu živeli. U San Sebastian su dojurili, jer ih je Safet pozvao u pomoć. Put su nastavili Safet i njegov brat Riad, sa svojim kumom Ibrahimom. Uveli su Martu-Merimu i Ajšu u kombi, pa svi zajedno krenuli dalje. Vozili su do grada Granada - Alhambre. Pre početka predgradja, oni su skrenuli na brdoviti strmi krivi put i vozili se prilično daleko po mraku. Stali su kod jedne kuće i svi zajedno ušli unutra. Bila je to kuma Ibrahima kuća, gde ih je dočekala njegova žena Sepka sa decom. Tu je Marta opet čula, da se zove Merima.

Seli su kod njih da se odmore i dogovore dalji program. Muškarci su je više puta pogledali, dok su razgovarali. Oni su sedeli do nje, a Ajša se zabavila sa Sepkom i decom. Dok ih je tako gledala, Marta se smešila njima. Iznenada je Safet ustao i dao svoje mesto Riadu, do Marte. Marta i on su se pogledali.

Govoriš li ti engleski? - upita Riad gledajući u Martu.

Ona razrogači oči od iznenadjenja, a on joj videći to, ponovi pitanje. Marta klimnu glavom. Hvala Bogu! Govori! Izusti Riad njima sa olakšanjem - pošto Safet i Ibrahim nisu znali engleski.

Ja jedini govorim engleski u našoj familiji. Zovem se Riad, ja sam rođeni brat Safeta, tvoga muža. Ibrahim je naš kum, Sepka njegova žena, a moja žena je Ajša. Ti se zoveš Merima. Naš kum stanuje ovde, a mi još više gore prema brdima.

Nalazimo se u južnoj pokrajini Andaluzija, naš grad je Granada u kojem je deo grada, svetski čuveni istorijski grad Alhambra - grad naših mavarskih predaka. Mi po poreklu pripadamo tom narodu. Ti ćeš sad tu živeti sa nama i naučićemo te da govoriš španski. Sad mi idemo kući. U našoj kući žive mama i tata i ja, moja žena i deca, a sad i ti sa Safetom, koji se opet, hvala Bogu, vratio kući. Jesi razumela šta sam pričao? Odgovori, da te čujem.



Razumela sam - izusti Marta jasno i nastavi - ja se zovem Marta, ja sam došla iz...Riad je prekide, ne dozvolivši da završi. Nastavio je, da joj zapovedno govori:

Ti si sad naša i zoveš se po naški. Nemaš nikakav papir, ništa sem golog tela nisi imala. I nemaš. Safet te je spasao ropstva. Da nije njega i nas, ti bi sad bila na putu za belo roblje u Saudi Arabiju. Jel me razumeš? On se zaljubio u tebe i rizikovao život, da te otme i spasi od ropstva. Zbog toga je sad zauvek napustio San Sebastian, gde je radio. Jedno vreme će morati da pomaže tati, da se ovde bavi poljoprivredom, da se udruži sa kumom Ibrahimom. Dok se bolje ne bude snašao. Ti ćeš mu naravno pomagati - i njemu i celoj porodici, kao što to žene rade. I brzo učiti španski, jer ja nisam često kod kuće.

Marta ga je gledala sa nerazumevanjem. Riadove reči su joj bile jasne, ali njihov sadržaj nikako nije shvatala. Gde je ona bila, da ju je Safet morao spašavati, razmišljala je očajno.

Riad ju je zamišljeno gledao, video njen izgubljen pogled - počeo žaliti.

Razgovor je bio prekinut. Pošli su. Kada su stigli, bila je mrkla noć. Velika tišina u kući. Ajša ju je prijateljski uzela za ruku i povelala gore u spavaće sobe. Pokazala joj je gde ona živi, a nju odvela do njene sobe i ugurala u krevet da spava. Marta je od psihofizičkog umora, odmah zaspala veoma dubokim snom. Nije se budila do ujutro. Tada ju je Ajša došla buditi.

X X X

Riad i Safet su ustali u tišini rane zore i seli, da razgovaraju u zatvorenoj trpezariji.

Moraš mi sve potanko objasniti i ispričati, ako misliš da se u Malagi živi izvučemo od Arapa - reče Riad zabrinuto. Samo se pitam, kako si mogao da se upetljaš u tako nešto?

Safet ga je uplašeno gledao i lomio prste, stisnuvši svoju ruku od muke.

Pa kad sam već nekoliko godina, zahvaljujući Pedru zaradjivao hleb tamo. Postali smo takoreći prijatelji, tretirao me je kao sebi ravnog, uzimao za pomoćnika kad god je mogao, nesebično me učio zanatu! Imali smo poverenja jedno u drugog, pomagali se.

Kako onda, da uopšte počnem razmišljati o bilo čemu, sem o poslu! Tražio je kupca za svoje slike, da zaradi dobre pare, a da i ja dobijem svoj deo. Rekao je, da je to moderna umetnost, umetničke slike golih tela - a ja znam da je on veliki umetnik, da mu slike kupuju najpoznatije svetske novine. Pošto arapi imaju puno para, a vole takve stvari, rekao mi, da se odmah raspitam u našem restoranu, jer mu brzo treba keš, nema vremena da pare čeka iz sveta, ako ne mora.

Tako je ispalo, da je baš bio tu Gazdin prijatelj, fini učeni mlađi gospodin iz Emirata. Gazda mu je rekao i on se zainteresovao. Ja sam to odmah javio Pedru i nas dvojica smo se tu noć sastali sa Gospodinom. Celo vreme sam sedeo zajedno sa njima i na svoje veliko zaprepašćenje, saznao sve detalje posla, za koji ja do sada nisam čuo da je Pedro radio.

U stvari i nije, jer je sve onda iskreno ispričao. Sprijateljio se i već dve godine se druži sa jednim mađjarom, koji u San Sebastianu radi u turističkom preduzeću iz Budimpešte. Oni su se kao slobodni momci družili i išli na zabave. Sada je stigla ovamo i od tog Atila devojka - koju on voli i hoće da oženi, pa da zajedno odu u Australiju. Oni su oboje izbeglice iz ratova u Srednjoj Evropi, nemaju para.

Kada je Pedro video kako je devojka lepa i Atila mu poverio, da je sa dvadesetdve godine još nevina, setio se nekih ponuda, koje stalno dobija, da snima škakljive stvari za muškarce. Na kraju su njih dvojica odlučila, da će je kao neiskusnu, naivnu, zaljubljenу devojku prvo dobro napiti - a onda je snimiti kako treba. Onda će na kraju on njoj oduzeti nevinost - i to će Pedro sve snimiti zajedno sa njenom vriskom i krvavim čaršavom. Taj zadnji deo bi doneo najviše para, zato se Pedro i setio arapa.

Finu Gospodinu je odmah bio zainteresovan, posebno kad mu je Pedro pokazao njeno lice i obučenu figuru u letnjoj haljinici. Pošto je Pedro tražio kaparu od pet hiljada dolara, on mu je isplatio deset za kaparu, a meni pred njim dao dve hiljade. Ali, postavio je uslov, da mu ja, kao pomoćnik budem tamo prisutan i posle zajedno dodjemo u naš restoran. Pedro se iznenadio, ali je prihvatio - jer posao je posao.

E, onda sam ja posle, nadrljao. Gospodin me je pozvao i naredio mi sve. Moram držati jezik za zubima. Ovo niko ne sme da sazna u San Sebastianu, ni nigde. Pedru je dao duplu kaparu, zato što je hteo unapred da ga isplati. Da bi i on ćutao. Da i on drži jezik za zubima. Ja treba da sprečim oduzimanje nevinosti i ukradem devojku. Ako bude po njegovom ukusu, on će je uzeti sebi u svoj harem. Ako ne, daće je njegovom bratu u Saudi Arabiju, ili prodati. Kameru treba da uzmem i donesem, on će se za sve pobrinuti. Čeka me u Malagi za tri dana. Dobiću svoju nagradu.

Bio sam uplašen i očajan, tu noć nisam spavao. Nisam znao šta da radim. Da pobeđnem nisam smeo. Morao sam da se organizujem, da nadjem pomoćnike. Ni sam ne znam kako, setio sam se naših rođjaka koji su tu došli, da nešto zarade kao pomoćni radnici na gradilištu jednog hotela. Odjurio sam do njih rano ujutro i rekao, da će njih četvorica zaraditi po dvestapedeset dolara, ako mi uveče pomognu izneti jedan paket i pomoći u prevozu sa kombijem. Gledali su me sa nevericom, naravno prihvatili.

Ja njima ništa nisam pričao. Rekao sam im, dobiće pare, ništa ne smem reći. Oni ni sad ne znaju ništa. Ukrali smo nevinu devojku, nosimo je, dobili smo pare. Ni kome, ni gde.

Isto tako, pojma nemaju o kameri i o snimcima. Ja sam to bio sklonio na sigurno i čuvao, ko oči u glavi.

Tamo u stanu, ja sam sedeo besposlen u drugoj sobi, sa širom otvorenim vratima. Sve sam čuo, a mogao sam da vidim šta sam hteo. Tako sam tačno znao, kad njih da pustim.

Atila mi se tako namestio, da sam ga mogao udariti u glavu i onesvestiti. Momci su u tom momentu uskočili u sobu. Pedro se okrenuo, jer je čuo buku od Atilinog pada. Ja sam skočio u hodnik, da me on ne vidi, a jedan od njih je i njega onesvestio. Drugi je već lepio trakicu na devojčina usta. Možeš misliti, svi su buljili u nju i njeno telo. Ja sam brzo skočio do kreveta i preuzeo, da je lepo umotam. Onda su je oni uzeli, kao da iznose neki težak veći tepih i utovarili u kombi, pa i sami seli unutra. Ja sam pogledao obojicu, čuo da dišu. Onda sam brzo uzeo kameru sa tašnom, zatvorio sve prozore, ugasio svetla koja su blještavo sijala u celom stanu, pa pažljivo zatvorio ulazna vrata, da niko ne može nepozvan ući. Osećao sam se kao izdajnik. Bilo me sramota.

Riad ga je zabrinuto gledao. Videlo se, da duboko razmišlja.

Hoćeš da ti kažem? I meni je žao te devojke!

Jebeš nas! Kakvi smo to mi Mavari, kažu nam i Arapi - kad žalimo ženske! Kad nemamo više žena! Mi se samo tako zovemo, ali mi smo Španci, ne umemo drugačije od njih.

I sad? Kako ćemo u Malagu? Šta ćemo tamo uraditi? Koju priču ćemo im prodati, da nam poveruju? A ako ne uspemo, kako ćemo se spasiti?

Kada bi ja mogao govoriti umesto tebe, to bi bilo drugačije. Ali ne mogu, nisam bio tamo.

Ej, čekaj, pa otkud on zna, ko je bio sa tobom? Pa ti si odmah pozvao starijeg brata u pomoć! Pa koga bi drugog? Onda se on setio tvojih drugara za pomoć, jer je na pola puta morao odraditi svoj redovni posao iz preduzeća. A sad, pošto je danas slobodan, vozi te svojim službenim autom, pa ćeš ga ti sutra pratiti, voziti se sa njim po terenu i pomoći mu u poslu, sa kojim je zakasnio, zbog tebe.

Ajde da ovo uvežbamo zajedno. Ti si me pozvao, tražio pomoć. Ja radim ovde blizu, preduzeće je u Bilbau. Povremeno obilazim teren. Odmah sam došao da te vidim u San Sebastian. Kada sam sve čuo, napravili smo plan. Nas dvojica nismo mogli sami. Trebala nam je pomoć. Ti si se setio dva drugara sa gradilišta, da bi oni sredili Pedra i Atilu. Nama je ostala ženska.

Sa tvojim kombijem, sva četvorica smo sa ženskom odjurili prema Bilbau, prvo sporednim putevima, pa onda autoputem i tako nastavili celu noć. Momci su se ponašali normalno. Dao si im po petsto dolara i oni su bili zadovoljni. Problem je nastao u zoru, kad smo se mi približili njihovom kraju. Rekli su, da idu kući i mi smo ih dovezli. Kada smo zatrubili, da smo stigli, iskočilo je nekoliko momaka. Jedan od njih je imao pištolj u ruci. Izneli su devojkicu, a nas prisilili da krenemo na put.

Ovo je normalna i logična priča. Malaga je puna trgovaca razne vrste. Brzo će naći kupca za tako finu robu. Zašto da ne zarade oni umesto nas. Ionako nemaju posla. Mladi momci. Potucaju se po gradilištima za sitne pare, takoreći milostinju. Došla im prilika! Bili bi ljudi da je ne iskoriste.

Gospoda vole da im govore finiji ljudi iz poslovnog sveta, oni su na to navikli. Ja kao stariji brat, normalno da pomažem mom neškolovanom, pomalo smotanom i stidljivom bratu. Ti ćeš na svoj zbunjeni način pričati početak, a ja ću preuzeti ovaj škakljivi drugi deo, jer tu moraš biti vidra.

Safet ga je sa divljenjem gledao. Uvek mu se divio i bio ponosan da mu je brat. Sada je samo bez reči klimao glavom. Odjedanput, on se seti kamere u tašni i pojuri u svoju sobu po nju. Kada je Riad video kameru, njegov mozak je opet počeo raditi, kao da je elektronski.

Daj da sve pregledamo! Moramo znati šta nosimo! Moramo znati šta dobijaju! Ako je taj fini Gospodin unapred dao tolike pare, bez silovanja, taj zna koliko to вреди!

Safet je izvadio kameru iz tašne i njih dvojica su počeli da gledaju snimke. Sve više i više uzbudjeni, ostali su bez reči. Pedro je radio kao pravi umetnik u svakom pogledu, teško je imao konkurenciju. Svaki snimak je bio posebna priča.

Zanesenost je prvi prekinuo Safet, jer je počeo da stručno objašnjava i hvali Pedrove slike. Tome se Riad jako obradovao, za slučaj da im zatreba u borbi sa Gospodinom. Vidno raspoložen, pohvalio je brata. Safet ga je srećno pogledao.

Požurili su, da popiju kafu i doručkuju. Čekao ih je dug put. Razdanjivalo se, kad su krenuli. Imali su zadatak, da do večeri stignu na dogovoreno mesto u pristaništu Malaga. Ophrvani brigama, ćutali su celim putem, povremeno se smenjujući za volanom. Kada su ugledali divan kraj najskupocenijeg svetskog letovališta Kosta del Sol, pa zatim stigli do grada Malaga, srce im je zaigralo.

Pošto je bilo tek popodne, krenuli su u blizinu čuvene plaže De las akasias, da dodju sebi i da se pripreme za poslovni susret. U dogovoreno vreme, parkirali su se ispred jednog reprezentativnog hotela i pošli unutra. Fini Gospodin ih je čekao kod recepcije, poveo gore u svoj apartman i uz osvežavajuće piće, ponudio da sednu.

Riad se predstavio, rekao da je on Safetov rođeni brat. Kao zgodan čovek od preko trideset godina, delovao je vrlo fino i samouvereno, videlo se, da je školovan, za razliku od brata. On i Gospodin su se odmerili i osetili. Gospodin se pozerski osmehnuo, pa ga na engleskom upitao čime se bavi. Ibrahim je takodje na engleskom rekao, da je poslovni čovek, inženjer-mašinar. To se Gospodinu svidelo, pa mu je pružio svoju vizitkartu i rekao, da mu se iduće nedelje javi.

Na taj način se neočekivano opustila atmosfera oko njih i Gospodin se, polusažaljivo obratio zbunjenom Safetu, koji je sagnute glave, u svom krilu rukama stiskao tašnu sa kamerom. Zatražio je, da predju na prezentaciju. Safet je istog momenta skočio ko čigra, izvršio pripremu i počeo prezentaciju na slobodnom zidu, naspram njih. Gospodin je upalio svoju Havana cigaru, ponudio Riadu takodje. Zavaljen u fotelju, vidno je uživao.

Ovo je zaista originalan, može se reći umetnički rad! Na svetskom nivou! Zadovoljan sam. Da predjemo sad na drugi deo - devojkicu. Gde ste je smestili do preuzimanja?

Dok je govorio, gledao je u Safeta, koji je upravo stavio kameru natrag u tašnu i na njegove reči, sav se ukočio i sagnuo glavu. Gospodin je sumnjičavo, upitno pogledao prema Riadu.

Oteli su je od nas na pola puta! Zato sam ja morao doći sa Safetom, da vam objasnim.

Da objasniš, hm hm Ako su je oteli, džaba objašnjenja. Nje nema. Kad bolje razmislim, imaću manje problema. Ona je prestara za nas. Nama trebaju devojke od petnaest do osamnaest godina. Ja sam se malo zaletio, videvši njenu divnu sliku i zbog nevinosti - to se moglo dobro prodati, uz prezentaciju ovih fantastičnih slika, u Saudi Arabiji. Rekli bi da ima osamnaest, jer sad tako izgleda.

Prodaću ja ovaj film i bez nje ha ha ha

Uostalom, za nju nisam platio ni dolara, pa nisam ništa ni izgubio. Što se tiče filma, tvoj fotoreporter je zaslužio te pare. Dobro je prošao. On sam u svetu ne bi toliko mogao da zaradi. Džaba mu Plejboj i ostali zvučni, poznati časopisi. A i njihovih bi se para načekao, dok mu ih prebace na račun, jer oni ne plaćaju u kešu haha ha. Pa, sad sam se setio, još bi i porez morao da plati ha ha ha... Nego, ajde da mi popijemo čašicu francuskog konjaka i nazdravimo. Šta tu stojiš? Sedi.

Ustao je, prišao stolu, uzeo flašu skupog francuskog konjaka Kurvoazije i natočio u čaše. Podigao je svoju, nazdravio im, oni uz osmehe uzvratili. Sedeći zavaljeno u fotelji, on se okrenuo Safetu i počeo da mu govori:

O ovome niko ne sme da zna. Jesi me dobro razumeo. Gazda restorana je moj prijatelj, on zna ko sam ja. Drugi me vide, kad povremeno kao gost naidjem i to je to. Pred njima smo Gazda i ja službeni. Ni ti ne znaš moje ime, ni odakle sam. Nećeš ni znati. To ti govorim, ako te fotograf pritisne. Ako bude potrebe, reci gazdi, dobićeš pomoć.

Pošto si ti sad naš čovek od poverenja, i u budućće ćeš moći da zaradiš dolare. Vidi kako: da pratiš one divne devojčice i devojke koje iz Evrope dolaze u San Sebastian na odmor. Mnoge dolaze bez roditelja, u omladinskim grupama. Ponekad šetaju okolo same ili sa jednom drugaricom, ostanu da se sunčaju ležeći same na obali. To su sve za nas pogodni momenti. Isto i njihovi stanovi, sobe ili u kampu. Ti samo treba da javiš i odvedes. Ostalo nije tvoja briga. Budi siguran, nama ni jednu neće niko oteti.

Otpivši malo konjaka, on je nastavio:

Ove devojčice iz Evrope su hranjene na vitaminima, od detinjstva idu na gimnastiku zato imaju tako divna lica i zanosna tela sa tom belom kožom. Nama je tu još nešto važno - njihova genetika - za našu decu.

Ima još nešto: sve su više u nekim krajevima opet počeli tražiti divno izvajane mladiće. I njih sam se nagledao u San Sebastianu. Mladi iz Evrope jako vole to letovalište. Pa ko ga i ne bi voleo, kad je čarobno.

Jesi me razumeo Safete? Možeš nam i njih pokazati.

Povukavši dim iz svoje Havane, pogledao je na sat i rekao im, da sad ima druge obaveze.

Ustali su, pošli prema vratima. Na sredini sobe gospodin je stao, stavio ruku u džep i izvadiвши dve hiljade dolara, pružio ih Safetu kao obećani ostatak nagrade..

Stigavši do vrata, oni su se uz osmehe pozdravili. Gospodin je na kraju, pri otvaranju vrata značajno pogledao Riada i mahnuvši mu, engleski rekao: Čujemo se!

Izašavši iz hotela žurnim korakom, kao da beže, Safet i Riad su našli svoj auto na parkiralištu, seli u njega bez reči i Riad je krenuo. Ali, ne prema izlazu iz Malage prema autoputu, već u pravcu centra grada. Oko njih je bućao noćni život, bio je pun mesec sa bezbroj sjajnih zvezda posutih po nebu. Sa mora je strujao svež zrak svuda oko njih. Riad je našao mesto, parkirao auto, pa kad su izašli iz njega, uhvatio Safeta ispod ruke i povukao ga u gužvu šetališta.

Hodali su okolo, duboko udisali vazduh, pa stigavši do jedne zelenilom i cvećem oivičene bašte, seli i naručili večeru. Ništa nisu govorili celo vreme. Gledali su radoznalo život oko sebe i mirno jeli. Kada su popili i svoje vino, Riad je ustao i oni su krenuli. Odlučio je, da tu noć prespavaju u jednom njemu poznatom skromnom hotelu, kako bi došli sebi od umora i šoka.

Sutradan je za njih nastao jedan drugačiji, novi dan, shvatio je Riad, dok je sredjivao sve utiske u glavi. Moraju ostati u Malagi, moraju puno nasamo razgovarati. Moraju sebi pružiti odmor ovde u ovom divnom gradu, gde ih niko ne zna, pa mogu da se opuste. On i Safet se moraju opustiti i zbližiti. On mora osloboditi svog brata u odnosu na sebe, da mu ne bude takav autoritet, da ga se ne plaši. Mora se baviti sa njim, učiti ga. To je Safetu jedini spas, jer je sam potpuno sludjen i bespomoćan. Vidi se, da dugo nisu živeli zajedno, da nije ni znao bliže kakav je, jer su se jedva vidjali u zadnjim godinama. A i onda za porodične praznike, u gužvi, a ne nasamo. Mora to popraviti. Mora ispraviti svoju grešku. Odsad mu stalno pomagati.

Rekao je Safetu da ostaju, da idu na plažu, na kupanje. Da će se ovde odmoriti nekoliko dana, jer će ovde biti sami. Njihova familija je bezbedna, ne treba da brinu. Za njih je normalno, da nikad ne znaju, kad da ih očekuju. A što se Merime tiče, ona će biti mirnija kad ih nema. Pa će početi učiti španski i navikavati se na život kod njih.

Safet ga je iznenadjeno i zbunjeno slušao, ali kad ga je Riad potapkao po ramenu i povukao da podju, on se srećno nasmejao. Tako su oni krenuli u otkrivanje nepoznatog u sebi - pojedinačno, i jedno i drugom. Dva rođena, odrasla brata su počela da se upoznaju. Vreme i okolnosti su im pomagala u tome.

Krenuli su u šetnju. Pošli su u život, da nadoknade ono, što su zbog surovog života u mladosti, propustili. Išli su po ulicama Malage, može se reći najstarijeg ili jednog od najstarijih gradova na celom svetu. Srce im je uzbudjeno kucalo, kad su pomislili, da su ovde živeli gradski stanovnici još pre tri hiljade godina. To ih je povuklo, da prvo vide najveću gradsku atrakciju Alkazaba - tvrđavu izgrađenu sa tri zaštitne zidine, jedna iza druge. Potom su pošli do dvorca Gibraltar, pa puni utisaka nastavili da hodaju, dok nisu stigli do plaže La Malakueta.

X            x            x

Marta-Merima je otvorila oči i sanjivo, bunovno pogledala Ajšu. U momentu nije znala ko je ona. Ajša joj se smešila i nežno joj govorila nešto. Marta se polako budila i shvatila sve, setila se. Uzvratila je osmehom, Ajša joj stisnula ruku.

Doručkivale su i pile kafu u trpezariji. Tu su mirno posedele, dok se nije začula vesela vriska dece sa dvorišta. Njih dve su se pogledale, Ajša je počela da joj govori i ustala od stola. Marta-Merima isto. Izašle su na lepo uređeno veliko dvorište, puno cveća i zelenila. Tu je stajala jedna dobro držeća, starija žena u skromnoj tamno plavoj, više seoskoj odeći, sa skupljenom crnom kosom u pundju. Tek tu i tamo su se primećivale sede. Radoznalo i prijazno je svojim velikim crnim očima, gledala u novu snaju. Videlo se, da joj se raduje. Prišla im je, okružena decom i stisnula ruku Marti-Merimi.

Tako je počeo neki novi život, neki novi dani u osunčanoj, mirnoj, lepo uređenoj seoskoj sredini. Kamena starinska velika spratna kuća se nalazila na imanju okruženom šumama. Iza njih je pogled plenilo neko veliko brdo - kako je kasnije saznala - Nevada planine.

Tri žene sa decom, posedele su mirno celo prepodne. Devojčica i dečko su bili školska deca, radili su domaće zadatke i povremeno bili nestašni, kao sva deca. Dok ih je gledala, Marta-Merima se setila španskog jezika i učenja - pa je Ajši pokazala na svesku i olovku, pa onda na sebe i počela prstom da piše. Ajša je odmah shvatila, nasmejana ustala, otišla u kuću i vratila se sa sveskom i olovkom. Dok ju je predavala, naglasila je reč sveska a potom za olovku, olovka.

Marta-Merima je nasmejana srećno zapisala te reči - a onda mahinalno, značenje na madjarskom. Kada je shvatila šta je uradila, zamislila se, zbunila, sagla glavu, gledala u svesku i počela da se pita - šta se to njoj desilo, otkud ona kod tih nepoznatih ljudi, gde je Atila, kako njega nema sa njom... Misli su se vrtele i vrtele, stalno u jednom začaranom krugu. Bez odgovora.

Došlo je vreme ručku. Ona je zapisala reč ručak. Kada su deca pošla u školu, ona je napisala škola. Mama je dočekala Tatu, koji se iz vinograda vratio na ručak. Bio je dosta stariji, izboranog duguljstog lica, malo proćelave sede kose, suvonjave gradje. Pružio je Marti-Merimi svoju izradjenu ruku i oni su se upoznali. Posle ručka, starci su prilegli, Ajša počela da pere sudove a Marta-Merima priskočila da ih briše. Zapisala je potom reč sud, pa tanjir, pa kašika, pa viljuška - i njih dve su nasmejano izašle u dvorište da sede i piju kafu.

Veče je došlo tiho. U sumrak su stigla deca iz škole, pa su ubrzo svi zajedno večerali. Ajša je sa njima otišla u svoje prostorije a Martu-Merimu dopratila u njenu sobu. Porodica je rano išla uveče da spava i rano se ujutro dizala.

Tako su prošla mirno još dva dana na sličan način. Marta-Merima je to počela prihvatati kao činjenicu, pa se nekako sasvim umirila. Skoro da je prestala i da razmišlja. Trudila se da izbegne tu stalno istu vrtešku misli, koja ju je sve više i više uzrujavala. Uči španski, uči da govori, uči da nauči - treba samo misliti na španski, ponavljati za njima reči, zapisati, slušati, ponavljati... pa španski je tako lep jezik, pa njihove pesme su tako vesele, oni radosno skaču i tako temperamentno igraju, a kako lepo pevaju, kako su to divne pesme...

Bila je subota. Kao i obično, rano su ustali, rano doručkovali. Deca su veselo počela da se jure po dvorištu, nisu išli u školu. Iznenada su čuli trubu automobila i izjurili kroz kapiju. Vratilo se u dvorište četvoro dece, dve devojčice i dva dečaka. Za njima je ušao njihov kum Ibrahim, sa suprugom Sepkom. Ostali su za ceo vikend, kući su krenuli tek u nedelju uveče. Ibrahim je doneo živost u celu kuću, napravio je veselu atmosferu. Šalilo se, pevalo, igralo...

Sve je to jako prijalo Marti-Merimi i ona je opuštena hvatala i zapisivala reči, ponavljala ih - a kada su oni zapevali, ona je nesvesna počela da peva la la la ...

Ona nije znala, da je radosno gledaju - Ajša i Sepka sa Ibrahimom. Došaptavali su se, da će on to odmah javiti Safetu i Riadu, jer će ih obradovati ta radosna vest. On je njih već pre toga čuo, zato je i došao, da javi Ajši, da ne brine. Riad joj je poručio, da je sve kod njih u najboljem redu, sve što je trebalo, uradjeno je. Sada još imaju da usput Riad završi neki posao i onda, za koji dan dolaze.

X                      x                      x



Pedro je otvorio oči, zatreptao kapcima, da bolje vidi u polumraku. U momentu je bio pri sebi, znao šta mu se desilo. Pažljivo je poledao okolo-naokolo, osluškivao tišinu. Pipnuo je svoje džepove, napipao novčanik u jednom, a mobilni telefon u drugom. Izvadio je telefon, upalio ga, zasvetleo okolo sa njim - i ugledao Atilu kako leži dosta daleko od njega, isto dole na parketu.

Atila, Atila... počeo on da ga poziva, ali nije bilo rezultata.

I dalje je sve bilo tiho, pa je Pedro rizikujući, da ga neko opet udari, počeo polako da ustaje. Nije ga ništa bolelo. On pridje Atili i sagne se uplašeno. Odahnuo je, kad je čuo njegovo disanje. Ohrabren, pritisnuo mu polako slepoočnice i počeo da mu masira glavu, celo vreme šapćući njegovo ime. Atilino se disanje ubrzalo, on je otvorio oči.

Pedro je glasno izgovorio njegovo ime, rekao mu, da će ga sad podići da ustane ... i celo vreme mu samo govorio, dok na kraju nije čuo njega:

Ne vidi se ništa. Mrak je.

Pedro se nasmejao, upalio mobilni telefon i posvetlio sa njim okolo. Onda ga je polako uhvatio ispod ramena i povukao da ustane, pa brzo gurnuo na krevet, da sedne. On je seo pored njega. Gledali su u pravcu prozora, gde je sijala lampa sa ulice i videlo se unutra. U polumraku je Pedro dohvatio flašu sa vodom i brzo popio iz nje, Atila ga je gledao, pa kad mu je Pedro pružio flašu, brzo je i on potegao i popio ostatak. Flaša je prazna pala na pod iz njegovih ruku. To je Pedra zbunilo, uplašio se, da Atili nije dobro. Nije znao šta da radi. Pogledao je na sat. Bilo je oko dva iza ponoći. Gledajući Atilu koji je samo ćutao i buljio u prozor, on se malo dvoumio, pa okrenuo jedan broj. Telefon je dugo zvonio i onda je čuo Evin glas.

Izvini Eva molim te. Atili nije dobro, ja sam kod njega u stanu. Pošto ne znam kako da mu pomognem ni šta mu je, mislim da bi trebalo da sa njim dodjem do tebe. Pozovi tvog taksistu, da dodje po nas.

Šta šta? Uzrujano će Eva. Atila bolestan, jao jao... Odmah zovem, odmah dodje po vas, brzo, brzo...

Atila je mirno sedeo i dalje. Pedro je ustao i počeo da traži po stanu. Sve je bilo uredno, nije preturano, to je primetio odmah, a onda, iznenada se setio svoje kamere i počeo svuda da je traži, traži... I tad je u momentu sve shvatio - ukrali su mu kameru i oteli Atilinu devojkicu - neki crni vitki maldici, skoro deca! Da, da jedan ga klepio po glavi, pre toga su sredili Atilu, čuo je to... Sigurno su i Safeta klepili i odveli sa devojkicom zajedno... Oni su sigurno prisluškivali iza separea, pa posle pratili Safeta... Došla im prilika da zarade velike pare...

Čuo je trubu automobila, pa je brzo čvrsto uhvatio Atilu i napustivši stan, taksijem pošli kod Eve.

Ona ih je sva uzrujana dočekala, sa toplim jelom i kuvanim vinom. Znala je, da im to ne može škoditi. I nije. Obojica su se počela bolje osećati, zajedno sa Evom. Pošto su konstatovali, da im je spavanje jedini spas, svo troje je leglo da spava.

X                    x                    x

Malaga je grad koji stolicima i vekovima snažno privlači ljude. Da li je to more koje šumi i priča svoje hiljadugodišnje priče ... ili je to vazduh koji se oko širi i struji tako prijatnom toplotom... ili su to stene i pesak oko njih, podsećajući da su ovde ljudi stalno gradili i rušili i to rade i danas... ili je to opojni miris cveća svih mogućih boja i mirisa...ili... ili...

Riad je zaneseno koračao, jer mu se prvi put u životu pružila takva prilika. Posebno, što to čini zajedno sa svojim jedinim rođenim bratom, kome do sada nije posvetio dovoljno pažnje. Da je bio drugačiji, da mu je pomagao i učio ga, sada bi i on bio inženjer.

Stigli su do čuvene u renesansi gradjene katedrale, stali ispred nje. Možda je Riada baš zbog te Bogomolje, obuzela griža savesti:

Nije naša crkva. Ali, Bog je svuda oko nas. Ko zna, možda je i ispod ove Katedrale nekad bila naša crkva, kao u Alhambri. Svi to znamo. I ne smeta. Eto živimo svi tu zajedno i molimo se Bogu.

Safet je zastajkivao, proučavao delove zgrade, kako je gradjena i ukrašena - pa je raspoloženo uzviknuo. Kad ga je Riad pogleda, on je pokazao neke delove Katedrale, koji su odudarali od većeg dela. Riad je to iznenadjeno potvrdio. Nisu znali o tim stvarima, pa nisu znali ni da na Katedrali preovladjuje renesansni stil, ali se meša sa gotskim i drugim elementima - što je Safetovo oko, na radost Riada, primetilo.

Raspoloženo, radoznalo i neumorno, oni su nastavili svoju istraživačku šetnju. Da imaju uspomenu dok su živi, da pričaju i uče svoju decu. Ukazala im se jedna posebna zgrada zlatnožute boje, koja nije ličila ni na jednu u celoj Malagi. Kada su se približili, pročitali su: Muzej Pabla Pikasa. Osećajući neizmerno poštovanje, oni su se dubok poklonili i jedno vreme tako ostali stajati. Nema Španca koji ne oseća to isto, kad se izgovori ime čuvenog slikara!

Došla je velika grupa stranih turista. Iza njih još jedna. Oni su se sklonili, pošli dalje. Dan je već dobro promakao, kad su oglasili i seli na jedno skromno mesto, da ručaju. Pogled je bio u pravcu mora, širio se prijatan vazduh i oni oćarano gledajući zalazak sunca, tu doćekaše veće. Ispunjeni radošću, nisu uopšte pričali nioćem drugom, već mirno krenuli na spavanje.

Tako su im prošla još dva nezaboravna dana vikenda. Deo su proveli na kupanju i plaži, da malo dobiju snage za život na kontinentu i zaborave sve ružne stvari. Riad je planirao još dva dana. Źeleo je da se pripremi za sve eventualnosti, ako ga fini Gospodin udostoji razgovora o mašinskim konstrukcijama. Treba da mu se javi za nedelju dana.

On je sa Safetom planirao da ode u Privrednu komoru Malaga i tamo se upozna sa kompletnom ponudom. Posebno sa konkurencijom, koju njegova firma u Granadi ima od njih. Za to mu treba bar dva dana, pošto Komora radi samo do pet. Znaći, ponedeljak i utorak svakako ostaju, a možda i u sredu, ako uspostavi neki interesantan poslovni kontakt, kad je već tu. Valjao bi mu za Granadu.

U ponedeljak ujutro, oni su bili prvi klijenti, jer su poranili. Radili su do pauze za rućak, dogovorili nastavak posle. On je istraživao podatke a Safet je beležio, šta je bilo potrebno.

Morali su izaći iz zgrade, pa su krenuli prema glavnoj ulici, da i nju vide. Redjale su se poslovne zgrade, veliki restorani, poslastićarnice i bombonjere, mali kafići i razne prodavnice. Zamirisa im odnekud kafa i oni krenu prema kafiću koji su ugledali. Došli su već sasvim blizu, kad je iz jedne radnje pored tog kafića, izašao sportski obućeni zgodan muškarac. Stao je ispred vrata.

Riad u momentu stade i zagleda se u ćoveka:

Ismaile! Uzviknu on. Muškarac ćuvši svoje ime, podignu pogled i već u drugom momentu i on uzviknu: Riade! Pošli su raširenih ruku jedno prema drugom, zagrlili se.

Gledali su se u neverici, u ćudu, godinama se nisu videli, ni znali jedno za drugog. Išli su u istu osnovnu školu. Ismail je bio stariji, ali pošto su stanovali blizu jedno drugog, oni su se počeli družiti još pre škole i bili nerazdvojni drugari, dok njegov otac nije dobio drugi posao i oni se odselili iz Alhambre.

Ušli su u kafić, seli i dubokim pogledom pogledali u oći. Prepoznali su se posle toliko godina! Od velikog uzbudjenja, skoro istovremeno su počeli da pričaju, da upadaju jedno drugom u reć. Vatreno su gestikulirali i sećali se, podsećali se, govorili i govorili... Safet ih je dirnuto gledao, smešio se.

Źiveli smo u više mesta. Dok na kraju nismo završili u Malagi. Moj otac je tu i umro, mama je samnom. Tata mi je na završetku osmog, kupio najmoderniji fotoaparat na poklon i ja sam se popalio na fotografisanje i fotografije. U Granadi sam završio tu srednju školu i Tata mi je otvorio ovu fotografsku radnju, tu pored kafića.

Riad i Safet su iznenadjeno gledali Ismaila, pa se pogledali.

Ti si fotograf! Završio si školu u Granadi! Pa i moj Safet je fotograf! I on je izučio školu tamo!

Nasmejali su se i u čudu radosno gledali. Onda je Ismail skočio i povukao ih sa sobom.

Idemo da vidite moju radnju! Onda vas vodim na ručak u restoran moga kuma, da se tamo dobro najedemo i družimo!

Za tili čas njih trojica su kročila kroz širom otvorena vrata fotografskog ateljea - pa iznenadjeno stala. Ugledali su jednu divnu vitku crnokosu, crnooku devojkicu.

Ferida! - viknu Ismail - ovo je Riad, moj najbolji prijatelj iz mladosti, i njegov brat Safet!

Ona je moja jedinica - ćerka Ferida!

Svi su se raspoloženo gledali i upoznali. Ismail je zgrabio kameru, ćerka brzo stavila jedan foto-aparat u svoju tašnu i oni su, smejući se zaključali radnju i povelili goste do restorana. Bila je to jedna polu- otvorena bašta u hladovini krošnji od drveća, gde je bilo prijatno sedeti. Dva prijatelja su odmah nastavila svoj temperamentni razgovor i nisu ga prekidali sve do večeri. Zavaljeni u stolice, gledali su se neprekidno i evocirali poluzaboravljene uspomene.

Ferida i Safet su ih smešeći se - gledali i slušali. Ona je sedela pored oca, a on pored brata i nehotično im se pogledi stalno susretali. U jednom momentu Ismail je pogledao Safeta - kada je svima počeo nazdravljati, podigavši svoju čašu:

Vi mladi ne treba da slušate samo nas. Mi smo iz drugog vremena. Imate vi vašu priču. Pa i Ferida je fotograf, kao ti i ja! Ona je ovde završila u Malagi!

Njih dvoje su se iznenadjeno pogledali, pa nasmešili jedno drugom. I pored očevog ohrabrenja, dugo nisu progovorili, samo su se zbunjeno smešili. Na kraju je Safet tiho upitao Feridu, kad je završila svoju školu i tako su malo pomalo, skoro šapatom ponešto ispričali.

A gde ti radiš Safete? Gde živiš? - upita Ismail.

Safet ga je iznenadjeno pogledao, nije znao da mu odmah odgovori. Umesto njega, počeo Ibrahim:

On je iz Alhambre otišao u San Sebastian. Računali smo, da će se tamo kao mladi fotograf moći na početku bolje snaći. Ima stalnog prometa, mladići i devojkice iz Evrope vole da ih snimaju za uspomenu, oni su skromni, ne izvode.

Krenulo mu je pomalo, ali konkurencija je velika i stalno dolaze neki novi fotografi, pa se onda medju sobom svadjaju. A i život je u San Sebastianu užasno skup za nas. Treba platiti kao da si turista. Zato sam mu rekao da se vrati, pa da ga povežem sa nekom reklamnom agencijom u Granadi. To je sad sve moderniji posao, a on već nije početnik. Sada smo slučajno došli u Malagu, jer nam je bilo usput. Zapravo, baš i nije, nego smo produžili ovamo, da u Privrednoj komori Malage, ja proučim konkurente, eventualno se povežem sa nekim poslovnim partnerom.

A šta si ti po struci Riade? Nisam te stigo ni pitati, kako sam te davio sa mojom pričom.

Ja sam mašinski inženjer - reče Riad. Malo se osećao nelagodno, zbog tolike škole.

Alal ti vera! Svaka ti čast! Ti si baš zagrejao stolicu! Koliko si toga morao naučiti! Ići tolike godine! Onda znaš i engleski, je li? Imam ja ovde dosta poznanika, koji su razni stručnjaci. Otići ću sa tobom i u Privrednu komoru, napraviću ti veze! Još ćeš se ti na kraju povezati ovde, ostaviti Granadu i doći u Malagu, da opet živimo zajedno ha ha ha

Popio je malo vina. Već su stigli i do večere. Dok je pio, zagledao se u Safeta i zamislio:

Čekaj, čekaj... Safet još nema drugi posao? Pa mi imamo i previše posla. Ja trčim sam po terenu, dosta toga sam već odbio, jer ne mogu da postignem. Eto, on je mladić, već je navikao da trči po plaži i po gradu! Ajde Safete, dodji kod mene da radiš! Počinješ sutra!

Riad pogleda svog prijatelja sjajnim očima, zažarenog lica. Safet razrogačenih očiju, a Ferida sagnuvši glavu, osmehujući se krišom.

Nastavak se drugi dan odvijao velikom brzinom. Ismail je povezao Riada u Privrednoj komori, odveo ga kod Enrika, jako poznatog advokata – poslovnog posrednika, taj ga je upoznao i povezao sa jednim mašinskim inženjerom Čavesom, elektro inženjerom Manuelom i Heraldodom, stručnjakom za kompjutere.

Ostavivši Riada sa ljudima, on je uhvatio Safeta ispod ruke i odveo ga u svoju radnju. Tamo se nije uopšte dvoumio - odmah je sa njim prešao na poslovni deo, uz stalnu asistenciju Feride.

Tu noć Riad i Safet nisu spavali. Razgovarali su i dogovarali do zore.

Riad je primetio, da su se Ferida i Safet sa simpatijom gledali od samog početka. Direktno mu to nije spomenuo, jer tome Safet još nije bio dorastao i to bi ga zbunilo u daljem ponašanju sa njom. Umesto toga, on je prešao na Martu-Marimu. Safet se primetno uplašeno trgao na pomen njenog imena. Videvši to, nastavio je da mu govori. Konstatovao je, da su se na nju od početka sažalili, da joj je Safet zato pomogao i da joj zato on i njihova familija sad pomažu. Kada se vrati kući, on će sa njom porazgovarati na engleskom jeziku, objasniti joj celu situaciju - jer je ona uopšte ne zna - pa naći načina, da ona dodje do svojih papira i da otputuje kući u svoju zemlju. Čuvši njegov predlog, Safet se radosno nasmešio i klimao glavom.

Riad je otputovao treći dan. Završio je poslovna upoznavanja, informisao se, uspostavio buduće poslovne kontakte, dogovorio sadržaj međusobnih kupoprodajnih ponuda i termine njihovih sastanaka u Malagi. Time je dobio veliko samopouzdanje, da iduće nedelje pozove finog Gospodina. Vozio je veoma raspoloženo, takoreći nije stao do kuće.

X            x            x

Eva se probudila već rano ujutro i brižno pogledala i Atilu i Pedra. Videvši ih, kako mirno spavaju, ona se oraspoloži i podje u kuhinju, da skuva čajeve za oporavak i pripremi hemendeks - šunku sa pečenim jajima na engleski način, kako bi im dala snage i zdravlja. Tako umirena, ona sede da ih gleda pijuckajući čaj.

Pošto su im prijatni mirisi zagolicali nozdrve, a oni bili gladni ko vukovi, brzo su se skoro zajedno probudili i kad im se Eva nasmejala - uzvratili glasnim smehom.

Posle doručka, posedali su u fotelje, zavalili se u njih i pijuckajući kafu, počeli da razgovaraju. Eva im je bezazleno govorila o vrsti čajeva koje je skuvala, o njihovom lekovitom svojstvu u tako to. U stvari, samo da govori. Njih dvojica su se fizički dobro osećala, kao da im se noćas ništa nije dogodilo. Sedeli su ozbiljno, vidno zamišljeni. Kako ih je Eva kroz dve godine skoro svakodnevnog druženja, dobro upoznala i zavolela, odmah je znala da sa njima nešto nije u redu.

Čekala je, da im da vremena, da se saberu. Videvši, da se neće skoro otvoriti, na kraju ih je, da im olakša, direktno upitala, šta im je? Oni su se pogledali u oči, pa obojica u nju - i na kraju je Pedro počeo da govori, a Atila sagnuo glavu i gledao u pod.

Kada je završio šta je imao, prozvao je Atilu, da je sad on na redu. Atila vrlo neraspoloženo počeo da govori. Rekao je, da za hitno bežanje ima još razloga.

Direktor je Martu planirao za svoju ljubavnicu, a možda i za zabavljačicu poslovnih prijatelja ovde. Dalje, gazda našeg preduzeća Balatonkop je naizgled heteroseksualac, ima ženu i decu, ali je u stvari pederčina. On me je napio i silovao, kad sam kao mladić zbog rata pobegao kod vas. Od onda me proganja i ucenjuje. Pored toga, zahteva da ilegalno radim neke stvari - sva sreća nije droga.

Eva ih je šokirano gledala, pljesnula rukama, pa ih raširivši, upitala:

Pa šta ćete sad?

Moramo hitno bežati odavde, jer ne znamo ko nas je napao i da li će samo na tome završiti. Moramo ti reći, da je Atila sa svojim poslom u Portugalu skoro nastradao i da tamo ima trajne neprijatelje. Možda su i oni umešani u ovo, ko zna? U svakom slučaju, pošto samo nagađamo a nemoćni smo, moramo se daleko skloniti, da nam ne udju u trag. Ti treba da nam naručiš vozne karte za večeras na račun preduzeća. Isto, da nas vaš taksiste sprovede do stanice. Relacija je: Bilbao - Barselona!

Tamo ja imam svog drugara, koji ima veliku kuću i dobar standard, velika poznanstva, jer je rođeni starosedelac Barselone. Kod njega ćemo se smestiti da zatremo trag. On će nam pomoći, da angažujemo detektivsku agenciju, ako treba i više agencija - jer se nećemo smiriti dok sve ne istražimo i dok nam ne nadju Martu!

A kada je nadju - Atila i Marta pravac Australia!

Dok je to sve vatrenije govorio, Pedro je skočio i potapšao Atilu po ramenu. On je samo ćutao i tužno ih gledao. Eva dirnutog pogleda - susretne oči Pedra, koji joj je prišao i uhvativši joj ruke, privukao k sebi i zagrlio:

A ti i ja Eva - potrčaćemo za njima, da nam ne pobegnu - pa i mi pravac Australia ha ha ha

Eva od iznenadjenja razrogači oči i otvori usta - a Pedro je već drugog momenta vatreno poljubi. Prvi put se to desilo među njima, iako su se simpatisali od početka i sve više se zavoleli.

X      x      x

U velikoj kamenitoj kući brdovitog sela kraj Alhambre, vladao je harmonični mir. Riad je radosno ušao. Žena i deca su mu se obesila oko vrata i glasno smejala, roditelji ga punog srca posmatrali. Čak mu se i Marta-Merima osmehnula. Primitivši, da više nije plašljiva, on je u sebi još više učvrstio odluku, da će joj pomoći.

Posle nekoliko dana on je krenuo u San Sebastian, da tamo ispita šta ljudi pričaju i koliko o svemu znaju. To mu je bilo važno zbog Safetove bezbednosti. Tim više, što se uskoro morao telefonom javiti finom Gospodinu u vezi njegovog stručnog posla. Drugi deo puta, ticao se budućnosti devojke.

Što se tiče Safeta, srećno je odahnuo. Niko od meštana ništa nije čuo, ništa nije znao. Tome je pomogla i činjenica, da je devojka tamo provela samo dve-tri nedelje i sem njenog dečka i Pedra, nju su poznavali jedino recepcioneri hotela gde je stanovala i direktorka preduzeća, gde je došla da radi. Sumirajući ove činjenice, Riad je prešao na raspitivanje o Atili, koji je tu živio i radio skoro dve godine.

Saznao je sve što mu je trebalo. Važio je za sposobnog turističkog stručnjaka, lepo saradjivao i družio se sa domaćim stručnjacima i sve više širio posao. Sa Pedrom se sprijateljio, kad je počeo za njih raditi turističke reklamne spotove. Tako su njih dvojica zajedno seli u avion i otišli u Budimpeštu, da Pedro snimi sve o njihovom preduzeću na licu mesta. Na kraju su ostali mesec dana, jer on je dobio i druge poslove a i sam dao ideje, koje su oberučke prihvaćene. Od onda je postao angažovani fotoreporter jednog velikog budimpeštanskog časopisa, a zahvaljujući tome i jednog nemačkog. Njih dvojica su od onda postali nerazdvojni drugari, zajedno izlazili i provodili se.

Preko svojih poverljivih zemljaka, saznao je još nešto. Atila se upetljao u neku ilegalnu trgovinu sa portugalcima. On ih je povezao sa nekim mađarskim stručnjakom za navodnjavanje zemljišta, koji je imao neki novi tehnički izum. Bila im je obećana stalna prodajna linija za Afriku. Na kraju dobro da je izvukao živu glavu, jer su ih portugalcima prevarili. Šta je još tu trebalo da se prodaje, nisu saznali.

Riad se dalje prvo raspitivao kod recepcionera hotela - tražeći Atilu i usput saznao ponešto o direktorki Evi - da je lepa i fina neudata gospodja i da je Atila njen omiljeni saradnik. Rekli su mu, da Atilu nešto ne vidjaju u zadnje vreme, ali to nije ništa čudno, kad je stalno na putu. Posle svega ovoga, odlučio je, da direktorku Evu potraži pred kraj radnog vremena, kako bi mu se pružila prilika da je pozove na večeru i tako više uspe pričati sa njom. Tako je i bilo. Poziv je prihvaćen.

Večerali su u prijatnoj atmosferi. On se predstavio kao poslovan čovek, mašinski inženjer koji je čuo, da se Atila bavi trgovačkim poslom posredovanja. On i Eva su razmenili vizitkarte, ona pročitala da je on došao iz privredno veoma razvijenog grada – Granada. Sve je bilo ubedljivo, sve se uklapalo. Eva se u početku jako ustezala, da govori. Na kraju je ipak popustila uz reči, da joj je žao, što ga Riad nije ranije potražio, jer bi on i Atila sigurno uspostavili saradnju i zajedno radili.

Ali, sad je kasno. Atila je otputovao, otišao u inostranstvo. Tamo će raditi, ovde se više nikada neće vratiti. - govorila je vidno tužno

Ali zašto? Pa rekli ste, da vam je bio uspešan saradnik i da ga je čekala lepa budućnost.

Hm... da... da...Neznam da li da vam uopšte kažem. Pa niste se stigli ni upoznati. - i ona uzdahne. Njemu se ovde dogodila jako velika lična nesreća. Znate, stigla mu je verenica, da i ona ovde radi sa nama. Jedna divna devojka, koju sam ja zaposlila i pozvala. Dve nedelje od njenog dolaska, tako nekako, nju su jednu noć oteli neki ljudi i od onda joj se izgubio svaki trag. Atila je na kraju sav očajan, prekjuče seo na avion i otputovao kod svojih rodjaka u Australiju.



To je bilo to - Riad je sve saznao i zamišljeno krenuo natrag svojoj kući. Vratio se veoma umoran i neraspoložen. Niko nije znao, gde je bio. Pustili su ga na miru, kakav je bio običaj. On je kao i inače, nešto radio u svojoj sobi, ali je prošla cela nedelja i on nikuda nije pošao.

X      x      x

Stigavši u čarobni kozmopolitski velegrad Barselona - Pedro i Atila su odmah poslali poruku Evi preko mobilnog telefona.

Ona im je javila, da je Atilu tražio poslovni čovek Riad iz Granade, da ima njegovu vizitkartu, koju će sačuvati.

Hose, Pedrov stari drugar iz mladosti, bio je čuveni flamenko-plesač, poznat i voljen u celoj Španiji, posebno od žena. Plenio je svojim bajnim izgledom i čarobnom tehnikom.

Pedro i Hose se jako dugo nisu videli, pa su se presrećno grlili i radovali jedno drugom. Čim ih je smestio u jedno slobodno krilo ogromne vile svojih roditelja, on ih je svojim sportskim autom odmah poveo sa sobom u grad. Prvo naravno u Las Ramblas – glavnu ulicu, da se tamo opušteno zabave i druže posle toliko godina.

Sledeći dan je za njih umetničke duše - morao da se vidi Muzej Pikasa i slikara Mira.

Onda su, da udahnu vazduha - žičarom krenuli na brdo Mont Žuik - odakle im je pukao pogled na luku i veliku plažu Barselonetu.

Da ispovede grehe - drugar Hose ih je odveo do čuvene Gaudijeve katedrale Sagrada Familia.

Tako ih je na kraju sproveo po celom gradu, bolje od stručnog turističkog vodiča.

Od silnih svakodnevnih programa i dešavanja, u koje ih je Hose uključio, Pedro i Atila nedelju dana nisu mogli da se snadju od uzbuđenja i novih doživljaja. To ih je vratilo u život, dalo im nove snage i oni su mu bili beskrajno zahvalni.

Pedro je kupio sebi novu kameru i opremu - pa je za početak uz asistenciju Atila, napravio umetničke reportaže sa Hoseovih nastupa. On kao španac, obožavao je flamengo i sada mu se pružila prilika, da snima za svoju dušu, sa posebnom inspiracijom.

U odsustvu i zauzetosti Hosea, njih dvojica su ohrabreno krenuli u dalje istraživanje Barselone. Grad je vrveo od turista i domaćih šetača - oni su slikajući ih, počeli da zaradjuju pare . Istovremeno, odlučili su da odmah angažuju detektivsku agenciju. To ih je umirilo, donelo privremeno spokojstvo.

Vikend je bio veliki domaći praznik, koji su svi ljudi u Španiji imali običaj da slave. Neki stari narodni praznik, za dobru žetvu. Svi vole da imaju razloga za veselje, jelo i piće - jedva čekaju razlog. Ajša je sa decom pošla kod Sepke i Ibrahima, da sa velikom galamom ovde ne smetaju roditeljima. Njih dve su sve pripremale u toku subote – i onda uveče kreće slavlje - pesma i igra do nedelje uveče, pa ko koliko izdrži. Riada su čekali za večeru. Martu-Merimu je još bilo nezgodno pozvati, a ona i inače nije znala šta se dešava.

U toku nedelje, cela porodica je zajedno ručala i večerala, kao i obično. Riad je ceo dan ispod oka posmatrao ponašanje Marte-Merime i konstatovao, da se ona prilagodila uslovima i da se trudi, da uči španski. Čuo ju je, da je Ajši rekla nekoliko reči i da su se njih dve nasmejale. Za vreme ručka ili večere, dok se on posluživao jelom u njenoj blizini kod stola, on ju je pogledao i njihovi pogledi su se nekoliko puta sreli. Više nije uplašeno saginjala glavu ili izbegavala poglede.

Čekao je da dodje subota, kada će njih dvoje sa roditeljima ostati sami u kući. Ajša i deca su posle doručka pošli Sepki i Ibrahimu. Marta-Merima je krenula prema svojoj sobi, ali ju je on zaustavio u trpezariji i ponudio da zajedno popiju kafu. Govorio je španski. Ona ga je iznenadjeno pogledala, pa se nasmešila, španski rekla hvala i sela. On joj je uzvratio osmehom, sipao skuvanu kafu njoj i sebi, pa seo preko puta nje. Jedno vreme je vladala tišina jer su oboje bili zamišljeni. Kada je srknuo zadnji gutljaj kafe, on je progovorio - prvo opet nekoliko reči na španskom i video da ih razume, pa nastavio na engleskom:

Odlučio sam, da razgovaram s tobom. Safet me je posebno molio, da to učinim. Evo, sad me slušaj. Ako ti nešto ne bude jasno, ti slobodno pitaj. Moramo sve raščistiti i dogovoriti. Prolazi vreme.

Prvo da te pitam, jesi li se setila, šta ti se desilo? Da li se sećaš nečega?

Ona je odmahнула glavom, ozbiljno ga gledala. On je nastavio:

Safet mi je rekao da si ti spavala. Pa zato se i ne sećaš ničega, sem kad si se zalepljenih usta, umotana u ćebetu, probudila i šokirala. Neki ljudi su te kao lepu stranu devojkę, hteli prodati za belo roblje u inostranstvu i zaraditi dobre pare. Safet je to slučajno čuo dok su se u kafani dogovarali. On se šokiran setio svoje sestre i drugih devojakę - i odlučio da ih spreči. Pozvao je svoje prijatelje, koje si videla u kombiju, i pobjegli sa tobom zajedno. Ti si imala sreće, da su oni, na poslovnom putu, u prolazu stali, da ručaju u toj kafani u San Sebastianu. Inače bi ti već davno bila nečija robinja.

Dok je to posebno naglašavao, značajno ju je pogledao i sreo njen šokiran pogled. Da bi ublažio, uzeo je flašu sa vodom, sipao u čaše i rekao joj, da je popije. On je popio odmah dve. Tamo je odložio čašu i hteo nastaviti dalje, njegova Mama je ušla u trpezariju pa pošla prema kuhinji, da njoj i Tati postavi jelo na trpezarijski sto. Oni uvek veoma rano doručkuju, pa je došlo vreme da su ogladneli.

Riad je ustao, Marta-Merima za njim. On je uzeo flašu sa vodom i čaše, pa joj rekao da idu gore. Popevši se po stepenicama, otvorio je vrata njene sobe i ušao unutra, a ona za njim i zatvorila vrata. Seli su na drvene stolice, uz veliki sto, kod zida ispod prozora. To im je prijalo, strujao je čist vazduh u sobu.

On ju je pogledao, ona uzvratila pogledom. Duboko je udahnuo vazduh, pa nastavio dalje da priča:

Jesi li me shvatila? Moj brat Safet je slučajno prolazio kroz San Sebastian. On ne živi tamo. On tu živi. On ne poznaje ljude tamo. On ne zna ko si, odakle si, jesi li turista ili nešto drugo. On ne zna zašto si onda bila u San Sebastianu. Meni je sve to rekao i molio me, da ti pomognemo, ako ima gde da se vratiš. Ako nemaš gde, da te pitam, možeš se udati za njega.

Ja sam poslovan čovek, idem po terenu. Odlučio sam, da produžim do San Sebastiana i raspitam se kod poznanika. Ovih dana sam bio tamo i upoznao tvoju direktoricu Evu!

Pogledao ju je dubokim pogledom, a ona njega razrogačenim očima. Sve je u momentu bilo jasno. Stao je, natiočio im vode u čaše i počeo da pije. Ona je zgrabila svoju i ispila je do kraja.

Sedeli su i sedeli, zagledani u zeleno granje ispred prozora, razmišljali i ćutali. Onda je on upita:

Kad hoćeš da te vodim natrag?

Ona je prebledela, ukočila se, unezvereno ga gledala - i on je shvatio, šta ona sad misli.

Ja direktorki Evi, ništa nisam rekao o tebi. Pitao sam je za tvog Atilu.

Marta-Merima je šokirano uzviknula i onesvešćena pala na jednu stranu stolice, nagnuvši se prema zemlji. On je skočio i uhvativši je, stisnuo na sebe. Počeo je da duva na nju svoj dah, da joj masira slepoočnice, da joj miluje lice - i ona je polako došla k sebi, pogledala ga. On je dohvatio čašu, ne ispuštajući je iz svog zagrljaja - stavio joj do usta i nežno šapćući govorio joj, da pije. Ona je popila dva gutljaja, zatvorila usta. On je vratio čašu na sto, neprekidno gledajući u nju. Kada je video, da joj je malo bolje, počeo je polako ustajati iz svog čučnja i podizati nju pored sebe.

Stala je na noge oslonjena na njega. On ju je obuhvatio oko ramena i korak po korak, odveo do kreveta. Tu je seo zajedno sa njom, bili su jedno do drugog. Ona je spustila glavu na njegova prsa ispod ramena i ostala tako naslonjena na njega. Uhvativši joj nežno glavu, pomilovao joj je kosu i rekao, da bi sad ona trebala da legne i da se malo odmori. Ona je odmahнула glavom, nije se micala.

Da legnem i ja pored tebe, da te ne ostavim samu? Da se tako odmaramo zajedno?

Ona je ćutala sa zabijenom glavom na njega. Onda se on polako, sa njom na sebi pomakao i počeo - i nju i sebe - povlačiti gore na krevet. Povukao je gore prvo svoje noge, pa onda pažljivo njene stavio pored sebe. Tako su stisnuti ostali jedno vreme. On je slušao njeno sve pravilnije disanje pored sebe i više nije znao, šta mu je činiti. Bio je zbunjen - i sve više i više uzbudjen.

Polako je podigao ruku i počeo sa uživanjem da miluje njenu kosu. Ona se nije micala, pa je on nastavio da joj miluje lice, njeno čelo, pa opet lice i polako vrat - ona je samo disala - a njegove ruke su nastavile niže od vrata i on oseti kako joj se dižu i spuštaju grudi, dok diše.

Merima - šapnu on - Merima... i u drugom momentu izvuče rame ispod nje, pa se nadnet nad njom, zagleda u nju. Ona je otvorila oči i smešeći se, gledala u njega. On, shvativši sve u sekundi, preplavljen od sreće, uzvratila joj smešak i istog časa počne vatreno da je ljubi. Ona je uzvratila strastvenim poljupcem i oni su se počeli gubiti u vrtlogu strasti i želje. Ljubili su se i milovali, istraživali i predavali jedno drugom, pa ponovo i ponovo ljubili i davili u poljupcima i kad više nisu znali za sebe - on ju je strastveno uzeo - a ona vrisnula. Bila je to sekunda, oni zatečeni i uplašeni. On je stao, ostao mirno ležati na njoj. Setio se onog što je od želje zaboravio - njene nevinosti. A ona, nije znala šta joj se događa, čula je sebe, svoj vrisak.

Dugo su tako ostali, osećali tela jedno drugog, zajedno disali. Onda je on počeo nežno da joj miluje i ljubi lice, da joj ljubi vrat, da joj miluje i ljubi grudi...osećajući da mu je ona polako počela uzvraćati, milujući ga po celom telu. To mu je dalo poleta, on se počeo osećati sve srećnijim i srećnijim, čvrsto je uhvatio i uz stalno šaputanje njenog imena - Merima, Merima, Merima ... oni su izgubljeni u zanosu - zajedno stigli do vrhunca - i ona je opet zavriskala.

Riad je sretno uzdahnuo i čvrto je zagrlivši, strastveno poljubio. Pogledao ju je dubokim pogledom, dugo su se gledali i gledali - i onda joj on reče:

Ti si moja žena. Hoćeš da budeš moja žena?

Ona se nasmešila zagledana u njega i klimnula glavom.

On ju je sretno zgrabio i oni su nastavili da se ljube i ljube i ljube... Nisu bili sposobni da stanu.

Iznenada se počelo smrkavati u sobi i Riad se trgao. Svatko je da je došlo veče i da on mora ostaviti Martu-Merimu samu. Mora poći kod kuma Ibrahima, jer ga tamo čekaju svi. Od toga nema načina da se izvuče. Polako je ustao, počeo da joj govori za obaveze. Ona se sva zadovoljna proteglila u krevetu i nasmešila se.

Pa već je veče! Ala ću divno noćas spavati! Sanjaću divne snove! Sanjaću nas! Ti samo idi, Idi mirno. Meni je dobro. Ja sam dobro.

On ju je zadivljeno i sretno gledao, pa poljubio. Brzo se obukao i izašao, pa još brže vratio sa velikim poslužavnikom, punim jela i pića. Onda je opet izašao i vratio se sa nekoliko knjiga u ruci. Bile su na engleskom jeziku.

Ti si učena žena. Tu ima više raznih romana, pa se do sutra uveče zabavi. Mi se tek onda vraćamo.

Želim ti laku i mirnu noć. Odmori se. Lepo sanjaj.

X

x

x

U kancelariji Balatonkop zazvonio je telefon. Tražili su direktoricu Evu. Javio se ljubazni službenik. Rekao je, da je Martina dokumentacija završena i da ona i Marta mogu doći da je preuzmu. Eva je uzrujano požurila tamo. Službeniku je slagala, da je Marta jako bolesna i mora da leži. Kao direktorici preduzeća, on je mogao njoj da uruči sva dokumenta. To je i učinio.

Čim je stigla u kancelariju, ona je istog momenta počela da piše poruku Pedru na mobilnom telefonu. Videla je, da je poruka uručena i odahnuvši, sela da popije čašu vode i napravi sebi kafu. Nije stigla, mobilni telefon je zazvonio i ona na svoju radost, ču Pedra kako joj govori:

Eva, draga Eva! Odmah sedi na avion i dolazi ovamo! To ćemo dati detektivima! Sad će moći sasvim drugačije da rade! Imaju podatke!

Šta, bojiš se da kreneš? Pa kakva si ti direktorica? Kad te tu neki flamengo plesači iz Barselone pozovu u goste, da vidiš njihov program i dogovorite, raspored gostovanja u San Sebastianu - i naravno na jesen u Budimpešti - ti se bojiš da kreneš? Pa još ti nisu stigli veliki Gazda i direktor iz Budimpešte, iskoristi to i smesta kreći!

Ohrabrena i srećna, Eva prihvati poziv. Rezervisala je kartu za sutra ujutro.

X                      x                      x

Ponedjeljak ujutro. Deca su otišla u školu. Roditelji žive svoj život u izdvojenom delu prizemlja. Ajša i Riad sa Marta-Merimom, završili su doručak. Ponašali su se uobičajeno, pretežno ćutali. Riad, gledajući ih, veselim glasom progovori:

Ajša, hajde da izađemo i na dvorištu u bašti popijemo kaficu. Sva je obasjana suncem. Vidi kako je divno jutro. Vetar pirka, nosi miris cveća oko nas.

Tako su oni veselo izašli u baštu i tamo seli. On je samo ispod oka posmatrao Martu-Merimu, nije se usudio da im se sretnu pogledi. Plašio se, da Ajša kao žensko nešto ne primeti, nešto instiktivno oseti, iako se ona ponašala mirno, pažljivo - reklo bi se da joj se ništa nije dogodilo prekjuče. Posle doručka, on ih je morao ostaviti same, poći da na putu preko dana obavi poslove, koje je celu nedelju pripremao u svojoj sobi. Zato je pažljivo nastavio da govori:

Jeli Ajša, šta misliš, jel вреди da Merimi daš školske knjige naše dece - mislim počev od prvog razreda. Da ona tako zapravo počne da uči naš jezik. Sada joj je već dosta ušao u uši, biće joj lakše. Čini mi se, da je već naučila nekoliko reči.

Da, da - reče sa osmehom Ajša. Jako se trudi. Dala sam joj svesku i tu ona sebi stalno piše.

E, pa onda joj daj knjige. Neka uči dok deca ne dodju. Neka svaki dan uči dok ih nema.

A posle ručka, mogle bi vas dve, da sa decom prošetate do Sepke. To nije daleko. Ibrahim isto nije kod kuće - taman da se deca iskaču po volji.

Dok je govorio, Riad je ispod oka posmatrao Martu-Merimu i video, da ga pažljivo sluša. Skočio je sa stolice, brzo pošao u kuću. Iz nje je izašao kao lepo doterani poslovni čovek i Ajša ga je pohvalila. Nasmejali su se, on je mahnuo rukom i brzo se okrenuvši, da ne vidi Martu-Merimu, žurnim koracima otišao do kapije. Čulo se brujanje motora, pa nastala tišina.

Ne, to nije tišina. To je glas prirode svuda okolo - vetar šumi, njiše se lišće, struji miris cveća, čuju se čvrci i neki žamor, eto veverica je skočila sa drveta i protrčala u kraju dvorišta, ptice lete okolo, ima i golubova, pa slavuj peva, sve ptice i ptičice se skupljaju i pevaju svoju prolećnu pesmu, srećne su da leto dolazi...

Na autoputu prema Granadi nije veliki promet, može se mirno, bez većeg zamaranja voziti. Još nije počela prava turistička sezona u Španiji. Prolećno sunce je prijatno, zove na put i Riad, vozi, vozi puna srca... I misli, misli... neprekidno razmišlja. Nije ni primetio, da već stiže u Granadu. Tek se tad trgao i došavši sebi, počeo da misli o poslu, da odluči gde će prvo navratiti.

Posle uspešno obavljenih poslova, dok je sa dragim ortakom prošetao glavnom ulicom i sa njim pre povratka kući, seo da popiju kafu na prijatnom vazduhu u jednoj bašti, Riad je odlučio - za vikend će dovesti svoju ženu Ajšu sa decom i Merimom, na izlet u Granadu. Ispunjen tom mišlju, krenuo je na put i sasvim odmorno uveče stigao na večeru.

X            x            x

Dani su prolazili po njegovom planu. Sve je bilo mirno i uobičajeno. On je pretežno bio u svojoj sobi, kad nije išao na put. Tako su stigli do petka i seli da ručaju. Posle ručka, rekao je, da ima veliko iznenađenje za njih: za vikend vodi decu da vide novi Dečji park – Igraonicu u Granadi! Deca su vrisnula od iznenađenja, bacila se na njega, grlila ga i ljubila. On je sav srećan nastavio dalje:

Prošetaćemo po Granadi, da te malo izvedem Ajša. Tako dugo nismo nigde išli zajedno. Samo si ovde u kući, puna briga - moraš se malo isključiti!

Ajša ga sva sretna pogleda. Uhvati i stisnu mu ruku. Riad nastavi da priča:

Dolazi leto. Treba deci da kupiš novu garderobu. A Bogami i sebi - nisi ništa kupila od prošle godine. Hoću da se lepo doteraš za naš Praznik.

Otpivši malo vode, on kao uzgred, nastavi dalje:

Nisam ti objašnjavao detalje u vezi Safeta. Onaj moj prijatelj Ismail - ima divnu ćerku Feridu. Ona i Safet su se zagledali jedno u drugo od samog početka - mi smo sa Ismailom to odmah primetili. Shvataš li me? Oni su par! Oni su jedno za drugo! Ona je tek napunila osamnaest godina! Safet će tamo ostati! Daj Bože! Dobio je posao u čarobnom gradu Malaga! Rešio se briga! Mene je molio, da pomognemo devojci.

Eto, pošto joj ti sva predana, nesebično pomažeš, ajde razmisli, šta bi mogli uraditi, kad na Safeta više ne možemo računati. Razmisli, vi žene mnoge stvari bolje znate od nas.

Sutra nema smisla da je ovde ostavimo opet potpuno samu. Ti znaš da Mama i Tata ne znaju sa njom. Odvešćemo je da vidi i ona Granadu! Da joj se posle svega dogodi i nešto lepo!

Tako je i bilo. Oni su krenuli na izlet svi zajedno. Prolazeći po autoputu oivičenom maslinjacima na goloj crvenoj zemlji, Marta-Merima se zagledala - i nehotično se setila plodne zemlje crnice po njenoj rodnoj Vojvodini. Osvestivši se, brzo je sagla glavu, da Riad ne primeti njen tužni, zamišljeni pogled - kad je gleda u retrovizoru.

U Granadi su proveli divan dan, po sunčanom prolećnom vremenu. Prvo su odveli decu da se igraju i nauživaju, gledajući ogromne veštačke praistorijske životinje iz raznih krajeva sveta. Oni su sedeli, odmarali. Kada su im se i deca priključila - pošli su da pojedu prave arapske specijalitete, jer su primetili, da se tamo čeka u redu.

Dok su šetali i gledali okolo-naokolo, svuda su videli bele snežne vrhove Siera Nevade, jer je grad Granada u njihovom podnožju. Riad im je sve objašnjavao, obraćajući se posebno deci. Pokazavši u pravcu dva brdašceta, koja gledaju na Alhambru, on im je malo pričao o mavarskoj vladavini po celoj Andaluziji. Onda su oni iz centra grada krenuli u kratku šetnju do brda sa čuvenom „Crvenom Tvrđjavom“ – do Alhambre sa njenim palatama i vrtovima.

Odlazak u Alhambru je podsetilo Riada na mnoge lepe doživljaje iz studentskih dana. Pored njih su po celom gradu stalno prolazili mladi - on je po izgledu znao da su studenti iz svih krajeva Španije i celog sveta. Granada je bila i ostala čuveni stari Univerzitetski Grad.

Znate, ovo su „Kule od cimeta“ - tako je pevao naš čuveni pesnik Lorka - Federiko Garsija Lorka gledajući „Crvenu Tvrđjavu“. U njegovoj rodnoj kući je Muzej. Sad nemamo vremena, ali ćemo se uskoro vratiti i sve pogledati. I ti si sigurno čula za Lorku, jeli Merima? O njemu uče u celom svetu!

Svi su se okrenuli i pogledali je - i na njihovo čudjenje - ona je klimnula glavom.

Skoro u glas, Ajša i Riad su je upitali: Ti si razumela?

Ja govorim portugalski. Otkad sa vama živim, taj jezik mi sve više pomaže, da se snadjem u španskom. Ne razumem kako, ali neke me reči podsete i ja kombinujem. To su dva različita jezika, ali, možda zato što volim i portugalski i španski, ja se nekako uključujem.

Oni su je, sa decom zajedno, razrogačenim očima gledali. Ajša i Riad su znali da govori portugalski, ali su razumeli samo poneku reč. Onda ju je Riad sa oduševljenjem, engleski upitao:



Ti si učila portugalski, ti govoriš portugalski jezik? Govoriš i engleski. Pa koji ti još jezik znaš i govoriš?

Moji maternji jezici su madjarski i srpski - jer sam odrasla u mešanoj porodici u Srbiji. U školi sam učila engleski i nemački jezik, pored latinskog. Kod nas je izbio rat i ja sam pobjegla u Madjarsku. U Madjarskoj sam htela ići na kurs španskog jezika, jer se otvorila Filijala Preduzeća u San Sebastianu. Direktor je rekao da prvo naučim portugalski, jer je hteo i tamo da otvori našu Filijalu, a niko nije znao portugalski. Onda me je poslao ovamo u Španiju, da na licu mesta učim, a posle da predjem raditi u Porto.

Riad ju je zamišljeno gledao i razmišljao. Ajša je uhvatila decu za ruke i gledala u pravcu centra. Onda je polako krenula sa njima, korak po korak. Riad se trgao i krenuo, mahnuvši u pravcu centra, rečima:

Požurimo Ajša. Prolazi nam vreme. Nećemo stići da u radnjama kupimo šta nam treba.

Put je nastavljen do jedne velike robne kuće u centru grada - gde su razgledali i sa radošću kupovali dečje stvari sve do večere. Ajša je rekla, da ona ima dosta stvari, ali se njen muž usprotivio uz obećanje, da će sledećeg vikenda opet doći ovamo. Na to su se oni sretno nasmešili jedno drugom.

Posle večere – izabrane po dečjoj želji - krenuli su polako prema svom selu u brdima, sa druge strane od Alhambre i Granade.

X                      x                      x

Nedelja i početak sledeće nedelje, protekli su na uobičajeni način. Riad nije dao nikakvu priliku ni kod zajedničkih obroka u toku dana, da bude u blizini Marte-Merime. Njihovi pogledi se ni jednom nisu sreli, jer je on gledao u sto ili u Ajšu, povremeno u decu. Osećao je, da mora nešto preduzeti. Počeo je više da sedi dole u trpezariji, kada je znao da je Ajša sama ili sa njegovim roditeljima. Nalazio je neki razlog, da joj ne bude neobično - te da joj nešto ispriča, te da se dogovaraju šta treba da kupi i donese za pripremu praznika, te koga da pozovu u goste i tome slično. Tako su više dana, do petka uveče sami popodne posedeli u trpezariji.

Onda je on pomenuo obećanje i novi izlet u Granadu - da njoj nakupuju poklone.

Ajša ga je sretno pogledala, nagnula se prema njemu i poljubila ga u obraz.

Riade, idemo sami u Granadu - ti i ja - kao nekad u mladosti, kad si mi kupio prvu večernju haljinu! Sećaš se?

Da, da ... kako se ne bih sećao - zbunjenim osmehom uzvratiti on. Toliko ga je iznenadila! Nekako nije ličilo na sadašnju ženu, na ponašanje žene sa kojom živi već deset godina. A on je hteo da sad ozbiljno razgovaraju... da joj ne fini način predloži... da joj kaže... Šta će sad? Kako da to sprovede? A mora! Više nije sposoban da čeka! Poludeće od želje za Merimom!

Ustao je od stola, prišao prozorima, otvorio ih, rekavši da želi pustiti svežeg zraka i da je jako gladan, da želi večeru. Dok je ona postavljala sto, on je nervozno šetao i smišljao šta će: Večera mu je prijala, on joj je raspoloženo dao komplimente i sipao jačeg crnog vina, podsećajući je, da su ga dosta krišom pili u mladosti u Granadi. Ona se setila i polako počela opuštat, što je on još više stimulisao svojim milovanjima i poljupcima. U poluosvetljenom uglu trpezarije, oni su sve više i više padali u vatru, dok je na kraju on nije zgrabio i njih dvoje doživeli orgazam.

Srećno zagrljeni, oni su tako ostali odmarati i ležati na kanabeu. Riad joj je polako milovao bujnu crnu kosu, šaputao joj ime, rekao da je voli. Nastavio je tiho da je podseća na detalje njenog lepog života sa njim, ona mu uzvratila poljupcem. On je nastavio pričom o nekim poznanicima, koji ružno i u svadji žive. To je iskoristio, da joj kaže, kako će nju voleti dok je živ. Ali, i ona i on znaju, da se njihovi poznanici svadjaju zbog seksa - ona ga ucenjuje time.

Muškarcima treba više seksa od žena, to je opšte poznata i normalna stvar. Kod bogatih se to lako rešava, imaju para za ljubavnice - većinom to svi saznaju, iako navodno drže u tajnosti. Za mene je to nepošteno i ružno. Ljudi se zbog zavisti rugaju i šire razne priče. Ja to tebi Ajša nikad ne bih radio - iako, da ti sad posle deset godina priznam - od početka fali seks. Ti ga vrlo često nisi željna i ja zbog toga trpim. Pomirio sam se sa tim, zabijem se gore u sobu da više radim, samo da se umorim i oteram želju.

Sada je došlo do velikih promena u našoj kući. Ja već neko vreme hranim i brinem se za još jednu ženu. Mislio sam da će biti Safetova, sad znam da neće. Ti si je od prvog trenutka na dirljiv način prihvatila i pomogla joj sve do danas. Oslobodila si je straha, učiš je španski. Lepo se slažete iako ne umete još da pričate. To je zaista retkost. Ona nema nikoga, a vidiš kako je fina. Pomagaćete se međusobno sve više i mi ćemo ovde zajedno lepo živeti. Ako rodi i ona dete, ja ću ga priznati.

Šta kažeš? - urliknu očajno Ajša i jednim skokom stvori se nasred trpezarije - ti hoćeš da imaš dve žene? Ti! Ti! Pa ovo je Španija! Pa ti nisi arapin u Arabiji! Šta ti misliš, ko si ti? Ja sam Španjolka! Jesi razumeo? Španjolka! Nećeš me ti ponižavati! Sram da te bude! Tebi treba nezaštićena strankinja? Sram te bilo! Sad ću odmah telefonirati bratu - da me sa decom vodi odavde! Ni minuta više sa tobom neću ostati! - i otrča Ajša gore u svoju sobu, zalupivši vrata svom snagom.

Riad se očajno počeo šetati gore-dole, pa gore-dole u nedogled, do neko doba noći. Onda se umorno skljojao na kanabe i tamo zaspao

Marta-Merima je celo večje, kao i obično bila gore u svojoj sobi. Baš je zadremala, kad je uplašeno počela da sluša Ajšinu vrisku, pa njeno trčanje po stepenicama i na kraju tresak vratiju. Posle toga je opet zavladała noćna tišina. Ona je osluškivala i osluškivala, da kao i obično, čuje lake Riadove korake po stepenicama, pa njegovo pažljivo otvaranje i zatvaranje vrata od njihove sobe. Ništa se nije čulo, njega nije bilo, on nije došao, nije došao...Marta je jedva zaspala.

X            x            x

Sutradan Ajša nije sišla dole. Bila je bolesna. Nije izlazila iz sobe.

Bila je subota ujutro, počeo vikend. Deca nisu išla u školu, on nije išao da radi. Doručak nije bio spremljen, niko ga nije pravio. Marta-Merima je čula da je Ajša ostala gore, pa nije znala šta da radi... Kada je došlo uobičajeno vreme doručka, nije bilo druge, morala je da sidje.

Svuda je bilo tišina, ništa se nije čulo. Polako je ušla u hodnik, pa u trpezariju i tamo ugledala njega sa decom, koja su tužno sedela do stola. Kada su ugledali nju, oni su skoro uglas uplašeno uzviknuli, da joj kažu, da im je mama bolesna. Ona im je prišla i zagrlila ih. Onda je pravilnim španskim rekla:

Brzo ću ja napraviti vama doručak.

Oni su joj se iznenadjeno nasmešili, a ona se brzo okrenula da podje do kuhinjskih elemenata, gde je u ćošku stajao Riad i gledao je. Ona mu uzvratila pogled, pa brzo bez reči počela da radi. Prvo je deci dala da piju mleko, a onda poredjala njihov uobičajeni doručak, pa postavila za Riada i sebe.

Jeli su, nisu se gledali, nisu progovorili ni reč. Situaciju su omekšali roditelji, koji su ušli i seli - pa se počeli baviti unucima i od njih saznali, da im je mama bolesna, da leži gore u sobi. Riad nije znao šta da radi. Decu se nije usudio poslati gore. Na kraju je odlučio, da Mama i Marta-Merima podju zajedno, noseći joj skuvan čaj i doručak. Uzbudjeno je čekao, šta će biti. Uhvatio je decu za ruku, pa je zajedno sa tatam pošao sa njima u baštu, da tamo u veliku korpu uberu salate, paradajz, papriku za ručak. Onda se popeo na jedno drvo trešanja koje su počele da zriju - pa ih od gore gadjao sa njima, bacao im - da bi se zajedno nasmejali i zabavili.

Sa povrćem i voćem u korpama, oni su se za sat vremena vratili do trpezarije. Tamo nije bilo nikoga. Riad opet sav zbunjen, bespomoćno stade. Glava ga je jako bolela, sav je bio bled, videlo se. Požurio je, da skuva kafu, da on i tata sednu u hladovinu. Deci je rekao da uče tu napolju, pored njih. Tako je bilo mirno, nije morao sa ocem da razgovara i naglaba. Sedeo je i čekao. Bio je u velikoj brizi, plašio se Ajšinog brata. Svakog trenutka je mogao naići.

Vreme je prolazilo i prolazilo. Tata je ogladneo. Riad je to iskoristio i poslao ga, da ide i dovede mamu. On ga je poslušao i popeo gore stepenicama. Brzo se vratio, ali samo sa mamom. Riad ju je upitno pogledao, pa mama poče u kuhinji tiho da mu govori:

Sada je već bolje. Više je ne boli tako jako, kao noćas. Srećom, nema temperaturu. Mi smo joj napravili tople obloge na jajnike, jer tu jedino grejanje pomaže. Mora se često menjati, pa sam devojci rekla da ostane sa njom, kako bi joj menjala i čuvala je.

Sad ću ja brzo skuvati ručak, jer pečenja imam još od juče. Tata će i njima odneti gore.

Riad ju je bez reči gledao. Nije znao šta da misli. Ipak ga je to nekako umirilo i on je, da bi mu glava i grč popustili, natočio domaće rakije za tatu i sebe, pa seo do njega da zajedno pijuckaju do ručka.

Iznenada, on je ustao, sipao sebi celu čašicu u usta i brzim korakom krenuo stepenicama gore. Stao je kod vrata, tiho ih otvorio i za sekundu se stvorio u sobi. Njih dve su iznenadjeno buljile u njega - a on onako zadihan, gledajući u Ajšu, počeo brzo da govori:

Ja te volim i voleću te dok sam živ! Oprosti mi Ajša! Ja ne znam šta mi bi juče! Kako sam tako nešto mogao i da pomislim! Valjda zbog sažaljenja i zato što se vi tako lepo slažete! Izvini! Nisam bio normalan! Ja to ionako ne bi umeo da sprovedem - da sramotim nas, da nas ljudi ogovaraju. A da nju ponižavam, kao nevenčanu ženu! Pa ti me barem poznaješ! Znaš da ja nisam takav!

Riad je od uzbudjenja počeo da gubi dah. On stade, pa duboko udahne nekoliko puta, polako se okrenuvši prema prozoru.

Jao Riade! - zavapi Ajša - popi čašu vode, jao Merima daj mu vode, vode daj...

Merima skoči, bez reči zgrabi čašu - stavi je Riadu do usta i nagnu mu vode iz nje. On odpi gutljaj, pa uhvativši čašu, počne da pije i popi sve u njoj. Merima je već stajala sa flašom i natočila mu još vode. Onda je sela natrag na stolicu. Riad se polako okrenuo prema Ajši - ona mu ispružila ruke tužno ga gledajući. Tada je on, isto tako tužno, počeo da joj prilazi. Uхватili su se za ruke i počeli plakati. Onda je on polako položio njene ruke na krevet, pomilovao joj lice, okrenuo se i sa suzama u očima izašao napolje iz sobe.

X                      x                      x

Madrid. Nedelju dana kasnije.

Riad je objasnio Ajši, da vodi Martu-Merimu u Madrid, jer će u Madjarskoj Ambasadi dobiti pomoć. Sve ambasade su dužne, da pomognu svojim građanima u tuđoj zemlji, posebno ako su u nevolji.

Safet, on i Ajša su joj zajedno pomagali, koliko su bili u situaciji. Sada kada su saznali njene podatke, oni joj žele pomoći na najbolji način.

Ajša je Marti-Merimi izabrala svoje najlepše haljine i celu garderobu joj stavila u lepu putnu torbu. Ponašanje joj je bilo najiskrenije, kao i celo vreme pre toga. Ona ni u jednom momentu nije pomislila nju da krivi. Znala je ona, da je to sve bilo zbog muža, zbog njegovog iskušenja u koje je zapao. Pošto je on shvatio svoju grešku i izvinuo joj se, ona mu je oprostila.

Tako umirena, ona je punog srca poželela Marti-Merimi sretan put i puno sreće u životu.

Zagrlile su se i oprostile sa suzama u očima.

Riad i ona su pošli na put za Madrid. Bili su uzbudjeni. Nisu bili sposobni ništa da kažu. Samo su ozbiljnih lica gledali ispred sebe na put i vozili se, vozili, sve dalje i dalje... Posle četiri sata neprekidne vožnje od Granade - njima se ukaza predgradje Madrida. Pratili su strelice prema centru i na kraju stali na jednom velikom parkiralištu. Tu su se pogledali, pa izašli napolje iz auta.

Ugledavši kafić u blizini, požurili su tamo, da se osveže i popiju kafu.

Sedeli su, izbegavali da se gledaju. Kada su krenuli, Riad je kod šanka tražio pomoć i ljudi su ga usmerili. Ušli su u auto, krenuli. On je vešto vozio i brzo stigao. Stao je na parkiralištu, oni su se duboko pogledali, pa se iznenada prekinuli i brzo izašli napolje. Stali su ispred velike zgrade, pogledali jedno drugog i pošli prema službenom ulazu Madjarske Ambasade.

Primio ih je sekretar Ambasade i ljubazno im ponudio, da sednu. Govorio je na madjarskom. Marta mu se nasmešila i zamolila, da govori na engleskom, jer njen spasilac ne razume madjarski. Sekretar je sa razumevanjem klimnuo glavom i obratio im se na engleskom jeziku.

Riad mu je klimnuo, nasmešio se i počeo da govori. Predstavio se imenom i prezimenom, dao podatke o svojoj adresi, izvadio i predao svoju ličnu kartu i pored nje pružio svoju vizitkartu. Sekretar je pribeležio sve u svoju službenu knjigu pa vratio ličnu kartu. Onda ih je pogledao i pitao, kojim dobrom mu se obraćaju, šta je predmet njihove posete.

Gospodjica je gradjanin vaše zemlje, ona će vam reći svoje podatke. Ja ih ne znam, jer ona ne raspolaže nikakvim dokumentom o sebi. Sve joj je nestalo ovde u Španiji.

Sekretar je zabrinuto pogledao Martu. Ona krene da govori - reče ime i prezime, nacionalnost, mesto rođenja i adresu stanovanja. Onda stade i pogleda Riada. On je shvati i počeo da govori.

Ukratko je objasnio srž njene situacije: Došla je na odmor u San Sebastian. Ne govori španski, samo engleski priča. Ljudi su je prevarili i pokušali oteti, da je prodaju za belo roblje u Saudi Arabiji. On je službeno bio tamo i u restoranu čuo neke mladiće, kad su se dogovarali oko toga. Isplanirali su sve za tu noć, da će je napasti i ukrasti u njenom stanu. Tu su sedeli celo popodne, dok je nisu primetili da ide na plažu. Onda su je počeli pratiti, da bi na njenom povratku saznali za adresu stana.

Ja sam se jako revoltirao. Setio sam se sestre i ćerke i odlučio da ih sprečim. Potražio sam moje kolege i mi smo se organizovali, da ih napolju dočekamo i otmemo devojkicu. Teškom mukom, uspeh smo. Bila je već prošla ponoć, mrkla noć. Nju su izneli zamotanom, da izgleda kao da nose veliki težak tepih. Mi smo morali da bežimo, da nam ne udju u trag. Krivudali smo, pre nego što smo krenuli prema našoj Granadi. Na putu smo videli, da su joj zalepili usta i da nema nikakav dokument. Odveli smo je našoj kući, gde su joj naše supruge ukazale pomoć i pomogle joj, da prevaziđe svoju psihofizičku krizu. Pošto je sad već dobro, ja sam je doveo kod vas, da vi preuzmete brigu o njoj.

On i Marta su se pogledali dubokim pogledom.

Sekretar, vidno potrešen, obrati se Marti pitanjem, da li želi, da joj on odmah pozove doktora. Marta je odmahнула glavom, nasmešila se i rekla:

Moji doktori su bili divni ljudi iz Granade!

Gledao je u nju sa olakšanjem. Onda je prišao kompjuteru i ukucao njeno ime i prezime i podatke. Veselo je reagovao, kad je video celu stranicu, koja je izašla o njoj. Počeo je na engleskom glasno da čita sve - koje je škole završila, koje jezike govori...

Pa vi govorite portugalski jezik? I još pored mađarskog i engleskog i srpski jezik?

I španski skoro, brzo će ga progovoriti! - upade Riad i pogleda u nju sa smeškom, prvi put.

Jel ste vezani za Budimpeštu? Hoćete tamo da se vratite? Pitam vas, jer ovde kod nas u Ambasadi odmah imamo mesta za vas. Već sutra možete doći na posao!

Marta je razrogačila oči i pogledala u Riada. On ju je gledao smešeći se i klimnuo joj glavom. Ona ga pogleda sa nevericom, neshvatanjem - on joj energičnije klimnu glavom - i Marta istog časa, skoro viknu od radosti: Prihvatam, gospodine, prihvatam!.

Izašli su na ulicu, prosto lepršajući od radosti. On ju je uhvatio za ruku i povukao prema automobilu. Otvorio je vrata, ugurao je unutra. Ona je htela da pita - on joj mahne rečima: čekaj, čekaj...

Nisu se dugo vozili. Ušli su u jednu gustim zelenilom obraslu ulicu, tu je zaustavio ispred jedne četvorospratnice, uhvatio je za ruku i veselo poveo stepenicama. Stigavši do jednih vrata gore na spratu, stade i otključa ih, pa glasno se nasmejavši, povuče nju unutra. Stali su, pogledali se. On podiže ključeve u rukama i pruži ih prema njoj:

Uzmi ih! Ovo su tvoji ključevi! Ovo je tvoj stan!

I tako je Marta isto veče spavala u svom stanu. Nije mogla da dodje sebi od sreće. Trebala joj je još koja koža, da od silne radosti stane u svoje telo. Voleli su se samo kratko, on je morao da beži kući.

Sve ću ti objasniti za nedelju dana. Dotle radi i uživaj. I malo misli na mene.

Riad je došao za nedelju dana. Za njih je počeo novi, slobodan život. Predali su se jedno drugom.

Ispričao je Marti sve svoje završene i tekuće velike poslove. Svoju dobit je uložio u nekretnine – ima kuće i stanove u Madridu. To je samo četiri sata vožnje od Granade. U Granadu ne ulaže, da mu poznanici ne zavide. Inače mu je za sada dosta roditeljska porodična kuća. Barselona je daleko - tamo je uložio u neka preduzeća i banke. Kada deca završe osnovnu školu, on će se sa porodicom preseliti u Madrid. Tu mogu lepo da se školuju, da uče šta žele.

Njegovoj ženi Ajši on ništa ne govori - ni o poslovima, ni o imovini. To bi za njega bilo opasno. Ona nije školovana, ima nezavršenu srednju medicinsku školu, koju je napustila, jer je želela da se uda za njega.

Još joj je rekao, da ju je Safet pozdravio i poželio sretan put za Madjarsku. On se preselio u veliki divan grad Malaga, tamo radi u fotografskom ateljeu.

Marta mu je rekla, da se nikom u Madjarskoj neće javiti. Samo svojim u Srbiju. Ambasada nije našla podatak, da je ona zaposlena u Balatonkopu, Budapest! Tek je ovde saznala, da je uopšte nisu prijavili u radni odnos!

Dogovorili su se, da će sve što im se dešava raspraviti i dogovarati - pomoći jedno drugom.

On ju je odmah upisao u Školu španskog jezika za strance i njen dan je pored svakodnevnog posla u Ambasadi, potpuno bio ispunjen.

Imala je fiksni i mobilni telefon na poslu i kompjuter. Isto to i u svom stanu. Oni su bili na stalnoj vezi. Svojoj sreći nisu mogli dovoljno da se navesele - toliko su bili sretni.

X                      x                      x

Tako je prošlo proleće, došlo leto, pa kraj leta. Lišće je počelo da žuti i crveni, da se na drvećima preliva u toplim bojama jeseni. Riad je dolazio kad je mogao, nekad i dva puta nedeljno. On kao poslovni čovek, uvek je i ranije bio na putu, to je bilo normalno za celu familiju i za kuma Ibrahima.

Sa Martom je sad već skoro stalno pričao španski, da je oslobodi. Ona je to srećno prihvatila i svaki dan bila sve bolja.

Jedno jesenje popodne stigao je kasno i obradovao je, da će tu noć ostati sa njom. To se samo ponekad dešavalo, jer nisu hteli ništa da rizikuju. Bio je nekako jako raznežen i sretan taj dan, Marta je to zapazila. Ali i zamišljen. Ona ga nije htela ništa pitati, pustila je kako mu volja. Mislila je, da se premorio na poslu, pa je htela da potraži neku lepu laganu muziku za opuštanje.



Čekaj - reče Riad, pa ustade i pridje ormanu u ćošku, koji je važio za njegov. Otvori vrata i izvadi iz njega jedan žičani instrument, kakav Marta nikad nije videla. U prvi mah je pomislila, da je tambura. Ali, bio je dublji, donji deo ju je podsećao na tikvu, možda i zbog svetlije boje.

Jel to tambura Riade?

Nije tambura, samo podseća na tamburu. Zove se „Saz“. To je jedan od najstarijih, jako poznatih arapskih instrumenata. Odatle su ga u stara vremena doneli u Evropu – pa na kraju tu su nastale razne varijante sličnih instrumenata. Eto, grčki buzuki, za njega si sigurno čula, podseća na Saz. Ali, samo podseća, a njegov vrat je kao napolitanska mandolina...

Marta je oduševljeno pljesnula rukama, sa divljenjem ga gledala:

Pa ti ovoliko znaš o muzičkim instrumentima! O muzici! A inženjer si! Učio tehniku!

Naučio me je moj deda! On je bio svestrano obrazovan čovek - poznati gradski beležnik u Granadi.

Od malena me je uzeo u svoje ruke, jer ga je moj otac – sin jedinac, jako razočarao. Nije bio posebno inteligentan, ništa ga nije interesovalo, ništa nije hteo da uči. Deda ga je prisilio, da izučim mlinarski zanat, pa ga zaposlio u velikom mlinu. Tamo je radio, dok deda nije umro, jer ga se plašio. Posle toga, sve je napustio i došao da živi od poljoprivrede ovde na porodičnom imanju. Da radi koliko mora. Dok su bili mladi, moja mama je od njega duplo više radila.

Deda i baba su živeli u Granadi i ja sam više bio kod njih, nego kući. Posebno, kad se posle sedam godina rodio moj brat Safet. Safet se na žalost, više bacio na tatu. Ali, ja mu pomažem, da se pokrene i ide napred.

Riad je u medjuvremenu dok je govorio, zamišljeno seo i nameštao žice na Sazu. Marta ga je očarano gledala, njihovi duboki beskrajni pogledi su se sreli - i on je počeo da svira. U sobi se širio neki prodoran i veoma rezonantan zvuk - takav je Marti bio sasvim nepoznat. On je na početku svirao veoma sporim tempom koji je bio veoma senzualnog izraza. Marta je osećala, da je preplavljuje emocije - posebno, kad je počeo da peva svojim srednje dubokim, lepim glasom. Pevao je i pevao, prvo njoj pa onda sve energičnije i zamišljenije ... pa opet počeo da usporava dinamiku i zaljubljenog gleda u nju...

Za njih je to bilo posebno veče - i zbog muzike i zbog zajedničke noći. Znali su da pripadaju jedno drugom celim svojim bićem.

X

x

x

Marta je sretno radila i učila španski. Kupila je turistički vodič Madrida - i po lepim jesenjim popodnevim polako upoznava grad. Prvo je sva dirnuta i preplavljena osećanjima, ušla u veliku Katedralu San Isidro u centru Madrida. Bio je početak oktobra meseca. Ljudi u crkvi su lepo pevali, bila je misa. Kada je Sveštenik počeo da propoveda, ona je shvatila, da je misa posvećena Svetom Franji. Sva zanesena od pesme i atmosfere u crkvi - ona je izašla i sela na jedan kameni zidić u blizini. I gledala, i gledala, i mislila, i mislila... ko zna koliko. Prekinuo ju je glasan razdragan smeh neke dece koja su se vijala i protrčala blizu nje.

Ona je ustala i laka koraka neodređeno krenula dalje. Iznenada, onako zagledana u neku manju crkvu - njen mozak joj javi nešto : Sveti Franja, veliki paćenik! Ja sam posle svega prvi put ušla danas u crkvu! Posle svega što sam propatila! Na misu posvećenu Svetom Franji! On je moj zaštitnik! Riade – on je naš zaštitnik! Moram ti to odmah reći!

Više nije šetala. Odjurila je kući, uključila svoj kompjuter - i našla sve o Svetom Franji!

X

x

x

Sredinom nedelje održavalo se, na jednom manjem gradskom trgu - u popodnevnom satima omladinsko takmičenje flamenko plesača. Riad je odlučio da je tamo povede i pruži joj novi lepi doživljaj. Procenio je, da to za njih nije opasno, da na takvom periferijskom takmičenju neće sresti neke poznanike iz svog kraja. Ispunjeni radošću - posle toga su brzo pošli do njene kuće, a on smesta nastavio za Granadu.

Dok se tako sam vozio, pravio je planove u glavi - da je prvo povede na neku pozorišnu, pa posle na opersku predstavu, pa na pravu flamenko predstavu, pa da podju u Muzej Prado - da gledaju divne stare slike Goje, Velaskeza, El Greka... da joj pokaže Kraljevsku palatu, da odu na glavni gradski trg Plaza Major – centralno mesto okupljanja domaćih i stranih ljudi, da tamo vide sve te restorane, kafiće, noćni život Madrida, da joj pokaže Tržnicu San Miquel i da je nahrani čuvenim španskim pršutom kakvog samo tamo može da se nadje, da, da, treba da pojede malo pršuta, da dobije snage i zdravlja posle svega što je preživela... da da da...

X            x            x

Došla je subota. Marta je brzo spremila stan i pravila planove - da prvo vežba zadatke iz španskog, pa kad se umori da podje u radnju i kupi šta joj treba - a popodne da izađe ovde u njenu lepu ulicu i u šetnji potraži Slavoluk Puerta de Toledo.

Uzela je u ruke knjigu španskog sa gramatikom, pa ispružila ruku prema knjizi praktičnih zadataka i pošla prema svom pisaćem stolu ispod otvorenog prozora - kad se začulo energično kucanje na ulaznim vratima. Ona uzbudjeno baci knjige na sto i potrči prema vratima, dohvati bravu i širom otvori ulaz.

Marta, Marta! - razdragano vikne Atila i ispruženim rukama podje prema njoj.

Atila! - vrisne Marta i istog časa onesveščena počne da pada prema podu.

Atila jauknu bespomoćno je gledajući. Iza njega se pojavi Pedro i brzo skoči do Marte. Izvadio je vlažnu mirišljivu maramicu i stavio joj kod nosa, pa počeo masirati njene slepoočnice i glavu.

Vode! Brzo vode! Daj vode! - vikne on i Atila potrči u stan, nadje i donese čašu vode. Pedro ju je počeo polivati, pa joj onda sipao malo u usta.

Njih dvojica su je pažljivo podigli i odneli do kreveta. Tamo joj je Pedro nastavio pomagati i na kraju je Marta otvorila oči. Pogledala ih je i nastavila da gleda. Atila je stajao bled i zbunjen, ali ga je Pedro neopaženo gurnuo u ledja, istovremeno se nagnuvši sav sretan prema Marti.

Da ti dam vode? Ili da piješ sok od narandže? Bolje od narandže. Atila bro nadji i donesi joj čašu.

Marta je samo, ko oduzeta, gledala u njih. Bila je svesna, ali potpuno šokirana.

Oni su seli na kraj kreveta, Pedro joj je držao čašu i silio je, da pije. Kada je teškom mukom popila polovinu, on je odahnuo i počeo na svoj temperamentni način da joj priča:

Oni su nas dvojicu udarili po glavi i onesvestili su nas. Tebe su zgrabili i poneli sa sobom. Izgubio im se trag. Mi nismo imali izbora. Morali smo i mi bežati iz San Sebastiana, jer nismo znali šta se dešava, ni zbog čega su ti kriminalci navalili na nas. Za pomoć smo se obratili direktorici Evi, jer nismo mogli ostati u stanu, a nismo imali ni para. Ona nam je kupila vozne karte, taksi nas je uveče po mraku prebacio za Bilbao i mi smo noćnim vozom otputovali za Barselonu kod mog dobrog drugara. On nam je pomogao, da angažujemo detektivsku agenciju kako bi te našli. Od onda se i Eva preselila kod nas u Barselonu - sa nestrpljenjem te tamo čeka!

I eto, konačno smo te pronašli! - uzviknu razdragano Pedro i zagrli je.

Marta ih je samo gledala i ćutala.

Dobro, dobro - nastavi Pedro. Sad ćemo mi nešto brzo pripremiti za ručak, dok se ti ovde odmaraš. Onda ćemo ti spakovati stvari - i idemo, idemo, idemo - skoro zapeva Pedro - i skoči, brzo krenuvši prema kuhinji. Atila je nastavio da sedi, sagnute glave, gledajući u pod.

Nasta tišina. Onda se čulo preturanje šerpi iz kuhinje, pa neko udaranje sa nožem, pa se počeo širiti miris prženog luka, pa nastavilo vešto seckanje i udaranje nožem, pa...

Zazvonio je fiksni telefon. Pedro je pogledao na sat. Bilo je podne. Dugo je zvonio i zvonio. Posle prekida opet ponovo do kraja. I onda - čuo se prijatan muški glas, Riad je ostavljao poruku:

Merima, ljubavi moja, gde si ljubavi? Zvaću te opet malo kasnije.

Marta je , okrenuta prema prozoru, počela bezglasno da plače.

Pedro je izvirio iz kuhinje i video, ali je brzo uvukao glavu. Atila se nije pomakao.

Opet malo nastade tišina, sa povremenim zvocanjem iz kuhinje. Oko njih se širio primamljiv miris prženog mesa i kivanog povrća, a ubrzo ih je Pedro pozvao kod postavljenog stola. Prvo je Atilu prisilio da ustane i sedne da jede. Onda je nežno prišao Marti, koja više nije plakala, uzeo je ispod ruke i polako doveo do stola. Pošto nije htela da jede, on ju je počeo hraniti, prisiljavajući je zalogaj po zalogaj. Čak je i malo vina morala da popije.

Po završetku ručka, Pedro je odahnuvši, odveo Martu do fotelje, da tamo popiju kafu.

Kad je seo, nastavio je da organizuje njihov odlazak, upitavši Martu, šta treba početi pakovati. Ona ga je sva očajna pogledala i plačnim glasom, skoro vičući rekla:

On me je spasio! Ja ovde živim sama, dao mi da ovde živim. Ovo je njegov stan!

Dobro, dobro Marta. Hvala mu. Sada ću ti dati papir i koverat - pa ćeš mu napisati pismo i lepo mu se zahvaliti pre našeg odlaska za Australiju.

Marta ga je gledala izgubljenim pogledom. Više ništa nije rekla.

Uzela je papir i penkalu, sagla glavu i počela da piše. Napisavši, uze pripremljeni koverat, adresira ga i pismo pruži Pedru. On ga pogleda, pročita ime, pa ga okrenu, jezikom poliza krajeve i zalepi. Sa pismom u ruci, prišao je zastakljenoj vitrini i na najvidnije mesto, naslonio koverat.

Posle ovoga se sve odvijalo po nekom automatizmu, sa najmanje reči. Njoj su spakovali garderobu, ona se obukla. Od tehnike je uzela samo svoj mobilni telefon i stavila ga u tašnu. Pedro ju je podsećao na neke stvari, da li joj trebaju, ona je samo odmahivala glavom. Shvativši da su spakovani, prišao je prozoru, zatvorio ga. Onda je isključio njen kompjuter i prekontrolisao sve aparate i vodovodne instalacije. Kao odgovoran čovek, on je to radio prosto automatski.

Lupivši raspoloženo ukrućenog Atilu po ramenu, pokazao mu na veliku putnu torbu i viknuo:

Polazak!

Prišao je Marti sa drugom torbom u ruci, nežno je pogledao i pokazao na vrata. Ona je ništa ne gledajući, sa tužnim licem, polako krenula, a on za njom, sa ključevima u rukama. Pokazao ih je Marti uz reči:

Sve sam prekontrolisao, možeš biti mirna. Ključeve ćemo ubaciti u poštansko sanduče, tamo će ih Gospodin naći.

Odložio je veliku putnu torbu i našavši pravi ključ, pažljivo počeo zaključavati vrata, proveravati da li su do kraja zaključana. Baš htede da izvuče ključ, kad iznenadjen zastade.

Telefon je zazvonio, pa zvonio i zvonio i zvonio. Čuo se prekid, pa ponovno zvono i onda počeo muški glas da traži Merimu, da traži i traži i traži...

Marta je daleko od Atila - sama stajala kod zida:

Riade, Riade - sluša te tvoja Merima... čuje te... čućete ceo svoj život...tvoj glas Riade...

Hvala Bogu, da ti nisam rekla, da nisam stigla da ti kažem...

Bežim da te spasem, bežim zbog tvoje bezbednosti, bežim da nas ne otkriju, da te

Ajšin brat ne ubije, da tvoja deca ne saznaju, da ti se deca ne svete, bežim ...

Riade, Riade, najdraži moj Riade!

Ja nosim našu ljubav! Ja spašavam plod naše ljubavi! Rodiću naše dete!

